

1/2 ameriškega poketa
8/15856

Angelske
Prisland's nos 35
p. Lückenbeck.

Darja

**GLASILO SLOVENSKE
ŽENSKE ZVEZE V AMERIKI**

LIEUTENANT THEODORE PRISLAND

Lieut. Ted Prisland, son of our Supreme President, has been decorated with the Purple Heart for wounds received on the French Front. Lt. Prisland is overseas with the Third Army Engineers, and at present is convalescing in a London hospital.

The Dawn **OFFICIAL
PUBLICATION
OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA**

83

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. dec. 1926 v Chicagi, Ill.
Inkorporirana 14. dec. 1927 v državi Illinois

Slovenian Women's Union of America

Organized Dec. 19th 1926 in Chicago, Ill.
Incorporated Dec. 14th, 1927 in the State of Illinois
Member of: National Council of Catholic Women
Canadian American Council on International Relations
Common Council for American Unity

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor

Rev. Milan Slaje, 1709 E. 31st St., Lorain, Ohio

Glavni Odbor — Supreme Committee

Predsednica—President

Mrs. Marie Prislant, 1034 Dillingham Ave. Sheboygan, Wis.

I. podpredsednica First Vice President

Mrs. Frances Rupert, 19303 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio

II. podpredsednica—Second Vice President

Mrs. Mary Coghe, 4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpredsednica—Third Vice President

Mrs. Mary Shepel, 5 Lawrence St., Ely, Minn.

IV. podpredsednica—Fourth Vice President

Mrs. Frances Raspet, 305 Spring St., Pueblo, Colo.

V. podpredsednica—Fifth Vice President

Mrs. Mary Markezich, 2809 E. 95th St., So. Chicago, Ill.

Tajnica—Secretary

Mrs. Josephine Erjavec, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajničarka—Treasurer

Mrs. Josephine Muster, 714 Raub St., Joliet, Ill.

Nadzornice—Auditors

Mrs. Mary Otoničar, 1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio

Mrs. Mary Lenich, 609 Jones St., Eveleth, Minn.

Mrs. Pauline Ozbolt, 2029 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Svetovalni in porotni odsek — Advisory Board

Mrs. Frances Susel, predsednica, 15900 Holmes Ave.,

Cleveland, Ohio

Mrs. Ivanka Zakrajsek, 6059 — 68th Rd., Ridgewood, N. Y.

Mrs. Marica Kopach, 1217 So. 61st St., West Allis, Wis.

Mrs. Anna Kameen, P. O. Box 767, Forest City, Pa.

Mrs. Rose Jerome, 214 Grant Ave., Eveleth, Minn.

Zarja**THE DAWN**

URADNO GLASILO SLOVENSKE ŽENSKA ZVEZE V AMERIKI
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Izhaja vsak mesec—Published monthly

Naročnina \$2.00 na leto. Za članice SZZ \$1.20 na leto

Subscription price \$2.00 per year

Members of the SWUA \$1.20 per year

Office of Publication:

"ZARJA"

6117 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio

Editorial Office:

ALBINA NOVAK, Editor

6117 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio

Telephone ENdicott 5882

Entered as Second-Class Matter June 28, 1929, at the
Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August
24, 1912.

Prosvetni odsek—Educational Committee

Mrs. Albina Novak, Urednica in upravnica "Zarje,"

6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Mrs. Anna Petrich, 2178 Burton St., Warren, Ohio

Miss Gladys Buck, 10036 Ave. L., So. Chicago, Ill.

Odbor za Mladino in razvedrilo—Youth & Recreation Board

Director of Drill Teams and Clubs:

Albina Novak, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Director of Juvenile Department:

Frances Bogovich, 6701 Schaefer Ave., Cleveland, Ohio

Director of Sports:

Lillian Kozek, 2244 So. Wolcott Ave., Chicago, Ill.

ŽENSKA ORGANIZACIJE VZPOD- BUJAJO PRODAJO BONDŮV

ŠESTO VOJNO POSOJILO

Dne 20. novembra se bo pričelo s kampanjo za 6. vojno posojilo; kampanja bo trajala do vključno 16. decembra. V tej kampanji bo treba zbrati 14 bilijonov dolarjev; pet bilijonov dolarjev bodo morali prispevati posamezniki.

Kako ogromne stroške ima s to vojno naša dežela, ki zalaga ves bojujoči se svet, je splošno znano, zato finančni ali zakladniški department naše vlade želi, da bi vse časopisje, tudi glasila bratskih podpornih organizacij predložila splošnemu ljudstvu in svojemu članstvu ogromno potrebo tega vojnega posojila.

Z vedno večjimi uspehi naših vojaških operacij se zdi, da so nekateri ljudje pričeli misliti, da zdaj ne bodo več potrebne finančne žrtve za vzdrževanje in nadaljevanje te vojne do njenega zmagovitega konca. To naziranje pa je silno zmotno in tudi silno nevarno, kajti potreba prodaje nadaljnjih vojnih obveznic je danes bolj nujna in neobhodna kot kdaj koli prej.

Mi vsi se zavedamo, da bo potrebno trdo delo in ponovno požrtvovanje ako hočemo doseči kvoto šestega vojnega posojila.

Zakladniški department ameriške vlade izraža v svojem pismu na našo organizacijo svojo iskreno zahvalo za naš dosedanji trud in dobro voljo ter izjavlja da bo vedel ceniti naše lojalno in nesebično sodelovanje v tem prizadevanju, da se naši fantje in možje povrnejo čimprej zmagoviti domov.

Zato glejmo, da v tej kampanji ne zaostanemo za državljanke in organizacijami drugih narodnosti, temveč da bomo vselej v prvih vrstah ko v preteklosti.

WOMEN'S ORGANIZATIONS SPUR GREATER BOND SALES

MORE WORK AHEAD

The news in Europe has been breathtaking. Fighting men have worked long and hard to make that news eventually come true. We, too, take great pride in the home-front part we have played and even the least optimistic among us feels inclined to sit back momentarily and breathe a sigh of relief. We know we are in the home stretch. Our military leaders tell us so. But they likewise warn and we know it to be true, that the war is far from over, that it will not be over until the last shot is fired. And now is no time to relax.

THE SIXTH WAR LOAN DRIVE

From the Treasury Department we received the following letter:

The Sixth War Loan Drive will be launched November 20, and extended through December 16. Fourteen billion dollars is the total quota with five billion to be raised from individuals.

With the accumulated successes of our military operations, the people seem to have become more complacent, feeling that a relaxation in our financing efforts will not prove harmful. This is a most dangerous attitude as the sale of War Bonds is more important now than ever before.

Please express the appreciation of the Treasury to your organizations who have cooperated so unselfishly with this program and ask that they again back up our boys at the front, by helping put the Sixth War Loan over the top. The Nation needs your help more in the coming Sixth Drive than ever before. American dollars must be spent in appalling sums to finance our all-out military efforts. Next to our military operations the War Bond Program is the most vital part of our war effort. It is our NUMBER ONE obligation here at home.

PD 299/1966

Naznanilo!

Da ne bo moja oseba povod nadaljnim napadom na SANS, ki se redno objavljajo v listu Ameriška Domovina, ki izhaja v Clevelandu, sem obvestila predsednika Slovenskega ameriškega narodnega sveta, da želim, naj se me oprusti častnega odbornišтва, ki mi ga je poklonila Sansova konvencija. Z mojim izstopom iz SANSa, upam, da Slovenska Ženska Zveza ne bo več izpostavljena sarkastičnim opazkam in krivičnim trditvam. Naša organizacija zasluži od vsakega iskrenega rodoljuba spoštovanje in priznanje za veliko, požrtvovalno in nesebično delo, ki ga je že izvršila in katerega bo še vršila v prid slovenskega naroda tukaj in v stari domovini.

MARIE PRISLAND

Sheboygan, Wisconsin, 18. oktobra, 1944.

MARIE PRISLAND:

DOBRA KNJIGA

VSELEJ, kadar si kupim knjigo ali mi jo kdo pošlje v darilo, sem srečna. Knjigo smatram kot dobro prijateljico, ki ostane vedno ista, ni vihrava, ne muhasta, pač pa vedno lepa in ljubeznjiva.

Knjiga je večna. Črke, ki jih je tiskar postavil v knjigo bodo ostale, ko od nas že ne bo več duha ne sluha. Zato čitajmo, ker knjiga je naša najbolj zvesta prijateljica.

Zakaj pravzaprav čitamo? Toliko nagibov in vzrokov imamo, ki nas vodijo, da sežemo po knjigi. Razvedrilo bo menda prvi vzrok, drugi pa želja po izobrazbi. Nam, ki nismo imeli prilike v mladosti, da bi se izobrazili v višjih šolah, je še posebej neobhodno potrebno, da mnogo čitamo ter s tem vsaj nekoliko nadomestimo tisto izobrazbo, ki bi jo radi pridobili v mladih letih, če bi nam okoliščine dovolile. Sicer se lahko poučujemo tudi iz časopisov, a lepša je knjiga s poezijo ali zanimivo pripovedko, pri kateri se odtrgamo od življenjskih skrbi in živimo s pisateljem usodo njegovih junakov, gremo z njim v tuje dežele, v nova mesta, itd. Knjige so najzrelejši plod človeškega duha, ki ne podležejo modi in času in se ne pokvarijo. Kdor ljubi knjigo, čeprav mu čas ne dopušča čitati več kot par strani vsak dan, ne bo nikoli poznal dolgega časa. Čitanje bo iz njega napravilo boljšega človeka, s širšim obzorjem in dostopnega za razumevanje zavozlanih problemov. Potom knjige se lahko seznanimo z vsem svetom. Sloviti nemški pisatelj Karl May, ni baje nikdar bil v Ameriki in vendar je spisal zelo zanimivo knjigo o ameriških Indijancih pod naslovom "Rdeči Winnetou." Če torej ni bil v Ameriki si je svoje znanje pač moral nabrati iz zgodovinskih in drugih knjig.

Slovenske knjige se v teh časih težko dobijo. Kar je še na trgu je po večini že vse prebrano. Če imate v hiši dobro slovensko knjigo, prečitajte jo večkrat, vsakikrat boste našli v nji kaj novega. Tistim, ki razumete angleščino, priporočam, da čitate angleške knjige, čeprav bi morda vsake besede ne razumele. Sčasoma si boste osvojile dobro poznanje angleškega jezika ter boste od čitanja imele zabavo, pa tudi pouk. Zadnje čase je mnogo dobrih knjig na trgu. Naj omenim nekatere:

"SONG OF BERNADETTE," spisal Franz Werfel.

"THE ROBE," spisal Lloyd Douglas.

"PARIS UNDERGROUND," spisala Edna Sheiber.

Vse tri knjige so bile dolgo časa na vrhu liste popularnih knjig. So zelo poučne, zanimive in lahke za čitati. Kdor si pa želi zgodovine, politike in zapletenih slučajev, naj čita:

"YANKEE FROM OLYMPUS," spisala Catherine Drinker Bowen.

"TIME FOR DECISION," spisal Sumner Welles, prejšnji pomožni državni tajnik, katerega delegacija SANSa osebno pozna.

"MY TEN YEARS IN JAPAN," spisal Joseph C. Grew, ki je bil svoječasni ameriški poslanik za Japonsko.

Tudi te tri knjige so na vrhu popularne liste novejših knjig, ter se štejejo med najboljše v svoji stroki.

Jesen prihaja in z njo zima. Več časa bo za čitanje. Porabite prosti čas, da si z dobro knjigo poglobite svoje znanje, da se informirate o svetovnih vprašanjih, ali pa da iz nje črpate tolažbo za svoje težave in pogum za prenašanje nadaljnjih nadlog in skrbi. Kakor je resnična prislovica: "Povej mi, s kom občuješ, in povem ti, kdo si," tako je tudi resnična rečenica: "Povej mi, kaj čitaš, in povem ti, kaj si!"

POZIV ČLANICAM

Ta mesec se vršijo državne in predsedniške volitve.

Za nas gotovo najbolj važen državni kandidat je naš rojak Frank J. Lausche, ki kandidira za governorja države Ohio. Ni mi treba posebej povdarjati, da naj članice, živeče v Ohio, storijo svojo narodno dolžnost s tem, da volijo za Mr. Lauschet, ker vem, da bodo to storile brez mojega opomina. Ni pa dovolj, da same gredo na volišče in glasujejo za svojega rojaka, pač pa, da mu tudi pri drugorodcih dobijo naklonjenih ljudi, ki bodo zanj oddali svoj glas. Srčno želim, da bi prihodnja izdaja Zarje prinesla veselo novico, da je Slovenec governor države Ohio.

V demokraciji ne sme nobena stvar predolgo časa trajati, ker potem je baje demokracija v nevarnosti. Tako trdijo tisti, ki so proti četrtemu predsedniškemu terminu. Za Ameriko je res nekaj izrednega, da kdo kandidira v četrtič za urad predsednika, pomisliti pa je treba, da živimo tudi v izrednih časih, v časih, ko je največja previdnost na mestu, zato res ni pametno spreminjati administracijo takrat, ko od nje odvisi ne samo bodočnost Amerike, pač pa tudi ostalega sveta. Kdor pozna sedanjega predsednika, bo vedel, da se ne poteguje za predsedniški stolček radi kakega častihlepa in tudi ne radi udobnosti v uradu, saj ga vsi občudujemo, da more zmagovati velikanske skrbi in obilo delo, ki ga mu je prinesla vojna. On pač čuti, da zdaj ni čas odstopiti, ko se bliža najvažnejši trenutek, to je ureditev povojnih razmer, katere želi urediti tako, da se ne bo več ponovilo strašno klanje med narodi, katerega doživljamo zdaj. Mr. Roosevelt pozna trike diplomatov, osebno je poznan z vplivnimi državniki vseh dežel, vživa njih zaupanje in spoštovanje, zato je res važno, da ostane sedanjí predsednik na svojem mestu, da ne izgubimo miru, katerega nam bodo z lastno krvjo priborili naši sinovi, očetje in brati. Vsled tega resno želim in priporočam vsem Zvezinim članicam, da volijo za Mr. Roosevelta še enkrat ter to tudi priporočajo svoji družini, znancem in prijateljem.

Važnejših predsedniških volitev Amerika še ni imela kot so letošnje. Zvezine članice se morajo zavedati važnosti, katero jim daje njih državljanstvo, namreč, da s svojim glasom lahko odločijo prihodnjo administracijo in bodočnost te velike dežele. Sestre! Poslužimo se naše državljanske pravice in volimo pametno ter premišljeno. Zaupajmo Mr. Rooseveltu, ki bo s svojimi bogatimi skusnjami in s svojo izredno diplomatsko zmožnostjo dosegel trajen mir za ves svet. To bo pa zamogel storiti le kot predsednik Združenih držav.

MARIE PRISLAND.

JESENSKI PRAZNIK

Vsi Sveti in Verne duše . . . Morda ni daleč, ko bomo tam jaz in ti in oni. Ko bo meja med tostranstvom in onostranstvom prekoračena in se bomo znašli na mestu, v večnosti.

V našem življenju ne bi smela miniti niti ura, da ne bi mislili na tisto največjo, zadnjo uro, ki neizogibno čaka pred vrati. — Glejte, koliko naših dragih je že onkraj! Kolika ljubezen nas veže z onostranstvom, koliko hrepenenje, koliko upanje! Mi pa se tu še vežemo na vse, kar je ničevega, od danes do jutri. — Gledamo smrti iz dneva v dan, ob krstah mladih in starih postajamo, ko pa se vračamo, pozabljamo na največjo resnico življenja.

Molimo, da bi nam dal Bog milost, da bi prav razumele življenje, in da bi si zaslužile mir in pokojno sniva-lišče.

APEL ZA POMOČ STARI DOMOVINI! ROJAKOM IN ROJAKINJAM ŠIROM AMERIKE!

Kakor vam je znano, je že več kot tri leta in pol, odkar je kruti nazi-fašistični sovražnik kriminalno napadel Jugoslavijo ter brezobzirno podjarmil in zaslužnil ondota ljudstva. Strašna žrtev podivjanosti in vandalizma ter krvavega nasilja je zlasti postalo slovensko ljudstvo.

Čitali ste, kako je sovražnik z gorostasno silo ognja in jekla vdrl v naše rojstne kraje, razbil in razdejal mlado državo Slovencev, Hrvatov in Srbov. Takoj je začel s svojim terorjem in pokončevalnim delom, ter kmalu izpremenil našo lepo in mirno staro domovino v prvi pekel. Vse od začetka pa do danes brezobzirno ropal, moril, požigal in pustošil po naših krajih in nasilstev, mučenj ter strašnih krivic in grozodejstev ni konca ne kraja.

Ameriški Slovenci smo se zavedali takoj spočetka, da bo to VELIKA KATASTROFA ZA NAŠO STARO DOMOVINO. In dasi nismo tedaj zdaleka niti sanjali, da bo napadalec tako brezobziren in zverinski v ubijanju in pokončevanju, ter da se bo to krvolokstvo razvilo v tako strašne posledice in trajalo tako dolgo, smo vendar začutili že tedaj, da bo naše ljudstvo najbolj nesrečna žrtev v tem tragičnem konfliktu izmed vseh prizadetih ljudstev na svetu, ter da bo moralo prositi pomoči od zunaj. Zavedali smo se dalje, da bo Slovenija klicala na pomoč predvsem svoje boljše ščitirane sinove in hčere v daljni Ameriki, ter da je naša posebna dolžnost, da jim jo damo, kolikor največ moremo.

Zato so se 19. aprila 1941 v Chicagu zbrali zastopniki naših centraliziranih organizacij, da položijo čvrst temelj pomožni akciji za najbednejše, in to v trdnem upanju, da ta naša akcija doseže svoj namen, da doseže najpotrebnejše rojake v starem kraju brez razlike, kaj so in kdo so, da jih doseže brez ovir in diskriminacij čim prej bo to fizično mogoče.

V trdni veri, da bo ta svetovna kriza končana z zmago demokracije in da bodo štiri svobode, ki jih je postavil naš predsednik Franklin D. Roosevelt, podlaga bodočemu miru in socialnemu redu sveta, in da v okviru tega miru in reda najdejo pravo svobodo in demokracijo tudi naši bratje in sestre v starem kraju, so ti zastopniki ustanovili posebno organizacijo z imenom Jugoslovanski pomožni odbor, slovenska sekcija — skrajšano JPO-SS — ki naj v imenu in pod kontrolo naših podpornih organizacij vodi pomožno akcijo med ameriški Slovenci za našo staro domovino. V smislu teh sklepov in nalog je ta odbor opravljal pomožno delo vse od tedaj. Toda uspehi tega dela do sedaj niso niti zdaleka tako veliki, kakor je ta stvar važna in kakor velika je potreba.

Toda neglede, kaj smo za stvar storili in koliko je uspeha do sedaj, prišel je čas, ko se bomo morali zavzeti za to stvar bolj resno in prav vsi. Kot je razvidno, se razmere na vojnih frontah zadnje čase zelo naglo razvijajo in vsak čas se lahko zgodi, da bo sovražnik pregnan iz naše stare domovine ter da bo slovenskemu ljudstvu končno res zasijala tako zaželjena svoboda. Tedaj — in znabiti še prej — pa bo nastala tudi možnost za dostavo naše pomoči temu sestradanemu in do skrajnosti izčrpanemu ljudstvu, katerega so okupatorji okradli in oropali žita in hrane, orodja in živine ter sploh vsega. Veliko naših krajev je požganih in popolnoma opustošenih. In skoraj gotovo je, da bodo Nemci vzeli s seboj ali pa pokončali še tisto, kar je ostalo, predno se popolnoma umaknejo. Vesti iz stare domovine pravijo, da vlada tam nepopisna beda in da bo veliko ljudi moralo to zimo umreti od lakote in pomanjkanja, ako jim pomoč ne pride od zunaj.

Vsled tega je JPO-SS na svoji seji, ki je bila pred kratkem, sklenil, da podvzame posebno, intenzivno kampanjo za zbiranje pomoči naši stari domovini.

Apeliramo torej na vse rojake in rojakinje širom

Amerike, da se takoj odzovejo in velikodušno prispevajo in pomagajo; posebno pa apeliramo na rojake, ki so se prej izgovarjali, da je še čas in da bodo že dali, ko pride čas za pošiljanje!

Apeliramo na vse in vsakogar, da pomaga, kakor največ more! Imejmo zavest, da so to naši krvni bratje in sestre in da jih mi ne smemo zapustiti v tej strašni nesreči! Strašna sramota bi bila za nas in neodpušljivo, če bi jih pustili umirati od gladi in pomanjkanja, ko mi živimo v izobilju in jim lahko pomagamo. Če kdo, smo mi dolžni pomagati! In če je kdaj bila pomoč na mestu in potrebna, je potrebna sedaj!

Apeliramo na vse podružnice JPO in SANSa ter vsa podporna, kulturna, gospodarska in druga društva in klube ter sploh na vse organizacije in ustanove, da podpro to akcijo ter pomagajo po svoji moči in predvarnosti, da bo čim večji uspeh!

Pomagajte nabirati denarne prispevke in jih pošljite glavnemu blagajniku Leo Jurjencu, 1840 W. 22nd Place., Chicago 8, Ill.

Pomagajte zbirati obleko, katero, ako hočete, lahko pošljete takoj na War Fund Relief of Americans of South Slavic Descent, 282 Ninth Ave., New York, N. Y. Omenjena organizacija ima že za to pripravljeno skladišče ter potrebne urade za oskrbo, ki so v ta namen brezplačne.

Za Jugoslovanski pomožni odbor, slovenska sekcija,
VINCENT CAINKAR, predsednik,
JOSEPH ZALAR, tajnik,
LEO JURJOVEC, blagajnik.

Pripomba!

Gorjoznačeni apel odborikov JPO-SS toplo priporočam tudi jaz. Upam, da se bodo Zvezine podružnice in članice odzvale.

JOSEPHINE ERJAVEC,
podpredsednica JPO-SS.

ŠOLNINSKI IN DOBRODELNI SKLAD

Krožek Zvezinih prijateljev se je pomnožil za tri dobre člane v septembru. Pristopili so sledeči:

Mr. Paul Schneller, tajnik St. Clair Savings
banke, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O., \$25.00
Mr. Louis Zeleznikar, II. gl. tajnik KSKJ,
Joliet, Ill. 20.00
Mr. Jacob Cuznar, Los Angeles, Calif. 25.00

Skupaj\$ 70.00

Posamezni prispevki:

Nabrano na konvenciji SANS\$ 4.10
Mrs. Agnes Stukel, članica št. 20,
Joliet, Ill. 1.00
Mrs. Elizabeth Kastelic, članica št. 20,
Joliet, Ill. 1.00
Mrs. Jennie Krall, članica št. 20,
Joliet, Ill. 1.00

Skupaj\$ 7.10

Od prej na rokah\$1,022.82

Skupaj na rokah 30. sept. 1944\$1,099.92

Iskreno se zahvaljujemo vsem, kateri so prispevali v naš Šolninski in dobrodelni sklad.

Mr. Jacob Cuznar iz Los Angeles, California, nam piše:

"Tudi jaz bi rad postal član krožka Zvezinih prijateljev. Zato Vam pošiljam tukaj Money Order za \$25.00 in \$2.00 za zavitek slovenskih razglednic.

"Še pred leti sem po naključju dobil Vaš lepi list "Zarja" v roke, kjer sem videl opis naših lepih gorenjskih planin, kjer sem jaz doma in se mi je tako dopadlo, da sem si na Zarjo naročil.

"Iz srca Vam želim naboljšega uspeha za Vaša plemenita dobrodelna dela.

"S pozdravi,

"Jacob Cuznar, Los Angeles, Calif."

To pismo jasno pove ljubezen do Zveze. Zveza je pomorna, da najde prijatelje povsod. Upamo, da se današnjim prispevateljem in novim "Prijateljem Krožka" še drugi oglasijo za prihodnji mesec. Še enkrat hvala vsakemu po-

LEO ZAKRAJSEK:

NEKAJ DROBIŽA O INFLACIJI IN DEFLACIJI

(Nadaljevanje in konec.)

KO se govori o inflaciji imajo ljudje v splošnem v mislih nekaj takega, kot je bila denarna inflacija v Evropi za časa in po prvi svetovni vojni, ko je papirnat denar mnogih tamkajšnjih držav ali izgubil vso svojo vrednost, ali pa obdržal le nekaj skromnih odstotkov svoje prejšnje vrednosti.

* * *

Med državami, kojih denar je prišel popolnoma "v nič," sta bila zlasti Nemčija in Avstrija, to je nemška marka in avstrijska krona. In ker je bila Slovenija del stare Avstrije, je naravno, da so bili tudi mnogi ameriški Slovenci zlasti z avstrijsko krono strašno tepeni. Veliko njih celo tako zelo, da te udarce še danes občutijo in jih ne bodo pozabili do konca svojih dni. In "kogar je pičil modras, se boji komarja."

* * *

Toda, ko sedaj govorimo o inflaciji, imamo v mislih v prvi vrsti vprašanje: kako bo naša Amerika rešila to vprašanje, ki ni velevažno samo za našo državo kot celoto, temveč je enako važna za vsakega posameznika izmed nas.

* * *

In ker danes Amerika zavzema najvažnejšo gospodarsko pozicijo na celem svetu, in ker je po-vojna gospodarska obnova skoro celega sveta odvisna od gospodarskih sil naše države, to je, od stalnosti našega gospodarskega življenja, je povsem naravno, da je dobrobit celega sveta v znatni meri navezan na vprašanje: kako bo Amerika obračunala z grozečo ji inflacijo. To vprašanje je torej svetovno vprašanje.

* * *

S sedanjjo vojno je Amerika postala glavni financir vsega sveta. Anglija, kateri je do prve svetovne vojne ta važna in dobičkonosna pozicija nesporno pripadala, je med omenjeno vojno in po njej postala velika dolžnica Amerike. Zato se je stališče Londona kot glavnega finančnega središča zelo omajalo in sicer do take mere, da sta si London in New York pričela deliti to važno pozicijo. Prav za prav bi bil New York v tem oziru London popolnoma izpodrinil, toda New Yorku je manjkalo tedaj zadostne organizacije in izkušnje. To oboje pa si je New York pridobil med prvo in drugo svetovno vojno.

* * *

Tekoča vojna je pa Anglijo tako oslabilila že v prvih dveh letih, da je vloga glavnega svetovnega financirja odločno pripadla New Yorku. Angleški funt, ki je moral večkrat iskati zaslombe pri dolarju, se je moral umakniti amerišskemu dolarju kot glavno izmenjevalno sredstvo, kot vrednostna edinica, na podlagi katere se vodijo glavni svetovni računi.

* * *

Na tem mestu se pa nam nehotе vsiljuje vprašanje: Ali pa je ameriški dolar dovolj močan, da bo mogel obdržati svojo sedanjo visoko in važno pozicijo kljub ogromnim in težko pojmljivo visokim izdatkom Amerike za financiranje svoje vojne in vojne svojih zaveznikov? Ti izdatki, kakor je bilo že svoječasno pojasnjeno v Zarji, gredo že v stotine bilijonov dolarjev.

* * *

Ako bi tem velikanskim našim državnim izdatkom sledila še katastrofalna inflacija, kateri bi neizogibno morala slediti skokovita deflacija, potem bi obstajala resna nevarnost, da se močna in mogočna stavba našega narodnega gospodarstva pod težo silnih in vsestranskih priti-

sebej. Novim članom pa kličemo: Pozdravljeni v naši sredi!

Nadaljne prispevke pošljite na:

JOSEPHINE ERJAVEC,
527 N. Chicago St., Joliet, Illinois.

skov končno vendar le zruši, kajti vsaka, še tako velika kad ima nazadnje tudi svoje dno.

* * *

Že v zadnji številki Zarje je bilo naglašeno, da imamo poleg denarne inflacije tudi inflacije drugih vrst, kot na primer — inflacijo kredita, delovne sile ter drugih panog gospodarstva. Najvažnejša in zato tudi najnevarnejša med njimi pa je seveda denarna inflacija, ker se vrednost vsakega gospodarskega predmeta ocenjuje na podlagi denarja ter so zato v njej prizadete vse gospodarske panoge. Nasprotno pa so inflacije v drugih posameznih panogah gospodarskega življenja manjše važnosti in zato tvorijo tudi manjšo nevarnost, oziroma manjše zlo.

* * *

Denarno funkcijo, to je funkcijo finančnega sistema kake države bomo najlažje razumeli, ako jo primerjamo z vlogo, ki jo igrata srce in kri v človeškem telesu. Dokler je zdravo srce, da more redno pošiljati kri v vse dele telesa, jo potem srčati nazaj, jo čistiti in tako vršiti reden obtok po celem telesu, ne more biti resne nevarnosti za celo telo, pa četudi kak posamezni del nekoliko oboli. Isto je s finančnim sistemom. Dokler je denar kake države sam na sebi zdrav in močan, to je, dokler denar sloni na močni in zdravi podlagi ter lahko redno vrši svoje funkcije, toliko časa ne more biti nevarnosti za kako resnejše vznemirjenje v našem gospodarskem življenju.

* * *

Da moremo soditi o zanesljivosti in stalnosti našega dolarja, je potrebno, da vsaj v glavnih potezih poznamo podlago, na kateri naš papirnat denar (dolar) stoji, kajti če isto poznamo, bomo tudi vedeli koliko je resnice na raznih govoricah, ki krožijo okrog naših ušes.

* * *

Celih zadnjih deset let je naša državna blagajna v Washingtonu imela neprestano več zlata kot pa je bilo njenega denarja v cirkulaciji. To se pravi, da bi vsaka čas lahko izplačala vsak papirnat dolar v zlatu in bi ji potem ostalo še za precej bilijonov zlata. V tej dobi je dalje bilo celo nekaj let, ko je naša državna blagajna imela za vsak svoj papirnat dolar v cirkulaciji več kot dva dolarja zlata v svojih shrambah. Tako visokega razmerja med papirnatim denarjem in zlato rezervi najbrže še ni bilo še nikoli v nobeni državi v zgodovini papirnatega denarja.

* * *

Naš finančni zakon določa, da mora imeti državna blagajna najmanj 40 odstotkov zlatne rezerve za svoj papirnat denar. To pomeni, da mora imeti za vsak papirnat dolar najmanj 40 centov zlata. Kolikor več zlata ima, toliko močnejši in zanesljivejši je naš dolar.

* * *

V začetku zadnjega meseca, septembra, smo imeli nekako za \$23,300,000,000 papirnatega denarja v cirkulaciji. Nasprotno je pa naša vlada imela za približno \$21,000,000,000 kovnega zlata v rezervi.

* * *

Pri sedanjem obtoku papirnatega denarja bi zadostovalo samo za okrog \$8,320,000,000 zlatne postavne rezerve. Iz tega je razvidno, da ima naša vlada še vedno za nad dvanaest bilijonov zlata več kot ga pa rabi za postavno kritje svojega papirnatega denarja.

* * *

Če bi naša država izdala še za nadaljnjih 30 bilijonov papirnatega denarja bi bil isti še vedno v mejah zakonite določe o zlati rezervi. Ker pa se vojna bliža svojem koncu in se je precej obratov z vojno produkcijo že usta-

vilo, se je s tem potreba po povišanju obtoka papirnatega denarja za toliko zmanjšala. Sicer ni izključeno, da se sedanja cirkulacija ne bo nekoliko povišala. Toda pri sedanjih izgledih ni pričakovati, da bi v znatnejši meri presegla 25 bilijonov. To pa dalje pomenja, da bomo v najslabšem slučaju imeli vsaj dvakrat toliko zlatnega kritja za svoj papirnat denar, kot pa ga postava zahteva.

V zadnji številki Zarje smo naglasili da je mogoče govoriti o inflaciji denarja le tedaj, kadar se denar tiska preko zakonite meje. In ker, kakor v tem odstavku povedano, imamo mi danes več kot dvakrat toliko zlatne rezerve kot je po zakonu potrebna, pri sedanjem položaju in pri sedanjih izgledih ne more biti dvoma o stabilnosti ameriškega dolarja.

* * *

Sedanja vrednost dolarja sloni na razmerju \$35 za eno unčo zlata. In na tej podlagi se danes vodijo svetovni računi. Ameriški dolar je danes dobrodošel po celem svetu in mnogi milijoni ljudi v zunanjem svetu zamenjujejo druge valute v naše dolarje. In to je tudi eden važnih vzrokov, zakaj je bilo treba povečati cirkulacijo dolarjev. Sodi se, da je v zunanjem svetu spravljenega v "nogavičah," "blazinah" in drugih skrivališčih in shrambah za okrog dve milijardi dolarjev. To kaže, da ima zunanji svet v naš dolar največje zaupanje.

* * *

Glede zlata naj bo še pripomnjeno: Svoj čas so zlasti Hitlerjevci kričali po celem svetu, da bo zlato zgubilo svojo vrednost in da bo Amerika s svojim zlatom ostala "na cedilu." Sedaj pa vidimo, da je bilo ravno ameriško zlato tisti činitelj, radi katerega so oziroma bodo Hitlerjevci ostali na cedilu, pa še prav pošteno.

Celo Rusija, ki v svojih ciljih povsod išče novih potov in načinov, je pred kratkim uradno priznala zlato kot glavno podlago za določevanje vrednosti v mednarodnem prometu. Tako je zlato kljub vsem in vsemu obdržalo svoje odlično mesto in z njim tudi ameriški dolar, ki sloni na zlato.

* * *

Povsem nekaj drugega pa so sedanje cene življenjskih potrebščin, ki so se v zadnjih par letih v splošnem zelo povišale. Nekatera teh povišanj so opravičena, vsaj do gotove meje, kajti gotove cene so bile pod normalo, a poleg tega so se plače vsestransko zvišale in je tako povišanje cen postalo neizogibno. Resnici na ljubo pa je treba priznati, da bi bile sedaj cene mnogo višje kot so, ako bi vlada ne bila sprejela in uveljavila svojih določb za racioniranje, zamrzovanje cen in drugih ukrepov v tej smeri. Jasno pa je, da taka na hitro upostavljena kontrola ne more biti sto-procentno uspešna na celi črti. Zato je dosti pomanjkljivosti in pogrškov. Vendar pa smo v tem oziru dosti na boljšem kot smo bili za časa prve svetovne vojne. Potrebno pa je, da vlada izvaja svojo kontrolo nad cenami tudi po vojni, vsaj nekaj časa, da se prepreči zmešnjava in se obdrži red v cenah v prehodni dobi, to je do časa, ko bodo cene pričele zopet padati.

Vse to seveda velja, v kolikor se tiče blaga, ki ga prebivalstvo nujno potrebuje. Vse kaj drugega pa je, če na primer avtomobilist plača za galono gasoline 50c, dočim je isti vreden samo 20c, če človek plača za požirek viske 50c, dočim je ista vredna samo 25c, če ženska plača za kožuh \$500, ki je vreden samo \$250, ali če kdo plača za hišo \$7000, dočim je ista vredna samo \$5000. Vsi ti slučajji pa so privatne zadeve dotičnih posameznikov. Denar je njihov in z njim store, kar hočejo. In če človek svojevoljno preplača kako stvar, tega ni kriv ameriški dolar, in tudi ameriška vlada ne, temveč dotičnik sam.

* * *

Ako torej govorimo o inflaciji v Ameriki, se to more nanašati le na blagovno inflacijo, ne pa na denarno inflacijo. Velik del blagovne inflacije, kolikor je pač imamo, pa obstoji samo zato, ker ima zelo veliko ljudi več denarja na razpolago kot ga pa potrebuje za resne vsakdanje potrebe. To pa bistveno ni nikako zlo, pač pa ob-

ratno. Gre samo za to, kdo denar hrani in kdo ga troši. V vsakem slučaju pa ostane denar doma, v Ameriki.

Pravi sedanji in bodoči gospodarski položaj Amerike bomo pa razumeli, ako ga motrimo ne s sedanjega stališča posameznika, temveč s stališča celote, s stališča cele države. Taka premotritev nam bo pokazala sledeče:

1. Naše narodno bogastvo, to je tako premoženje, ki je že v rabi ali pa v procesu izkoriščanja, sega v bližino 1000 bilijonov dolarjev. Ono bogastvo pod zemljo, ogromne vodne sile in druga slična aktiva pri tem niso vračunana.

2. Naša narodna produkcija, to je vse, kar je Amerika producirala, se za tekoče leto računa na skoro 200 milijard dolarjev, a naš narodni dohodek, to je zaslužek vsega ameriškega prebivalstva iz vseh virov pa na 158 milijard. Spriči možnosti tolike letne produkcije in tolikega dohodka, si nikomur ni treba beliti las, kako bomo odplačali naš narodni dolg.

3. Amerika ima najobsežnejšo in najbolje razvito industrijo, katero je vojna še razširila in spopolnila. Ta industrija je ostala od vojne nepoškodovana in bo tako lahko šla s polno paro na delo po vojni.

4. Ameriško poljedelstvo že sedaj pridelava dosti več kot znašajo domače potrebe. Ko se vrnejo farmarji iz vojne se bo z novimi modernimi stroji in načini produkcije še povečala in tako se bo še več blaga te vrste lahko poslalo v inozemstvo. — Že sedaj se snujejo nove organizacije za razpeščanje živil v one dele sveta, kjer se jih dovolj ne pridelava. S pomočjo teh organizacij bo Amerika veliko več poljskih produktov prodala v tujini.

5. Naša izurjena delovna sila, ki se je v teku vojne zelo pomnožila in spopolnila, bo v mirnem času zmožna enakih in še večjih uspehov, kot jih je dosegla v vojni produkciji.

6. Ameriška podjetnost in iznajdljivost, skupno z njeno nedosežno tehniko bo zmožna novih umetnih čudežev, zlasti ker so ji bila dana na razpolago vsa sredstva za časa vojne, da je eksperimentirala na vseh poljih svoje delavnosti. Že sedaj se nam napovedujejo nove važne iznajdbe, o katerih še pred to vojno niti misliti nismo mogli.

7. Naša mednarodna trgovina bo po vojni lahko še hitreje napredovala, zlasti ker bo imela na razpolago na tisoče tovornih ladij, ki so bile zgrajene v času vojne.

8. Po naših bankah je toliko denarja kot še nikoli. Tako bodo banke lahko dovoljevale velike in dolgoročne kredite, brez katerih bo povojna mednarodna trgovina skoro nemogoča. V tem oziru se nobena druga država ne bo mogla meriti z Ameriko.

9. Amerika ima danes nekako pet šestin vsega kovnega zlata, a tudi njene zaloge srebra so ogromne. To zlato in srebro bo mnogim državam neobhodno potrebno za ureditev njihovega denarnega sistema, kakor tudi ostalega gospodarskega življenja. Nobena druga država jim ne bo mogla dati te pomoči, vsaj v toliki meri ne, kot Amerika. To pa zopet postavlja Ameriko v zelo močno pozicijo, kajti tisti, ki daje posojila, ima vedno tudi pravico staviti svoje pogoje.

10. Kolikor je naša država komu dolžna, je dolžna samo svojim lastnim državljanom, oziroma prebivalcem. Zunanji dolg je neznaten. Obresti, ki jih bo Amerika plačevala na svoj dolg, bodo prejemali njeni lastni ljudje.

11. Milijoni ameriških vojakov so danes razkropljeni skoro po celem svetu. Za veliko večino teh Amerikancev se je pred vojno svet nehal ob Atlantiku in Pacifiku. Ti vojaki danes poznajo skoro celi svet. Videli so nove dežele, nove ljudi, nove razmere in potrebe, naučili se bodo novih jezikov, napravili nove osebnosti in trgovske zveze in prijateljstva. Iz ozkogrudnih Amerikancev bodo postali širokogrudni svetski ljudje.

Ameriške čikalice (chewing gum), cigarete, čokolade, ameriški "jeep" in aeroplan, ameriški "sun-of-a-gun" in "olrajt," a tudi ameriški način življenja in ameriški "fair play" so danes znani od Islandije do Nigerije in Jave, od Nove Zelandije do Kamčatke in Burme, od Vladivostoka

do Pripetu. To novo poznanstvo bo za bodočnost Amerike velikanske vrednosti.

12. Vse to, oprto na našo svobodo in demokracijo ter privatno iniciativnost, mora Ameriki prinesiti še lepšo in uspešnejšo bodočnost kot pa je bila njena preteklost. Po mojem mnenju ni nobenega važnega vzroka, da bi kdo dvomil v najpovoljnejšo bodočnost naše republike, najmanj pa mi Amerikanci. (Konec.)

Ženski svet

OB ŠESTDESETLETNICI MRS. ELEANOR ROOSEVELT

V sredo, 11. oktobra, je naša prva deželna gospa dočakala svoj šestdeseti rojstni dan. Fizično in duševno čila in čvrsta se prav nič ne briga, kako se ji leta kopičijo. Pravi, da se prav dobro počuti in pričakuje še več let aktivnega dela, ako ji bo usoda naklonjena.

Mrs. Roosevelt je edina ženska, ki je imela to posebno čast živeti v Beli hiši kar tri termine zaporedoma. Življenje tam je kakor na večni pozornici. Človek ni nikdar sam svoj gospodar, ker ga veže vse polno družabnih oblik. Večno izpostavljena javnosti in javnemu mnenju, je Mrs. Roosevelt morala usmeriti vse svoje dosedanje delovanje prema takim razmeram, v katerih je živila. Zaveda se, da ni bilo njeno delo vselej popolno, a prepričana je, da je vselej skušala doseči uspeh za vse, kamor jo je vezala njena dolžnost. Hvaležna je za gotove privilegije, katerih je bila deležna kot žena našega predsednika. Imela je stik z jako znamenitimi in zanimivimi osebami, katerih bi v privatnem življenju mogoče ne mogla srečati. Mnogo je potovala, a vselej v zvezi z gotovimi nameni, katere je morala izvršiti kot predsednikova zaupnica. Na ta način je dobila prvovrstne informacije in le tako je mogla priporočati gotove izpremembe za splošno korist na različnih poljih. Najbolj je cenila izvanredno priliko, ko je smela obiskati različne bolnišnice in osebno pregledati, kako se godi našim ranjenim in obolelim vojakom. Pozabiti ne smemo, da je Mrs. Roosevelt tudi mati in ima štiri odrasle sinove na raznih bojiščih, kjer so izpostavljeni enakim nevarnostim kakor so drugi njihovi tovariši. Kot mati je dobro razumela, kako težko je drugim materam in ženam, ako ne slišijo delj časa od svojih dragih. Zato se je rada pomudila med vojaki in vsa naročila točno izvršila, ko je dospela zopet na svoj dom. Napravila je dolgo in nevarno pot v oddaljene kraje in vsak tak obisk je prinesel našim vojakom dokaz, da je nekdo med nami, ki skrbi in se zanima zanje. Vsa ta potovanja niso bile pustolovščine, kakor bi jih njeni nasprotniki radi naslikali.

Mrs. Roosevelt ne misli, da je dovolj izobražena in da vse njeno delo dosedaj nima nobene posebne vrednosti. Kot svoj največji uspeh v življenju smatra dejstvo, da je rodila in odgojila petero otrok, ki so vsi jako dobri državljani. Otroci so ji pri srcu in je jako ponosna na vse. Kakor druge matere, tako tudi njo teži misel, kje so njeni sinovi, ali se bodo vsi srečno vrnili ali jih ne bo več videla. Mrs. Roosevelt je zelo človeška in plemenita žena in vsi napadi na njenega moža, da je on povzročil vojno, so gola natolcevanja. Vsak izmed nas naj se zamisli v predvojna leta in spomni se bo lahko, da je predsednik svaril in opominjal, da nas čaka srečanje z usodo. Dobro je poznal vse Hitlerjeve nakane in kadar so postale razmere prenevarne za našo lastno svobodo, je predsednik moral odrediti mobilizacijo. Kdor bi bil ravnal drugače, bi že danes občutil, kaj se pravi imeti nacijsko zalego po naših mestih in nasebinah. Nemci in Italijani so tako nečloveško postopali z našim narodom doma, da ne smemo nikdar dvomiti, da ni naš predsednik naredil prav, ko se je tem zverinam postavil po robu. Nam ženam in materam je bila zadana težka bol in globoka rana, a to so

nam prizadeli tisti, ki so šli ropat in morit, ne pa oseba, ki je poslala vojsko proti njim, da jih ustavi in premaga.

Naravno je, da Mrs. Roosevelt trpko občuti vse grde napade, ker ona dobro ve, v kakšni nevarnosti se je nahajala tudi Amerika. V Beli hiši so veliko prej čutili pretečo nevarnost, zato omenja, da ko so začela prihajati sporočila o Japonskem napadu, so jih sprejeli brez prevelikega razburjenja. Predsednik je imel odprte oči in je vedel, kako veliko odgovornost je sprejel v svojo oblast. Upamo, da ljudstvo pojmi, kako dobrega vodnika smo imeli v teh razburljivih in nevarnih letih. Nasprotniki so raznesli še jako smešno strašilo, da bo Amerika postala komunistična, ker je predsednik prijatelj Rusije. Kaj pa naj bo drugega s takim narodom, kot so junaški Rusi, ki so umirali in se tako hrabro borili, da so zapodili s svojih tal najboljše pripravljene in izvežbanega predstavnika oborožene nemške sile? Z Rusijo je Amerika lahko prijatelj, saj od nje bo imela še veliko pomoči in koristi. Bolje je imeti Rusijo na naši strani, kakor pa pokazati ji hrbet potem, ko je sama krvavela, da so se druge veslele imele priliko oborožiti. Ne tlačimo vsega v eno malho in dajmo priznanje in prijateljsko roko našim zaveznikom Rusom.

Mrs. Roosevelt je šla skozi trdo in hudo politično šolo. Kakor bi se rada umaknila v svoj privatni dom, prav tako želi, da bi bil predsednik ponovno izvoljen, ker je to vitalnega pomena za našo državo. Upamo, da bodo volivci pokazali zaupanje tistemu voditelju, ki je do sedaj stal na strani malega človeka in mu pripomogel do večjih socialnih ugodnosti in pravic.

V slučaju poraza, je Mrs. Roosevelt pripravljena na selitev. Prav rada bi se ona umaknila v privatno življenje, ker potem bi se ji mogoče njena skromna želja izpolnila. Ona si namreč želi dobiti delo, katero bi bilo primerno za njene skušnje v življenju in za njene zmožnosti. Pravi, da je do sedaj morala delati na tolikih problemih in trošiti svoje sile na vse strani a enkrat si želi takega dela, kjer bi lahko strnila vse svoje moči. Tako bi se lažje prečeno, ali je njeno delo kaj vredno, ali ne. V svoji mladosti je imela polno dela z vzgojo svoje družine, vodila je gospodinjstvo, seveda s pomočjo najetih, kateri so prav radi delali in radi ostali skozi več let pri nji. Sedaj pa, kadar bo zopet svobodna in prosta, pa bi res rada videla, da bi ji kdo ponudil primerno delo. Tako vidimo, da Mrs. Roosevelt ne misli še na počitek. Nikdar ni imela smisla za puhle reči kot so moda in zabave, katere pozna visoka družba. Ona jemlje svojo pozicijo jako resno. Čim višje mesto zavzema človek, tem večjo odgovornost nosi napram drugim.

Kot ženska je Mrs. Roosevelt dala vzpodbudo drugim ženam, da so začele porabljati svoje zmožnosti in se zanimati za naše skupne probleme. Mrs. Roosevelt smatra ženske prav tako zmožne in razumne, kakor so moški in je sploh nepotrebno delati kakšno razliko v tem oziru. Če so moški odbrani za delegate pri mirovni konferenci, tedaj bi ne smelo manjkati ženskih zastopnic. Mogoče bi one na kakšen drugačen način skušale ustanoviti mirno sožitje svetovnih narodov. Ta vojna je ženske spravila v razne industrije in nič več kakor pravično je, da pridejo ženske delegatkinje tudi v važne vladne urade. Moški in ženske smo državljani s pravicami in dolžnostmi, katere nosimo vsi po svojih močeh.

Mrs. Roosevelt ima tudi poseben opomin za matere, da naj ne pošiljajo svojih hčerk po svetu predno jih ne poučijo o nevarnostih življenja. Več tragedij bi bilo preprečenih, če bi bile dekleta poučene o faktih življenja. Več konkretnega pouka bi jim bilo bolj v korist, kakor pa v škodo.

Mrs. Roosevelt je zelo poznana oseba in je s svojimi nastopi veliko pripomogla do večjega ugleda med drugimi narodi. Vseskozi vzorna žena je s svojim lastnim zaslužkom izdatno podpirala razne dobrodelne ustanove ter s tem storila mnogo dobrega. Tej blagi in plemeniti ter požrtvovalni ženi moramo dati vse priznanje in ob njeni šest-

desetletnici ji gotovo vsaka izmed nas želi dobrega zdravlja in ji kliče: "Na mnoga leta!"

MRS. CLARE BOOTHE LUCE NE SPADA V KONGRES

Republikanska kongresnica Luce je postala jako delavna v prid republikanske stranke in ker se jako zaletava v sedanjega predsednika in demokratsko vodstvo ji demokratske ženske niso ostale dolžne. Nečakinja znamenite feministke Susan B. Anthony, katero ime tudi ona nosi po svoji slavni teti, si je v svojem radio govoru privoščila kongresnico iz Connecticut-a.

"Moja pokojna teta, ki se je celo življenje borila za žensko enakopravnost, bi se gotovo obrnila v grobu, ako bi vedela, komu sta njeno delo in trud pomagala v kongres. Ta visok vladni urad je Mrs. Luce izrabila za svojo ceneno politiko. V teh kritičnih časih je mesto dostojanstva in ženske modrosti pokazala svojo plitkost in takozvano glamoroznost, ki ne pristaja ženam v takih službah. Z živo in pisano besedo nas je skušala nahujskati napram našim zaveznikom Rusom. Iskala je zanetiti prepir med kapitalom in delavstvom, med Kristjani in Zidi, med domačini in tujerodci in med vojaštvom napram vrhovnemu poveljniku Mr. Rooseveltu."

"Mrs. Luce ne spada v kongres," tako jo je obsodila potomka prve borbilke ženskih pravic. "Mrs. Luce se lahko vrne na svoje veliko posestvo v Connecticut, lahko gre na svojo plantažo v South Carolino ali pa v svoj apartment v hotelu Waldorf-Astoria v New Yorku. V teh krajih Clare lahko vse pojasni in dopove svojemu možu Henry-ju."

PROBLEM ZAPOSLOTITVE ZA DVA MILIJONA DELAVK

Pred vojno je ženski biro izkazoval, da je okrog 12 milijonov žensk zaposlenih v Ameriki. Med vojno pa je to število znatno naraslo za približno 18 milijonov. Miss Frieda Miller, sedanja ravnateljica ženskega biroja, pričakuje, da se bo od tega števila delavk vsaj štiri milijone vrnilo iz industrije in ostalo pri svojem domačem predvornem poklicu. Računati pa moramo, da bo nekako dva milijona žensk vstrajalo in ostalo, oziroma hotelo imeti delo izven doma. Ta skupina bo mogoče problem, katerega bo treba kmalu povoljno rešiti. Vojaški nabori so pokazali v kako slabem zdravstvenem stanju je naše prebivalstvo. Torej zdravstveno polje bo nudilo mnogo dela, in ker so ženske jako spretne in vestne delavke v raznih laboratorijih, bo ta branža lahko zaposlila večje število žensk, ki bi drugače ostale brez zaslужka. Pomanjkanje v Evropi bo treba olajšati z našimi produkti iz Amerike in tako bo zopet več dela za naše domače delavke. Vojaške bolnišnice bodo prenapolnjene in po vseh bodo rabili vsaj praktično izvežbanih pomočnic. Takega dela ne bo manjkalo in katero dekle veseli poklic bolničarke, naj se o prvi priliki vpiše v take tečaje. Dela se ji ne bo zmanjkalo in odkar so povišali plače, bo vsaka imela tudi dober zaslužek. To je v resnici najprimernejši poklic za žensko, pa naj bo poročena ali samska.

Miss Miller ne pričakuje depresije, pač pa lahko vsak razume, da bo minulo nekaj časa, ko se bodo naši vojaki vrnili in jih bo mogoče vse postaviti v primerne službe. Vsak ne bo tako srečen, da bi takoj prvi teden že lahko potegnil plačo a vlada bo poskrbela za ta odmor, da prizadeti ne bodo trpeli pomanjkanja.

ZAVARUJTE SVOJE OTROKE PRED DIFTERIJO

Zdravniška veda je tako napredovala, da je danes lahko vsak otrok zavarovan pred boleznijo difterijo. Ta protekcija se začne z vbizganjem protistrupa, to je toksoida. Vse zdravstvene klinike vam lahko preskrbijo take injekcije in kako bo vsaki materi olajšano srce, ako bo imela svoje otroke tako dobro zavarovane.

Zdravstveni komisar mesta New York, dr. Ernest L. Stebbins, pravi, da odkar rabijo toksoida, je v zadnjih

petdesetih letih število smrtnih slučajev padlo od tisoča na samo tri za tekoče leto. Ta zdravnik obžaluje tudi te tri slučaje, ker so bili nepotrebni, ako bi bili ti otroci zavarovani. Kdorkoli ima otroke, je njegova dolžnost, da jih takoj zavaruje pred difterijo, ki je nalezljiva bolezen, a jo je zdravniška znanost znala premagati.

Tistim, ki nimajo denarnih sredstev za privatnega zdravnika, so na razpolago zdravstvene klinike, kjer dobe otroci imunizacijo čisto brezplačno, kaj hočete več? To ne velja samo za mesto New York ampak tudi za druga središča saj so danes po vseh krajih samostojne klinike ali v zvezi s kakšno bolnišnico. Ako verjamete v cepljenje zoper kože potem smete zaupati tudi v cepljenje zoper difterijo.

MILIJONI SO POZNALI WENDELL WILLKIE-ja

V nedeljo zjutraj, 8. oktobra, so prinesli časopisi sliko jako simpatičnega in splošno dobro poznanega moža Wendell Willkie-ja, ki je podlegel bolezni, katerega ga je napadla v bolnišnici, kamor je šel na splošno preiskavo in odpočitek. Gotovo ni enkrat podvomil, da se ne bo krepak in čvrst vrnil na svoje delo, a božja volja je odločila drugače.

Pred štirimi leti je kar nepričakovano stopil pred ameriško javnost in da nismo bili v kritičnih časih, bi bil skoro gotovo dosegel predsedniško čast. Moško je sprejel svoj poraz in ker je hotel spoznati razmere po svetu, se je sam odpravil na daljno pot v Rusijo in na Kitajsko, kjer je srečal in govoril z možmi, ki so nosili odgovornost milijonskih narodov. Vsa svoja opazovanja in svoje misli je pozneje priobčil v knjigi "One World" in ves dobiček poklonil za dobrodelne namene.

Predsednik Roosevelt je poznal velike zmožnosti svojega tekmeca med volitvami in ga je povabil k sebi, da bi mu podal svoje mnenje o naših zaveznikih in njihovih načrtih. Z velikim zanimanjem ga je naš predsednik poslušal in predno sta se razšla, mu je povedal, da ga zaveda radi njegove mladosti, njegovega krepkega zdravlja in velikih prilik, ki čakajo Wendella.

Mr. Willkie je bil odkritosrčen in značajan zato je šel rajši svojo pot, kakor da bi zatajil svoje prepričanje. Republikanska stranka ga je prezrla in postavila drugačnega moža na Willkie-jevo mesto. Sam se je izrazil, da bi bil rajši dober privaten državljani, kakor pa slab predsednik. Izborni državljani je bil in čeprav ni dosegel nobenih visokih naslovov kot državnik, bo živel v spominu vseh tistih, ki so ga osebno poznali in tistih, ki so sledili njegovim izjavam in čitali "En svet," s katerim si je postavil najlepši spomenik.

Na splošno željo naroda je bil pokojnik položen pred oltar v Presbiterijanski cerkvi na peti aveniji v New Yorku, kamor so se šle poslavljati ogromne množice pokojnikovih prijateljev in oboževalcev. Večni mir in pokoj njegovi duši!

Osnovna načela državljanstva

(Nadaljevanje.)

Ali je davek na zapuščine povsod in za vse enak?

Vsaka država ima svoje lastne predpise in obdavčenje zapuščine. Davek običajno raste progresivno z vrednostjo ali svoto zapuščine, kakor tudi v razmerju sorodstva z umrlo osebo.

Ali imamo tudi indirektne davke?

Taki davki so užitninski davki, ki se plačajo v kupni ceni blaga in drugih potrebščin.

Ali predstavlja užitninski davek pravično obdavčenje?

Užitninski davek je krivičen ker obdavči večinoma revne sloje ljudi. Ali ker plačujejo ljudje

ta davek ne da bi zato vedeli, zato ga uporabljajo "politične mašine" kaj rade. (Užitinski davek znaša običajno za odraslo osebo približno \$200 letno.)

Kaj je enotni zemljiški davek?

Enotni zemljiški davek je oni, ki obdavči samo zemljišče, ne pa poslopja in druge naprave.

Ali se davek zviša v slučaju zvišanja zemljiške cene?

Primeroma z zvišano vrednostjo zemljišča se zvišajo tudi davki.

Zakaj je ta način obdavčenja poljuden?

Zato ker ljudje mislijo, da se oni okoristijo s tem davkom. Prebivalci občine so bili mero-dajni pri zvišanju zemljiške vrednosti in ne lastnik zemlje.

Ali je ta način obdavčenja z znanstvenega stališča priporočljiv?

Ne, ker v mestih se tudi ta davek porine na ramena najemnika stanovanja ter ga plačujemo v ceni najemnine.

Zakaj se pobira denar potem davkov?

Da plačamo stroške uprave in za koristi javnih naprav, zato uprave obdavčijo vse ljudi ter tem potem razdele stroške med vse prebivalce.

Ali preskrbi uprava ljudski denar še na kak drugi način?

Včasih si izposodi denar potem izdaje obveznic ali zadolžnic (bonds).

Kaj so obveznice?

Obveznice so vrednostni papirji, v katerih se narod izjavi, da v gotovi dobi izplača imenovano svoto denarja pravnemu lastniku dotične obveznice.

JOSEPHINE ERJAVEC:

V SPOMIN POKOJNIM ČLANICAM IN NJIH SINOVOM NA VERNIH DUŠ DAN

SLOVANI so ob prihodu v to deželo prinesli s sabo lep, star običaj, namreč spominjati se umrlih na Vernih duš dan. Dasiravno praznujejo praznik Vseh Svetnikov vse katoliške cerkve ter imajo posebne obrede za umrle na Vernih duš dan, vendar imajo Slovani še poseben način spominjati se svojih umrlih. Na ta dan okinčajo grobove, prižigajo sveče ter molijo na grobu svojcev. Posebno Slovenci se držijo teh starih navad, zlasti oni Slovenci, kateri so tako srečni v Ameriki, da imajo svoja lastna pokopališča. Na gotovih pokopališčih imajo na te dneve tudi svete maše na posebnem oltarju, ki je nalašč postavljen za take svete obrede. Ako se pokopališče obišče ob večeru, zlasti v Jolietu, katera fara ima poleg svojega starega pokopališča tudi novo, se vidi v mraku in večeru morje plapolajočih sveč. Krasen je pogled, ko sveča ob sveči gori, ter verniki v velikem številu prihajajo na grobove.

Prostori na pokopališču, kjer je še lansko leto bilo prazno ter zaraščeno s travo, so se letos napolnili. Žene, matere in člani družine, kateri so še lansko leto na Vse Svete krasili grobove kakemu umrlemu članu v družini, so letos v mnogih slučajih bili sami poklicani na drugi svet. Sedaj bodo njim samim grob krasili oni, kateri so jih preživeli.

Sinovi, kateri so lansko leto obiskali grobove svojih mater, letos v mnogih slučajih sami počivajo na vojaškem pokopališču onkraj morja. Padli so kot junaki, v boju za domovino. Njihovih grobov ne bo krasila skrbna materina roka, skrbčeva in ljubezniva sestra, ali otožen brat in

Zakaj izdajajo vlade obveznice?

Ako vlada ne more dobiti denarja potom davkov, a denar nujno potrebuje za javna dela ali kako drugo važno potrebo, potem si ga izposodi potom obveznic.

Ali je to pravičen način razdelitve stroškov javnih naprav?

Ker se bodo uživale koristi javnih naprav gotovo dobo let, zato je pravično, da se razdele tudi plačevanja javnih naprav temu primeroma. Priporočljivo pa je, da se obveznice poravnajo čim prej mogoče.

Ali je pametno izposoditi si denar za javno uporabo?

V gotovih slučajih in za gotove potrebe je to pametno, ali paziti se mora, da se ne izposoja preveč za nepotrebne stvari.

Ali so naši davki za stroške vladne uprave previsoki?

Dokler stroški vladne uprave odgovarjajo dobremu in modremu narodnemu gospodarstvu, davki niso previsoki. Ljudstvo dovoljuje uporabo javnega denarja za naprave, od katerih ima nedvomne koristi.

ČAS HITI PRED NAMI . . .

Letošnje leto je res tako, da nam ne bo žal za njim, ko mine. Več slabega ko dobrega je prineslo, seveda, če gledamo z materialistične strani življenja. Vsak dan slišimo le tužne vesti ali vsaj večina slabih. Govori se le o vojski, trpljenju, in samopremagovanju narodov in posameznikov, o slabi letini, itd. Toži državnik in navaden zemljan, toži uradnik, obrtnik, kmet itd. Vsi več ali manj tarnajo. Bog daj, da bomo v prihodnjih dveh mesecih bili srečni najprvo v tem, da bo vojska končana, in potem, da se bodo naši predragi, ki so se morali od nas ločiti in se bojujejo na vseh delih sveta, vrnili zdravi in nepohabljeni. To je naša goreča želja in priprošnja k Bogu.

Ob vhodu na vojaško pokopališče bo vihrala ameriška zastava, na grobu vsakega junaka bo postavljen mali beli križec iz lesa z malo ameriško zastavico. Grobovi bodo vsi enaki. Nobene razlike ne bo, ako tu leži Slovenec, Irec ali Anglež, katoličan, luteran ali metodist. Njim vsem je bila "salva" v slovo in molitev vojaškega kaplana ob navzočnosti vojaških tovarišev edino slovo, predno je bila krsta iz preprostih desk spuščena v jamo.

Ko sem se mudila v stari domovini prvič po prvi svetovni vojni v letu 1927, smo se poslovili iz Slovenije en teden prej kakor je bilo potrebno, da se vkrcamo na parnik Philadelphia. Napravili smo načrt več dni ostati v Parizu. Hoteli smo ogledati vsa ona mesta, kjer je divjala vojna v letih 1914 do 1918. Tu smo si dobili sobe v Atlantique hotelu, kjer so nam tudi takoj rezervirali prostore na posebnem busu, kateri je bil nalašč na razpolago turistom. Bilo nas je kar tri buse, večinoma Amerikanci, kateri so imeli isto željo kot mi, ogledati si kraje, kjer so se naši ameriški fantje borili. Ustavili smo se v Chateau Thierry, Argonne Woods in drugih mestih v okolici. Vsa ta mesta so bila še vedno kakor takrat, ko je vojna prenehala. Nič ni kazalo, da imajo prebivalci kak namen za popravo. Vprašala sem vodnika, zakaj pustijo take razvaline v takem stanju, in sem dobila odgovor, da na ta način prebivalci delajo kupčijo, ker Amerikanci želijo videti spomine vojne. Pokazali so nam, kje so se naši fantje borili, njih zakope, skrivališča, podzemne hodnike, ter velike jame, kjer so se skrivali Nemci. Voznik nas je vprašal,

če želimo izstopiti in si ogledati te velike jame, toda mene je bilo kar strah, menda sem se bala, da bi zagledala še kako okostje kakih Nemcev. Dalje smo videli še razne topove in druge zastarele vojaške priprave, katero so rabili tiste dni. Peljali smo se dalje do krasnega mesta Rheims, zgodovinsko mesto Francije. Tu v tem mestu je zelo velika in krasna katedrala, katero so pa Nemci ob času vojne strašansko uničili. Vstopili smo v cerkev. Takoj smo opazili, da še nima popravljene strehe, dež mora strašno liti po stenah v cerkev ob slabem vremenu. Videla sem, da manjka vseh oltarjev, po cerkvi so postavljeni za silo sami stoli, kjer se sv. maša še vedno vrši kljub razdejanju cerkve. V sredi jim služi za silo postavljeni oltar, prilično tak kot ga imajo vojaki na bojiščih. V ospredju cerkve so trije hodniki, vsi trije imajo kipe poleg kipa samih angelov. Povedalo se nam je, da ima vsak hodnik po tri sto angelov. Vsi ti angeli so bili tako strašno poškodovani, da ni niti eden cel ostal. Nekaterim je manjkalo glave, drugim peruti, drugim zopet noge ali roke. Žalosten je bil pogled na to cerkev, ki je bila nekoč najlepša po okolici. Nemci so jo strašno razdejali in povrh še zaneli ogenj. Vidi se, da že v prejšnji dobi so bili Nemci nič manj krvoločni in neusmiljeni kot dandanes, pa naj bodo na krmilu vlade taki ali taki. Poprava te cerkve bi po moji sodbi veljala milijon dolarjev.

Pred cerkvijo so stali tudi razni štanti. Ti štanti so prodajali turistom razglednice s slikami mesta Rheims in okolice ter drugih poškodovanih mest; prodajali so ameriške čelade, katere so tam naši vojaki pustili prestreljene od krogel, dalje puške, topove, šrapnele in druge vojne spomine. Delali so dobro kupčijo z Amerikanci; vsak si je hotel preskrbeti kak spomin na ta zgodovinska od vojne razdejana mesta.

Za kosilo so nas peljali v neko stransko "cafe," kjer so nam stregli v francoskih narodnih nošah. Dobili smo tudi šampanjec, kateri je tako slaven v Evropi, in ki se dobi tudi na francoskih parnikih.

Šli smo zopet dalje ter izstopili, kjer izdelujejo ta šampanjec. Poslopije je bilo nizko. Toda, kako smo se začudili, ko smo morali iti vedno nižje in nižje. Na ta način smo prehodili tretje nadstropje v klet. Zdelo se mi je kakor rudokop ali slično. Tu smo videli velike tračnice, velike sode, kjer si lahko hodil od enega konca v znotraj teh sodov do drugega. Videli smo tudi velike stroje in na tisoče praznih steklenic, ki so bile pripravljene, da se napolnijo. Večinoma je bilo žensk zaposlenih. Nikdar ne bi pričakovala, da se na takem prostoru izdeluje taka slava pijača. Vsak potnik je prejel steklenico šampanjca brezplačno za na pot. Tu smo se mudili najmanj dve uri. Povedalo se nam je, da Nemci te kleti niso našli v vojni; ima namreč poseben skrit vohod, in tega so sežidali. Večkrat med sedanjo vojno se zmislim na ta kraj, ako je ostal nedotaknjen, toda ako so pa prišli Nemci to pot v posest te izdelovalnice šampanjca, so si lahko dobro pomagali in v Nemčijo izvozili. Tu je bila zaloga neprecenljive vrednosti.

Ustavili smo se nazaj gredoč tudi na pokopališču ameriških vojakov. Tu so bili grobovi eden poleg drugega. Vsi enaki, z ličnim belim križcem ob vzglavju. V sredi pokopališča vihra ameriška zastava na belem drogu. Opazila sem, da so grobovi s travo zaraščeni, na nekaterih grobovih je celo cvetela cvetlica. Povedali so mi, da pridejo prebivalci okolice večkrat na ameriško pokopališče ter prinesejo cvetlico temu ali onemu vojaku, kateri se jim je zdel znan po imenu. V bližini ameriškega pokopališča smo videli, kje počivajo Italijani. Toda njih grobovi in celo pokopališče še oddaleč ni bilo v takem lepem redu kot ameriško. Bila je velika razlika med obema pokopališčema. Kar nekako potolažena sem se čutila, da niso naši vojaki pozabljeni, pa čeravno ležijo v tuji zemlji, daleč proč od svojih dragih.

Tudi med to vojno se polnijo grobovi naših junakov, kateri so prelili svojo kri. Mnogo onih, kateri so odhajali, ne bo nikdar več nazaj. V časopisjih čitamo, da je padel ta in ta, med njimi mnogo naših znancev. Tudi v našem

mesečniku Zarja čitamo mesec za mesecem, kako poročajo matere o svojih sinovih, katerih ne bo nikdar več domov. Bridki so tisti časi za družino, ko prejmejo sožalje iz vojnega oddelka, ko jim sporoči, da je njih dragi dal vse, kar je imel, svoje življenje, za pravično stvar, za prostost, katero si ne damo odvzeti. Padel je za rešitev svojega bližnjega, in za one, kateri so prišli pod oblast krvoločnežev ne po svoji krivdi.

Naša Zveza, ki nikdar ne pozabi svojih članic, katerih ni več med nami, ravno tako ne bo pozabila njih sinove, njih junakov, bojevnikov, kateri so žrtvovali vse na tem svetu za nas. Njih spomin nam bo za vedno svet, in trazen, in na Vernih Duš dan se bomo v duhu mudili na njih grobovih, v duhu bomo prižgali sveče na njih grobovih. Naj v miru počivajo naše drage nepozabljene sestre, in Vi, junaki boritelji druge svetovne vojne.

JOSEPHINE ERJAVEC.

Franjo Neubauer:

NAGROBNI KRIŽ

Čeprav bo nad grobovi razgrnjen plašč meglen,
čeprav solze otožne rosila bo jesen.
Če lučke bo zareče hladan ugašal piš,
moj duh bo vendar vedno strmel v nagrobni križ.

Nad njim ni sonce nikdar, razkrito od megla,
nobena bridka žalost, ne toži tam solza.
In naj cvetovi zadnji strohnijo vrh grobov,
moj duh, sred bujno krasnih cvetočih bo vrtov.

MED GROBOVI

Življenje je stremljenje, življenje je hotenje; delo in trpljenje in ljubezen je življenje.

Pota in ceste vodijo skozi življenje. Ceste so različne, kot so različna stremljenja, različna so hotenja, kot je različno delo in smoter in uspeh — cilj življenja pa je eden: VEČNOST.

Človek je postavljen v življenje, pot pa si sam izbere. Nekateri hodijo po širokih, belih cestah. Dobro se jim "godi." V svetlih oblačilih so, brez žuljev in gub. Njih stremljenje in hotenje je: "živeti." Prijetno jim je in zaščiteni so, pojo in se smejo . . .

So pa naporna pota od trpljenja zvita, in zmaličena od muk, kot so potniki zgarani, skrivljeni in trudni od naporov in premagovanja. Ti nimajo prijateljev, preravnih in preresnih so. Tem se trdo zaslužene dobrine podarjajo kot miloščina in vsak se upa spotakniti ob nje, saj zanje mnogokrat ni pravice.

Trpini, katerim bereš v očeh prestano in veličino vere v večnost, odpoved in moč nesebične ljubezni, so zamišljeni v svoj smoter, ti ne poznajo razpajenosti — zato so zbrani. V koraku se jim pozna odločnost in jasnost stremljenja in jeklenost volje. Ti so v ognju trpljenja skovali življenska načela, vsa trdna in neupogljiva, ki so jim kaži-pot skozi viharje, čeri in naporov polna pota v večno življenje.

Ob Vseh svetih pa vsakemu, na različnih poteh in cestah vsaj za trenutek zastane korak — — — duh se umakne iz vrvenja v zatišje grobov — — — kjer se končno stekajo vse ceste in pota, skozi skrivnostna vrata v — večnost.

Grobišče je zatišje, a za Vse svete oživi. Med grobovi se zbirajo znanci in potniki — in oni, ki zvesto ljubijo.

Ljubezen veže in ljubi preko grobov. Bolj kot kdaj se iskreno nagne ob Vseh svetih, da se nemoteno razgovori in izpove ljubljenu. Številni vzdih izzvene in nešteto solze utonejo v gomilo — — — Marsikatera tožba in prošnja prodre v globino in iz grobne ožine odmeva zvestoba, tolažba in upanje.

Znanci slone ob križih. Boleče odmeva pretrgana vez. Ni ga, ki je bil dober tovariš . . .

Grobovi pa vsem razodevajo skrivnosti — in resnice, tudi to, da vsakega pot se konča med križi grobov. — Tu se trpinu osuše znojne srage, tu najdejo preganjani mir

in trudni počitek, od bolečin strte dvigne Gospod. Vsak, tudi mogotec je in bo odgovarjal za svoja dejanja . . .

Popotnike med grobovi prevzame, drami in pretresa razodetje grobov — grobovi uče, svare in opominjajo.

Janez Borštnar:

BESEDE IZ GROBA

Zdaj, bratje, brezov križ mi zasadite na tiho, vonjajočo še gomilo in pod večer, ko v mraku bo zvonilo, še oljenico motno mi prižgite!

In šop cvetov iz vrta prinesite! Ko pa v zvoniku polnoč bo odbilo, in kot spomin med cvetjem se zgenilo, — miru mi od Gospoda izprosite.

Hodite tiho, prosim po gomili, veste, zaspal še nisem pregloboko — iz sanj prelepih boste me vzbudili.

In ne sadite nageljev globoko; bojim se, ko iz grude bodo klili, na zemljo, da zaželel bom široko . . .

MIR, KJER VLADA VEČNI MIR . . .

Nežno srce Dragice je zaplakalo . . . "O mladost, kako lepa si v solzah, a kako pretresljiva!" Kje naj se umiri?

Praznik mrtvih, dragih, ljubljenih — vsi ti spremenjajo danes Dragico na njeni poti, križevi poti. Stopila je na pokopališče. Korak se ji ustavi; kaj bi podvzivala, saj končno je tu, pri njih, ki so jo razumeli, a so odšli. Z mrtvimi se hoče pogovoriti. Miru, miru želi ji srce! Ali ga bo našlo? . . . Ali ne bo ta mir poveljal njeno bolečino? Upa, trdno upa — pri njih je, katerih lastnost je: mir?!

Pri Reziki je. — "Rezika, glej me, prišla sem kot nekdanj, o ne kot nekdanj, samo bežen stik moje duše s Tvojo. Rezika, nisem ti prinesla rož, belih, velikih krizantem, saj ni prostora za moje cvetje, prazne so roke, ker ščitijo dušo. — Prinašam ti bolešč, strašno bolešč, ki ji ne znam leka. Rezika, ali si videla jokati mladost, jokati prav zato, ker je mladost tako cvetoča in bujna, polna življenja; jokati, ker se izživlja v lastnem cvetju nikogar pa ni ki bi pomagal negovat, to brstje, ki bi zahrepenel po njegovem srcu. Svet drvi v prepad, v razvaline . . . Povsod se opeva in slavi dekliško srce, povsod istočasno ponižuje! Rezika, blagor ti, tvoje srce počiva, zakaj svet nima duše, noče idealnosti.

O Rezika, na tvoji venčani ruši prosim, kot ob oltarju, saj tu so ostanki tebe, tvojega življenja. Kam naj grem? Kam naj dam srce, moje ubogo, hrepenče srce?

Duša je zaplavala, se dvignila . . . prisluhnila grobnim željam sestre . . .

Poslušaj Dragica! Dragica, bodi močna! Življenje je vredno bojev in trpljenja, saj s tem si služiš mir, ki bo več, brez želja, brez hrepenenja . . .

Grob je umolknil . . . Dragica se je vrnila, srečavala in pozdravljala znanke, v katere je rezala dvojno vprašanje: razumevanje in ljubezen . . .

BOŽJI VRT

O blede vrt, kjer mrtvi tiho spijo, ki v te vse zemeljske poti drže — iz tebe pa le ena v večnost gre, kako ljudje se mnogi te bojijo!

Kako srčno spet drugi te želijo! Saj bele breze nad teboj šume, vode v potoku s tabo govore in svetle lučice vsak večer gorijo.

Te v zimah zvesto krijejo bregovi, na spomlad tisoče semen kalj — v tebi vsi zdrobijo se okovi.

V naročje tvoje mi telo želi, da z drobnimi semeni v vesni novi življenje večno mlado zaživi.

Marjetica

Spisal Anton Koder
(Nadaljevanje)

"Kaj je mar to čast, če govori pol fare, vsa fara, da zahaja Mlinarjev Štefan k Srakarjevim, da lazi za beraškim dekletom? Kaj ne, to je prav imenitno?"

"Oče, kaj ste rekli? Tudi vi — !" vzklikne zdaj mladenič, zbledi, se dvigne pol izza omizja, kakor v obrambo in omahne zopet nazaj in zakrije obraz. To mlinarja zбоде, razjari.

"Jaz, jaz, ravno jaz! Le poglej me, tvoj oče, tvoj stari, pravim tako, in ti zabičujem, da nimaš od danes več govoriti z ono deklinjo, da ravnaš tako, kakor jaz hočem, da vaju ustrelim in razbijem tri palice na dvama, če vaju vidim prvič skupaj."

Te besede je izgovoril oče v silni strasti. S pestjo udari trikrat ob ogel mize, da zazvene kupe in besni potem po veži gori in doli. Štefan molči kakor okamenel nekaj časa, potem potegne z desnico po očeh, morda si je otrnil skrivno solzo, in pravi:

"Oče, čemu je treba prepira? Le to vam povem, da so Srakarjevi pošteni, najpoštenjši ljudje, da je Marjetica zlata in srebra vredno dekle, da naj Bog odpusti tistemu, ki ji reče žal besedo, jaz mu ne bom, da me krivica žene lahko tako daleč, da pozabim, da sem sin —, da imam brezsrčnega očeta, ki naj ga ljubim in spoštujem."

"Molči, molči, fantalin! Nesramnež, kaj je to? Tebi naj se uklanja oče, o tvoji beraščici naj častno govori? Če sem ti brez srca, prav je, in ostati hočem. Le pojdi, pojdi, obesi se ji na vrat; ko vama jame trkati glad na vrata, že prideta, a moja hiša vama je zaprta danes in vselej."

"Tako, oče! Prav je, hvaležen sem vam. A prisegam vam, da vas nadlegujem zadnjikrat, da vas ne prosim ničesar več. Zagotavljam vas tudi, da gorje onemu, ki zasmejuje siromaštvo. Pri Bogu je milost, pri beraču je ni."

"Stori, stori, kakor hočeš, pa le urno, niti poldneva, niti večera ti ni potreba čakati!" pravi oče z zaničljivim glasom in se ponosno ozre na sina.

Zdaj prihiti iz prvega nadstropja mati.

"O ljubi Bog, kaj pa imata, kaj pa je?" — vzklikne in vije z rokama, zagledavši bledega sina in razjarjenega moža.

A Štefan vstane, ne pogleda nikogar in molče odide na vrt. Ondi podere plot, ki mu zavira pot in izgine za drevjem proti gošči.

"Ti si kakor ogenj, kakor voda dereš naprej. Še v obup ga spraviš, reveža! Kaj sta imela?" vzklikne mati potem in solze jo zalijejo, videč, da je izginil sin. "Če ni drugega, kakor zaradi tiste deklice, bi ne bilo potreba tega. Sam jo pozabi in spozna, da ni ona zanj."

"Molči! Jaz že vem, kaj delam in kako delam. Da bi me vsak fantalin vodil za nos in mi rekel v oči, da dela, kar hoče, da meni nič mar. Žal mi je, da mu nisem pomagal drugače, kdo je oče, kdo sin, kdo naj govori, kdo uboga."

"Pa bi bil vendar z lepo opravil, zakaj ga žališ? Oh, ljubi Bog, že tako me noč in dan skrbi zanj. Čestokrat niti očesa ne zatisnem, kaj pa bo še le zdaj?" zdihuje ženica.

"Palico mu daj, palico, pa ne potuhe in skrbi, pa bo storil prav in bo," pravi zaničljivo mož.

"Oh, ti kar nič srca nimaš. Mrzel si kakor led, in kamen imaš v prsih. Saj si vendar oče in on je tvoj otrok, pa si tak. Meni kar živeti ni več pri tebi."

"Pa za njim pojdi! Oba bodita, kjer hočeta, če ti ni prav! Jaz sem gospodar; tako bo, kakor jaz hočem. Kdor

ni mojih misli, tamle so duri," pritrdi mož, izpije v jezi zadnjo kupo vina in odide v zapuščen mlin. Ondi dviga in premetava vreče, urejuje kamna in stope, da se mu vidi na prvi pogled, da je razjarjen, nepopisljivo razvnet, kakor gad, kakor še nikdar.

Mati pa sloni še dolgo žalostna na omizju in zdihuje, govori sama s seboj, dokler ne zazvoni poldne v zvoniku, tako jasno, tako mlo in veselo, kakor vselej. A ona moli danes angeljevo češčenje z objokanimi očmi. Po molitvi pa odide po stopnicah v zgornjo sobo, zaklene duri in je niti k južini ni, kakor je sicer njena navada.

XXII.

Tisto noč je spalo vse. Luna je sijala na modrem nebu, psi so lajali po vasi in prva jesenska slana je bliščala po dolu in pogorju. Bila je lepa prav lepa jesenska noč. Po vasi so že zdavnaj pogasile luči, le ondi v krčmi, ob cesti je še nekaj fantov žganje pilo in s pestmi razbijalo ob mizo. Tudi Mlinarjev mlin je počival nocoj, kot že zdavnaj ne, kajti gospodar je odšel popoldne v krčmo. V mraku se je vrnil s težko glavo in potem je legel.

Mlinarski hlapec je porabil to prijetno priliko sebi v korist. Še pred enajsto uro je vodo na jezu zaprl, kamna ustavil in odšel vasovat k svoji ljubi v bližnjo vas.

Sicer pri Mlinarju ni spala še ena oseba. Mati je sedela v pozno noč na postelji, molila in skrbela je za Štefana, ki se ni vrnil, kar sta se sprla z očetom. Tudi Sra-karjevi Marjetici je nesla stara vaška ženica to novico, ko jo je videla prati na studencu. In uboga Marjetica! Tudi ona je skrbela bolj kot mati in oče, bolj kot ves svet, tako kot skrbi le prava deviška ljubezen.

Ko bi bil šel kdo v pozni uri po cesti mimo vaške krčme in bi se bil skozi omreženo oknice vanjo ozrl, videl bi bil polno omizje mladeničev okoli polnih kupic vina in žganja prav vesele volje. Le tam sredi med njimi bi bil opazil Štefana bledega, molčečega, v pest podprte glave.

"Vino in žganje pijmo in veseli bodimo, pa je, kaj ne, Štefan, ti si pravi junak, kadar hočeš!" napije zdaj Štefanu kuštrav, vesel sosed, kateremu že leze pijača v glavo. On vzame kupo, a se je komaj dotakne in svojemu tovarišu po mizi porine.

"Kaj boš neki, Štefan! Zvrni ga, saj nima kosti, moči pa dovolj! Pri moji veri, da je to pravi cekinasti šent-janžev, kaj ne, krčmar Kavka, da je, kakoršen se ne dobi pod vsako streho," vzklikne sosed, pogleda po strani Štefana in izlije polno kupo žganja v se.

"Da bi ne bil? Je, je, na moje pošteno ime, da je," pristavi rdečelični krčmarček, ki priteče, zdajci iz kleti in pravi: "Pa še en poliček ga bomo, kaj ne fantje, ker smo že tukaj in dobre volje nocoj?"

"Štefan plača nocoj tri bokale sam, zato, ker se tako kislo drži, kakor bi se mu bili mladiči izpeljali iz gnezda," kriči pivec na drugi strani in udari s praznim poličem ob ogel mize, da kupe zazvene. Štefanov strupen pogled pa ga urno umiri, da pristavi: "Povej, Štefan, kaj imaš na srcu nocoj, da si žalosten. Kar zini! Vso vas poderemo, in gore prestavimo nocoj, če si vesel in je pomagano tebi. Kaj ne, fantje, da jih, za Štefana že, če za nobenega drugega?"

"Res je, prav imaš. Vse fare se ne bojimo. Gorje mu, ki žali katerega izmed nas," vzklikne vsa družina in napije svojemu kralju in vodji Štefanu.

"Jaz ne potrebujem ničesar, ničesar, in vi mi ne morete pomagati, če si ne pomagam sam," pravi Štefan in izpije prvo kupo napite pijače.

"Da bi ti mi ne pomagali, Štefan, mi? Če se ti kuja Marjetica, ali če ti hodi kateri drugi v škodo, kar reci! Pomnil nas bo in poznal, kaj so Briščanje, če jih še ne pozna."

"Ne besede več o tem, če ne, pomnite, kedo sem jaz!" pravi resno Štefan, in nihče se ne upa govoriti dalje o tem.

Ko zapuste v pozni uri krčmo, se ustavijo še pod vaško lipo in zapoje ondi tisto, ki pravi:

"Na vasi tiho je nocoj,
In temna krog in krog;

Ne čuje ljubi angelj moj,
Megla pokriva log.

Za selom pa se čvrsti glas
Razlega fantovski,
Ki ljubav gorka v tujo vas
Jih vabi k ljubic.

Naj gredo, naj le pojo
In piskajo v pero,
Saj kmalu radostno oko
Solzi se jim v slovo!

Pod oknom ondi tudi stal
Tedaj bom zadnjo noč,
Slovo od ljube bom jemal,
Odšel na tuje proč."

Četrte ure pozneje je tiho, prav tiho vse. Tovariši se razidejo na desno, na levo, na vse strani. Tudi Štefan se napoti domov. A prišedši na ogel bele hiše z mesečino oblite, tihe, kakor da bi bilo mrtvo in zapuščeno vse v njej, obso ga neprijetne misli minulega dne, in srce se mu užali.

V hišo ne gre, saj je tudi zaklenjena dalje zanj. Tujega, zapuščenega se čuti, dasi je edin sin, otrok spoštovanega, premožnega očeta.

Tamkaj ob jezu sede na skladnico hlodov in zre v globino, kjer šume, grme, se penijo in tepo valovi. Zopet mu pridejo druge misli. Zdaj bi ne imel ničesar, ničesar, niti očeta ne, da bi mu nihče ne ugovarjal in očital uboge ljube. Da, koliko srečnejši bi bil! Trudil in ubijal bi se od jutra do večera, pa z veseljem, saj bi vedel za koga. Vse bi ji v naročje prinesel in dejal: "To imaš, to je najino, tega se veseliva in pozabiva žalje!"

Čemu mu je premoženje, ime, čast, če je ne sme rabiti prostovoljno in deliti z osebo, katero ljubi.

Zdajci se zopet spomni, kako prijetno je bilo, ko še Marjetice ni poznal, in da bi bilo morda bolje zanj, ko bi je ne bil videl nikdar. Brez skrbi je živel, fantovska družina ga je veselila, oče ga je ljubil, mati ga ni svarila, ubogljiv, pošten otrok je bil. Zdaj se pa potika v noči tu, kakor tat, kakor ropar, dom mu je tuj, duri so mu zaprte.

A kaj je to, mož naj bo! Besede ne sme prelamljati, prisege ne pozabiti. Marjetice pustiti ne more, naj se ves svet podere, in se uniči vse in on ž njim.

Ko misli tako in podpira razvneto, trudno glavo, zasledi ga hišni čuvaj, zvesti Sultan. Tiho cvilec in s povešenim repom se mu približa. A videc temen gospodarjev obraz, se prestraši. Plazi se po trebuhu okoli njega, boža mu s tace koleno in liže mu roki, kakor bi hotel reči: "Zakaj si žalosten, vesel bodi, in pozabi, kar je bilo!"

Zvesta žival še bolj užali Štefana. "Vse me preganja in sovraži," vzdihne, "le ti me še poznaš, ti si mi prijazen, Sultan," in boža hišnega varuha.

To ojači črnega, lepo rejenega kosmatina. Veselja skoči kvišku in pleše in se spenja po svojem mlademu gospodarju, vleče ga za obleko, kakor bi ga siloma hotel utolažiti in spraviti k počitku.

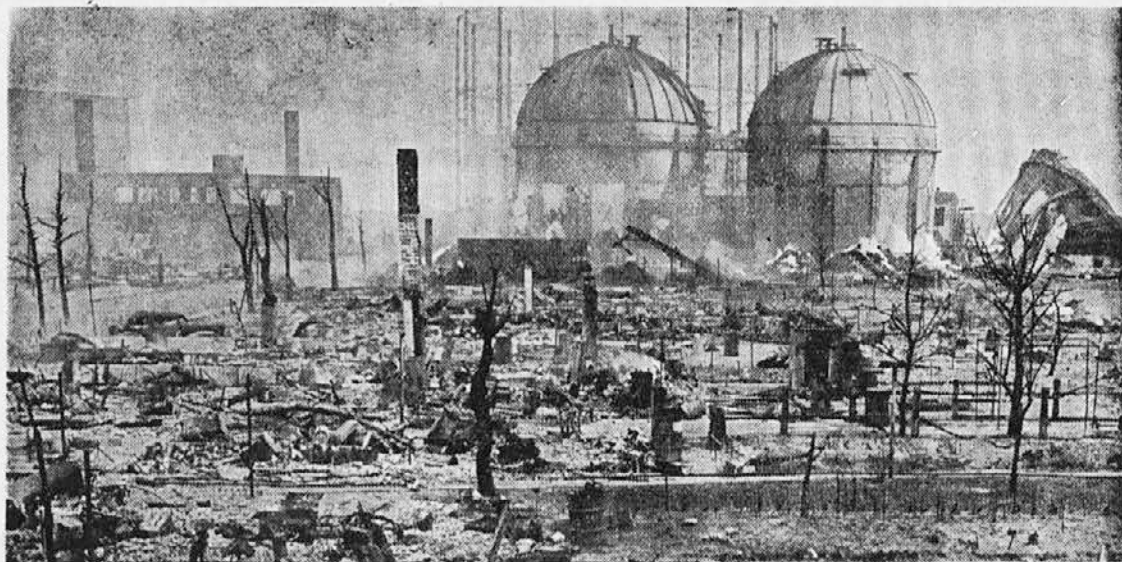
V resnici, Štefan plane zdaj kvišku, potegne z dlanjo po čelu in obrvih, kakor bi si hotel izbrisati neprijetno misel iz glave in ubere pot pod noge, a ne proti domu, — temveč po stranski stezi proti pogorju.

Zapazivši svojega umikajočega se tovariša, Sultan zopet lahno zavili in skoči za njim, da bi ga pospremljal na nočni poti.

Oster Štefanov pogled in dvignjena pest pa mu naznani, da mu je prepovedana ljubezen, niti dovoljeno varstvo svojega gospodarja. Torej sede ob stezi, tiho cvili in zre otožnega očesa za Štefanom, dokler ne izgine za vrtnim drevjem in ne potihne njegova stopinja ob pogorju. Potem se vrne na svoje prejšnje mesto, na večni prag, počasnih, resnih korakov. Medpotoma nekajkrat pomenljivo z repom migne, kakor bi hotel reči: O, to je križ in težava z mladimi ljudmi! Stori jim kar hočeš in moreš, nikdar jim ni prav.

(Dalje prihodnjič.)

Kakor je zdaj gotovo že znano vsem našim članicam v Clevelandu in izven njega, je ob periferiji slovenske naselbine, v okraju med vzhodno 61. in 64. cesto, v bližini St. Clair Ave., eksplodiralo več velikih tankov, v katerih je imela East Ohio Gas družba tekoč in zamrznjen plin. Posledice te razstrelbe so bile grozne. Okolica, kjer so stali ti tanki in ki je bila gosto naseljena z našimi ljudmi je eno samo ogromno pogorišče.

This is part of the scene of devastation caused by explosion of a liquid gas storage tank of the East Ohio Gas Co. in Cleveland's Slovenian community. Looking north from E. 61st St., two tanks which miraculously escaped destruction are seen above the rubble of wrecked homes. About 200 lives were lost and the damage runs into ten million dollars.

PROŠNJA NA PODRUŽNICE

Vsi listi po Ameriki kakor tudi radijo postaje so poročali o strašni razstrelbi v Clevelandu v petek, 20. oktobra 1944. Do 200 ljudi je našlo svojo smrt v divjem požaru, ki je popolnoma vpepelil več kot 100 hiš, ki so bile večinoma last Slovencev. Med žrtvami so tudi članice naše Zveze in v kolikor nam je doslej znano so med mrtvimi sestre Jennie Merhar, Vera Kastelic in Agnes Perne. Okrog 35 članic je pa izgubilo vse svoje imetje z hišo vred. — Izguba je velika, ki se za v več milijonov dolarjev.

Naši rojaki in rojakinje se zavajajo velike potrebe in pošiljajo denarne darove na odbor, ki je bil v ta namen izbran.

Iskreno sočutje

Besede so le besede, ki gmotno ne pomagajo, ampak mnogokrat nam olajšajo težave, ker vemo, da so z nami v žalosti srca prijateljev.

Naša Zveza, potom svojega glasila izreka globoko sočustvo vsem prizadetim, zlasti pa družinam naših članic in še posebej onim, ki so izgubili ženo, mater in gospodinjko, katero se ne more z nobeno stvarjo nadomestiti.

Naša prošnja k Bogu je, da bi blagoslovil prizadete družine na druge načine ter jim pomagal prestatiti to žalost!

Zveza sočustvuje z vami!

Tem potom prosimo naše članstvo in podružnice, da tudi odpre svoje srce in nekaj daruje tem nedolžnim žrtvam. Prispevke pošljite na glavno tajnico Mrs. Josephine Erjavec, 527 No. Chicago St., Joliet, Illinois, ki bo oddala na pristojno mesto. — Zgo-

dovina ne pomni enako groznih slučajev pri katerem trpijo največ naši ljudje. Zato pomagajmo, ker trpijo veliko škodo! Tajnice bodo rade sodelovale v tem oziru in sprejemale vsak dar in ga poslale na glavni urad.

ŽUPAN LAUSCHE NA POGORIŠČU

Na sliki vidite župana Lauscheta, ki si ogleduje razvaline v naselbini, kjer je bil rojen. Mr. Lausche je bil ob času nesreče v Bucyrus, Ohio, kjer bi bil moral imeti zvečer ob šestih shod. Ko je zvedel o katastrofi v Clevelandu, je pustil vse skupaj in prihitel v Cleveland, kjer je bil noč in dan na delu, da pomaga in svetuje. Svojo guvernersko kampanjo je pustil čisto v nemar, ker so mu ponesrečeni ljudje prvi.

Št. 1, Sheboygan, Wis. — Vsem, katere se niste udeležile zadnje seje, naznanjam, da smo imele nad vse zanimiv sestanek. Odobrile smo obnoviti članarino pri Better Films Council; naša zastopnica pri JPO je poročala, da se je udeležila izredne seje, na kateri je bilo vsem navzočim izročeno naročilo, da pri svojih podružnicah urgirajo nabiranje obleke in drugih potrebščin za vojne sirote Jugoslovije; podano je bilo tudi poročilo članic, ki delujejo pri slovenski postojanki fare svetega Cirila in Metoda v prid Rdečega križa. Poročilo je bilo od 1. maja, 1942 do 30. septembra, 1944. Prebran je bil tudi apel od Community Fund; slišale smo tudi zanimivo poročilo sestre glavne predsednice o tekočih izrednih delovanjih naše Zveze.

Kar se tiče dela pri Rdečem križu, smo poslale poročilo tudi na pristojno mesto. Za zadnje mesece nismo imele obširnega poročila, ker so članice zaposlene po tovarnah in drugod ter niso posvetile toliko časa kot pa v preteklosti. Vseeno so nekatere žrtvovale precej svojega časa, kakor tudi pomagale z denarjem; mnoge so dale tudi svojo kri ter se potrudile na vse načine na domači fronti, da bi pomagale našim hrabrim vojakom priti do hitrejših zmage v tej strašni vojski.

Umetno je, da tukaj navedem nekaj točk o delu naše postojanke pri Rdečem križu. Pri izdelovanju obvez imamo 14 delavk, ki so posvetile 1,347 ur svojega časa; pri "nurses aids" imamo 6 delavk, ki imajo 1,397 ur v svoj kredit. Vseh skupaj je bilo 40 delavk in imajo 3,549 ur kredita pri delu za Rdeči križ. Posebno se pa odlikuje naš narod pri Blood Bank: 136 oseb je darovalo 266 pajntov krvi. Odkar Rdeči križ prosi za kri, katero spremenijo v plazmo, so naši rojaki darovali 360 pajntov krvi. Gotovo bo ta kri v velik pripomoček ubogim ranjencem in rešila bo tudi marsikatero mlado življenje. Vsak, ki daruje svojo kri, ne pričakuje nobenih posebnih priznanj, ker se zaveda, da je storil eno najpomembnejših dobrih del v prid človeške družbe. Na mestu pa je, da omenim imena tistih, ki so po večkrat dali svojo kri: Mr. Rudy Marinšek je dal kri devetkrat; Mr. Victor Planinšek osemkrat; Mr. Zavrl sedemkrat; naš č. g. župnik je dal kri šestkrat; Mrs. Ribich tudi šestkrat; Mrs. Mary Kopina tudi šestkrat. Vsem tem patriotičnim osebam gre najlepši šopek hvaležnih besed v imenu ranjenec.

Naša društva v Sheboyganu so tudi darovala lepe svote za Rdeči križ, kakor tudi tisočake za vojne bonde. Upamo, da bo postojanka od naše župnije dobila tudi v bodočih letih častno priznanje. Predsednica za naš odsek, Mrs. Marie Prislund, se je vsem lepo zahvalila za sodelovanje in posebno načelnici, ki pomagajo dobiti skupaj potrebno pomoč in potem pazijo, da je vse pravilno zabeleženo, da ve-

mo koliko je bilo storjenega od naše fare pri Rdečem križu.

Na zadnji seji smo imele za družabno uro govornika, vsem poznanega Staff Sergeant Anthony Tagel, ki je bil ravno na dopustu pri starših. Imel je mnogo zanimivihkušenj, o katerih nam je povedal, ker nahajal se je dve leti na japonskih frontah. Pripovedoval nam je stvari in opisal dogodke, o katerih ne beremo v časopisih, ker so vojaška skrivnost in tudi nam ni povedal vsega. Ko smo ga vprašale za gotove podatke, se je nasmehnil in rekel: "To boste pa po vojski izvedele."

Vzelo bi preveč prostora, če bi tukaj ponovila dogodke, v katerih je bilo mnogo zanimivih prizorov tekom njegovih težkih doživljanj. Rečem le toliko, katere niste prišle na sejo, ste zamudile nekaj, kar bi bilo velike vrednosti, da slišite na lastna ušesa. Prihodnji pa pazite, da ne izostanete.

Iskrena zahvala hrabremu vojaku Sgt. Tagelu za poset naše seje in mu želimo, da bi ga Bog in njegov angel varuh obvaroval še v bodoče pred vsem hudim in da bi se vsi naši fantje kmalu vrnili k svojim dragim. Dal Bog to srečo!

Za prihodnji mesec bomo imele po redni seji, ki se vrši 14. novembra, spominski program za naše umrle in nepozabne članice in za padle vojake naše stare in nove domovine. Prošne ste, da se udeležite seje in vidite lep program. Seja se vrši v šolskih prostorih. S pozdravom,

Mary Godez, predsednica.

Pueblo, Colo. — Ne vem, kaj je vzrok, da nobena ne piše v Zarjo od naše podružnice. Zdaj ni izgovorov, da je prevroče, saj imamo pravo pomladansko vreme, ker zopet cvetijo češplje, jabolka in drugo sadje. Če bomo imeli tako lepo vreme do božiča, bo zopet sadje zrelo. Kdor ne verjame, pa naj pride pogledat Pueblo.

Dne 10. julija, kakor ste gotovo čitali v časopisih, smo pa imeli hudo točo, ki je napravila mnogo škode. Nismo se vse uredili po vrtovih, ko pride druga toča na 18. julija in kar ni poškodovala takrat, je pa uničila na 26. avgusta, ki je bila vse hujša kot prej. Nekateri so rekli, da je "ta rogati" strgal verige v Colorado Springs, kjer so ga imeli privezanega in je pridivil v Pueblo. — Nekaj mora biti resnice, ker takih viharjev ne pomnimo že dolgo vrsto let. Včasih smo pa tudi potrebni, da nas Bog malo pošeklja. Neznosna vojna je vse ljudi predrugačila, ker se sami med seboj nečemo razumeti. Za nekatere je vojna pravi blagoslov; nimajo nobenega v vojni, služijo dobro in imajo dosti denarja, da lahko rajajo...

Pri naši fari imamo 370 fantov v službi Strica Sama in pet jih je že dalo svoje mlado nadebudno življenje za zmago Amerike in gotovo bo še več žalostnih slučajev, ker ravno sedaj se vršijo najhujše bitke na vseh frontah.

(Slike od treh so v angleškem delu Zarje na strani 345. Op. ured.)

Naše St. Mary Cadets so postale bolj aktivne, kakor tudi Junior Cadets. Seveda je tudi vojna kriva, ker je njih načelnik moral k vojakom. Toda, ko bo konec vojske, bo tudi pri nas vse drugače in takrat bomo pa spet oživele in živahno nadaljevale v vseh ozirih, zlasti pri napredku na društvenem polju. Po vojski se bomo pa tudi pri nas veselile z obiski naših spoštovanih glavnih odbornic, ko bo potovanje udobnejše. Pravijo, da vsaka stvar trpi samo en čas in tako bo tudi z vojsko in upati je, da ni dolgo več od tega, ko bo na svetu zavladal ljubi mir. S pozdravom,

Frances Raspet.

MRS. RASPET IN SINA HARRY IN LOUIS

Mrs. Raspet nam piše, da je bila zelo zaposlena zadnji mesec, ko sta bila ob enem času na dopustu oba sina, ki služita Stricu Samu. Priložila nam je to sliko, gotovo ne za objavo v listu, ampak vemo, da nam ne bo zamerila, če jo priobčimo. Sin Lojze ni bil doma že nad dve leti. Nahajal se je 30 mesecev na Pacifiku. Harry, ki je pri armadi, je pa še v tej deželi. Bilo je žalostno od nju slovo, ker Louis je že imel naročilo, da mora na Atlantik. Upamo, da se bosta srečno povrnila k ljubim domačim v Pueblo.

Št. 4, Oregon City, Ore. — Nastopila je jesen. Izgovor, da je prevroče ali da je preveč dela, ne drži več in nobena ni zdaj več tako zaposlena kakor v poletju. Zato prosim, da se poslej bolj redno udeležujete sej. Veliko vas je, ki niste bile na seji celo leto. Vsaka plača tudi 5 centov na mesec za podružnične stroške. Zakaj ne bi prihajale na seje, kjer pridemo vse skupaj in se tudi dobro imamo, ker vsaka ima kaj povedati ali pa po-

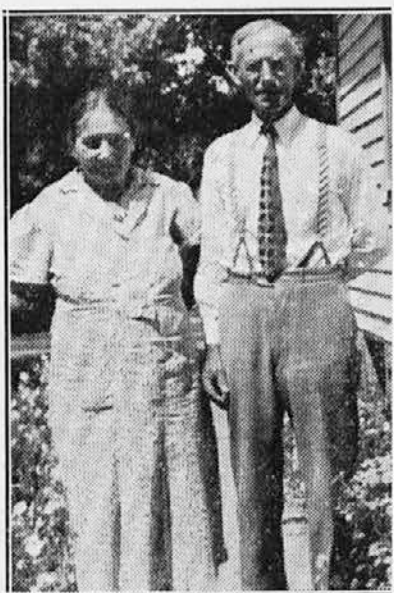
tožiti. Nikakor ni prav, biti članica, pa ne prihajati na seje. Smatramo se srečne, da smo toliko pri zdravju, da lahko gremo na naše seje. Samo dve imamo, ki zaradi bolezni res ne moreta na sejo. To sta Mrs. Johana Sajevec in Mrs. Mary Kestnar; kako bi bili veseli, ako bi mogli priti! Bog naj jima kmalu vrne ljubo zdravje, ki ga tako zelo potrebujeta.

Na oktobrski seji smo sklenile, da bomo imele na decembrski seji lunč ali prigrizek. To bo zadnja seja to leto in volile bomo odbor, da bo vsem po volji. Torej prosim vas, pridite vse na to sejo, ker to je tudi vaša dolžnost.

Pozdravljam vse članice Slovenske ženske zveze in jim želim obilo napredka.

Mary Polajnar, predsednica.

PET SINOV V SLUŽBI SVOJE DOMOVINE

Mr. in Mrs. Jakob Stergar

Pfc. Herbert Stergar je uradnik v taborišču v Atterbury, Indiana.

Mr. in Mrs. Jakob Stergar, Indianapolis, Indiana, sta dala svojih pet sinov v vojaško službo, kar je velik doprinos k zmagi Amerike, ker slike od njih pričajo, da so vsi močne in junške postave.

Njih mati Mrs. Frances Stergar, članica pod. št. 5, je doma iz Verda pri Vrhniki; oče Jakob Stergar je pa doma iz Srednega pri Kanalu na Primorskem. Čestitke domoljubni družini!

Št. 9, Detroit, Mich. — Pozdravljen, članice št. 9 in vse ostale pri naši Zvezi! Ker rada čitam Zarjo, bom še jaz malo napisala, da bo več za brati.

Na seji 8. oktobra smo marsikaj uredile za našo podružnico. Zadnji mesec je naša predsednica priredila party za našo podružnico, drugo nedeljo v novembru pa bo naša pridna

Staff Sergeant Rafael Stergar je aerial gunner instructor v Lored, Texas.

Pfc. Kazimir Stergar je Military Police v Santa Fe, New Mexico.

tajnica Mrs. Caizer dala party v svoji hiši za vse članice. Torej ste prav vse vabljeni, da pridete, in če le morete, prinesite darilca ali dobitke s seboj. Vse dobro veste, da bo zelo vesela, če se boste odzvale, ker ona je res dobra in je že mnogo dobrega storila za našo podružnico.

Torej na svidenje na seji dne 12. novembra pri Mrs. Caizer!

Angela Kochevar, zapisnikarica.

Št. 12, Milwaukee, Wis. — Vabim vse članice naše podružnice na sejo dne 6. decembra t. l. točno ob 7:30 zvečer pri Angeline. Kakor vse članice veste, so seje zelo važne, posebno važna pa bo ta, ker bodo volitve novega odbora za leto 1945. Dolžnost vseh članic je, da se udeležite te seje in po svojih močeh pomagajte, da dobite odbor, kateremu bo naša Zveza

Pvt. Edward Stergar je bil pri Tank Destroyers v Camp Hood, Texas.

Pfc. Richard Stergar je pri Ordnance oddelku v Camp Barkeley, Texas.

in podružnica pri srcu, odbor, ki bo delal za procvit naše priljubljene Zveze.

Ukreniti bo treba tudi v zadevi članic, ki bodo umrle v letu 1945, da dobe pogreb v smislu naših pravil. Torej, članice, pridite gotovo na sejo dne 6. decembra.

Naša urednica ga. Albina Novak bo obhajala v novembru svoj rojstni dan, in ji iz srca želimo še mnogo let sreče in zdravja in vse, kar si sama želi.

Prosim tudi članice, da bi redno obiskovale naše bolne sestre ter jim lajšale dolge ure bolezni. Sestri Mary Pontar pa želimo k njeni 15-letnici poroke vse najboljše, in prav tako seveda tudi njenemu soprogu.

Pozdrav vsem glavnim uradnicam in članicam naše Zveze!

Mary Schimenz, tajnica.

Št. 13, San Francisco, Cal. — Spo-ročati želim, da so se članice v obilnem številu udeležile seje 14. sept., kar je bilo vsem navzočim v veliko veselje.

Najlepša hvala vsem tistim članicam, ki so prodajale listke za vojni bond in tudi vsem tistim, ki so kupile, ker s tem ste izkazale svojo ljubezen do podružnice. Naša ročna blagajna je napredovala za lepo svoto, da bo za potrebe in uradne izdatke pri poslovanju.

Dalje se lepo zahvaljujem vsem tistim članicam, ki so prevzele delo v odboru, ki bo imel v oskrbi zabave po seji in so vse lepo pripravile, oziroma nakuhale in napekle, da je naša zadnja zabava izvrstno izpadla.

V oktobru je naša podružnica št. 13 praznovala 17 letnico obstanka. Lepo priznanje gre naši požrtvovalni sestri in ustanoviteljici Mrs. Bari Kramer. Ona je mnogo storila v korist naše podružnice, in članice ji bomo ostale vedno hvaležne. Pravilno je, da damo priznanje tistim, ki so v začetku pridno delovale za napredek podružnice in sedaj je naša dolžnost, da delujemo roka v roki in v čast Zvezi.

Najlepše priznanje tudi naši zapisničarici, sestri Anni Skala, ki je v uradu že vseh 17 let. Ona je tudi mnogo dobrega naredila vsa pretekla leta in njeno vztrajnost bi morale vse vzeti za zgled in biti zveste članice svoji podružnici. Vsem, ki so se trudile za uspeh in napredek naše podružnice, izrekamo iskreno zahvalo in upamo, da Vam Bog da zdravje še na mnogo let!

Naznanjam, da je naša bivša agila na predsednica, sestra Mary Slanec na potu okrevanja. Ona je že delj časa pri rahlem zdravju. Hvala Bogu, da se ji stanje obrača na boljše, kar ji želimo vse sosesre, v nadi, da pride kmalu zopet med nas. Priporočam se vsem članicam, da obiskujete naše bolne sestre, ki vas bodo zelo vsele. Vsem našim bolnim sestram želim ljubo zdravje! Z lepimi pozdravi,

Mary Stariha, predsednica.

Št. 14, Cleveland (Nottingham), O. — Pozdravljene vse članice SZZ! Kako prijetno je pisati dopis, ko se lahko poroča več stvari.

Septemrska seja je bila lepo obiskana. Podan je bil račun od Card

party, ki je bil prirejen v dobrobit vojaške blagajne in ostalo je \$164.00 čistega dobička, za kar smo bile vse vsele. Prav lepa hvala vsem, ki ste pripomogli do lepega uspeha.

Nadalje vam poročam, da smo sklenile nekaj napraviti za naš mladinski oddelek, za katerega ni bilo nobene prireditve že dve leti. Letos jih bomo pa razveselile na seji v decembru. Prosi se vse matere, katerih hčerke so članice mladinskega krožka, da jih pripeljejo s seboj na sejo, ker z njimi se bomo tudi malo zabavale. Sklenjeno je bilo, da naj vsaka prinese s seboj darilo v vrednosti 50 centov in potem jih bomo djale skupaj in imele izmenjavo daril, pri katerem bomo imele mnogo zabave. Priporočljivo je, da tudi ta male prinesejo darila za izmenjavo, in vrednost naj bi bila okrog deset centov, da bo še več živahnosti.

Pa veste kaj še bo? Naše članice, ki so praznovala rojstni dan v oktobru, novembru in decembru, bodo pa še posebej postrežene. Udeležite se, ker vam ne bo žal. Tako bo prijetno, kar se da, in vem, da se boste poslej večkrat udeleževale naših prijetnih sestankov. Posebno sedaj, v teh časih, je treba malo med svet, da si malo potožimo in odložimo za kratek čas skrbi, potem se človek kar lažje počuti, ko vidi, da imajo druge še večje križe in težave.

Sgt. John Bregant

Mrs. Mary Bergant, 856 E. 210 St., Euclid, Ohio, je prejela obvestilo vojnega departmenta, da je bil njen soprog Sgt. John Bergant ubit v akciji v Franciji dne 16. septembra. Dodeljen je bil infanteriji ter se je nahajal preko morja od decembra 1943. K vojakom je bil vpoklican pred enim in pol letom.

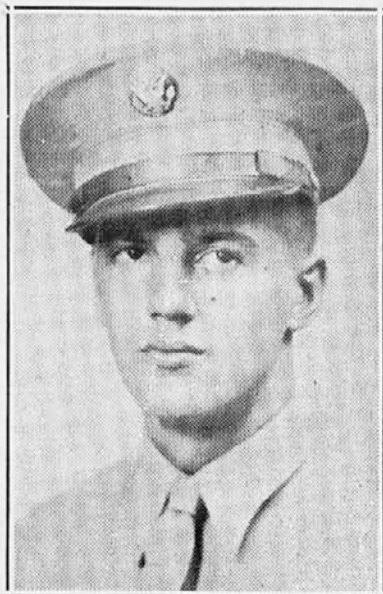
Pokojni je bil 24 let star ter je sin Mr. in Mrs. John Bergant, 19706 Cherokee Ave. Tu zapuša žalujočo soprogo Mary, rojeno Plesničar, 22 mesecev staro hčerko Shirley, starše, brate Joe, Albert, Sgt. Steve v Angliji in Pfc. Andy v Franciji, ter sestri Frances in Marian.

S-Sgt. Joseph Rupina

Mr. in Mrs. Joseph Rupina, 985 E. 185 St., sta prejela obvestilo vojnega departmenta, da je bil njiju sin S-Sgt. Joseph Rupina ubit v akciji v Franciji dne 26. julija. V vojaški službi se je nahajal tri leta in pol, onstran morja pa tri leta. Bil je v Angliji in na Irskem ter nazadnje v Franciji.

S-Sgt. Joseph Rupina je bil 26 let star ter je pohajal v Collinwood High School, in predno je bil vpoklican v armado, je bil uposlen pri W. S. Tyler Co. Poleg staršev zapuša soprogo Friedo, rojeno Kožel, ki živi na zgornjem naslovu, brata George na Aleutskih otokih in brata Johna na Havajih, ki se nahajata pri konstrukcijskem bataljonu mornarice (Seabees), in brata Eddy doma, ter sestro Katherine Stopar, katere mož se nahaja z mornarico na Pacifiku.

Pfc. Martin Kuhar

Mr. in Mrs. Martin Kuhar, 20951 Nauman Ave., Euclid, O., sta prejela

od vojnega oddelka brzojavko, da je njun sin Pfc. Martin Kuhar podlegel ranam 30. julija v Myrkyina, Burma. Star je bil komaj 21 let. V armado je stopil 22. februarja 1943 in bil poslan preko morja v aprilu letos. Pohajal je v Collinwood višjo šolo, ter je bil uposlen pred odhodom k vojakom pri Willard Storage Battery Co. Poleg staršev zapušča brata Walterja in sestro Eleanor.

Globoko sočutje izrekamo naši sestri Frances Bergant in družini nad izgubo ljubega sina, ki je padel v bitki, kakor tudi družinam Rupina in Kuhar. Naj jim Bog dodeli večno plačilo!

Vesela sem, ko vam lahko poročam, da se naša predsednica Frances Rupert počuti boljše. Naročila mi je, da naj se v njenem imenu najsrčneje zahvalim vsem sestram naše podružnice, ki ji krajšajo z obiski dolge ure v bolnišnici. Vsem bolnim članicam želimo skorajšno okrevanje. Članicam se pa priporoča, da obiskujete bolne sestre. Vse zdrave pa prosim, da se udeležujete sej, ker le na seji se lahko dela in govori za napredek podružnice in tudi v korist drugim stvarem.

S sestrskim pozdravom,

Frances Klein, tajnica.

Št. 15, Cleveland (Newburgh), O. — Na oktobrski seji smo sklenile, da se da za eno sv. mašo na nedeljo, 12. novembra, in se prosi, da bi se kolikor mogoče mnogo naših članic udeležilo te svete maše ter darovale sv. obhajilo za naše umrle članice.

Dne 7. novembra bo 17 let, odkar je bila ustanovljena naša podružnica, zato smo sklenile, da priredimo majhen party, da bodo članice enkrat na leto vesele. Torej vas prav prijazno vabimo, da pokažete, da se vsaj nekoliko zanimate za podružnico, saj vas ne bo stalo bogve kaj. Nekatere ste blizu, druge malo oddaljene in stalo vas bo samo 20 centov, torej lahko pridete.

Ali se kaj spominjate, da smo na decembrski seji sklenile, da bomo imeli letos darila ali prezente, ki jih bomo medsebojno izmenjale? Toda ta darila ne smejo stati več kot 50 centov. Torej ne pozabite priti decembra meseca na sejo.

Zdaj pa imam poročati tudi žalostno vest, da naš bodo naš Father Baznik zapustili in odšli na bojno polje našim fantom tolažbo in blagoslov dedit. Nam so tako priljubljeni, da vsi žalujemo za njimi, toda kaj hočemo, ko jim pa srce velevala, da so tam še bolj potrebni. Ko bo konec te krute vojne, bodo pa spet med nami. Bog jim daj zdravje in mnogo sreče v tujini.

Zdaj pa še kaj veselega. V zakorski stan je stopila Dorothy Blatnik, ki je bila več let v našem krožku. Njeno me je sedaj Mrs. Kuba. Bog daj nji in njenemu soprogu mnogo sreče in zdravja. Njen soprog je First Lieutenant in ona je šla z njim v Kalifornijo.

Pozdrav vsem članicam,

Mary Hrovat, tajnica.

Št. 18, Cleveland (Collinwood), O. — Prav lepa hvala vsem navzočim sestrkam in njih znancem, kateri ste posetili našo oktobrsko Card party. Žal, da nam je slabo vreme prekrizalo račune boljše udeležbe; "upanje" pa je polovico življenja, tako pravijo, in tega se bomo znova oprijeli, če hočemo imeti napredek pri podružnici. Sestre, da se vidimo na seji 14. novembra. Takrat boste izvedele nekaj posebnosti zanimivega. Koliko stavite, da bo res ??? Čas beži in prede svoje dogodke; kmalu upamo učitati zadnji mesec tega leta in ta je pač najpomembnejši za nas vse. Prav nobena naj ne ostane doma, ko se odloča bodočnost društvenega razmaha!

Ponovno zahvalo izrekam naši gospe predsednici Nettie Strukel, za prodajo vstopnic in gospe Pirnat za praktična darila, katerih vsebina bi morala zanimati prav vsako gospodinjico dandanes. Kot vam znano, gospe Pirnat je s svojo iznajdbo olajšala delo že marsikateri vestni gospodinjici. Ta produkt gre urno izpod rok pri prodaji širom tukajšnjih mest in je zelo priporočljivo za vse članice in njih prijateljice, da si nabavijo to olajšavo pri delu. Cene so zelo zmerne! Gospe Pirnat, na Vas smo pa ponosne in želimo Vam zdravja ter nadaljnjih uspehov! S pozdravom, Josephine Praust, tajnica.

Št. 19, Eveleth, Minn. — Minula seja je bila povoljno obiskana, za kar najlepša hvala vsem, ki so bile navzoče. Upam in srčno želim, da se snidemo še v večjem številu na večer 9. novembra ob pol osmih v cerkveni dvorani. Najprej bo seja, po seji bomo igrale keno, kakor na oktobrski seji. Članice so prošene, da prinesete dobitke, da bomo imele več zabave pri keno. Kar nam bo keno dobička prinesla gre za vojaški sklad. Kadar naši vojaki pridejo domov hočemo tudi me izkazati, da smo skrbeli zanje, za kar so se oni borili za ves svet.

Sestra Mary Brank je na seji apelirala, da naj pomagamo našim sorodnikom v starem kraju, ker zdaj se bo pobiralo od hiše do hiše proste darove, najsi bo obleka ali pa denar.

Članice, pridite vse na sejo, če hočete imeti dobro zabavo. Pozdravljene,

Matilda Reberts, zapisnikarica.

V SPOMIN APOLONIJE VERBIČ

Bilo je dne 27. avgusta, ko se je bliskoma razširila tužna vest, da je sestra Apolonia Verbič umrla v Duluthu, Minnesota, kamor je spremljala soproga Mr. Joseph Verbič, ki je šel tja iskat zdravja. Toda Bog je odločil, da se Apolonia Verbič ne povrne več živa na svoj dom v Joliet, Illinois.

To je bil težak udarec za družino, katere člani niso imeli najmanjše slutnje, da se mama ne vrne več živa v naselbino, kjer je živela nad 40 let. Pripeljana je bila nazaj v krsti, katero je to pot spremljal bolehen soprog.

Lahko si predstavljamo, kako se je počutil ubogi soprog v tej žalosti, biti v tujem kraju, brez domačih, da

Mr. in Mrs. Joseph Verbič

bi pomagali. Toda pokojna Apolonia Verbič je bila članica Slovenske ženske zveze in članice podružnice v New Duluth, Minnesota, so takoj prihiteli na pomoč. Bile so potrtemu soprogu v največjo tolažbo s svojim lepim odzivom. Prišle so molit ob krsti pokojne za čas, ko je tam ležala na mrtvaškem odru in na krsto položile cvetlice v zadnji pozdrav ter spremile njeno krsto do postaje, kjer je bila položena na vlak. Izkazale so ji vso sestrsko ljubezen in soprogu bile v velik pripomoček v uri bridkosti.

Družina Verbič ne najde dovolj lepih besed hvaležnosti članicam podružnic št. 33 in 101, s katerimi bi izrazila globoko čustvo do njih. Tudi Mr. Matija Pogorelec je bil takoj na mestu in je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da je pomagal soprogu, ki je bil v žalosti in zmešan, kot bi bil vsak v takem slučaju, ko pride smrt tako nenadoma in to med tujci.

Neutolažljiva je bila žalost hčerk, ko so zagledale mrtvo truplo matere in nikdar več slišale njenega glasu. Pokojna je ležala na mrtvaškem odru potem v Jolietu, kjer jo je prišlo kropit mnogo znancev, prijateljev in članic št. 20, kamor je pokojna spadala. Bila je priljubljena po vsej naselbini. Njen veličasten spoved je pričal, da je imela zelo veliko prijateljev.

Pokojna sestra Verbič je bila zvesta članica št. 20. Rada je prišla na seje in vselej pomagala na vse načine, kakor druge dobre sestre. Njene hčerke Anna Fendak, Mary Lesnik in Antoinette Hartney so tudi članice podružnice št. 20. Dve hčeri pa stanujeta v Detroit, Michigan, to ste Josephine Prazen in Alice Belinger in poleg soproga zapušča sina Joseph-a, ki se nahaja pri ameriški mornarici. Leta 1936 je v družini umrl sin star 18 let.

Vse tri hčere, ki so članice naše podružnice, so vedno pripravljene pomagati v dobrobit podružnice. Mrs. Fendak večkrat nastopi na odru v slo-

venskih vlogah in je tudi pri cerkvenem pevskem zboru. Večkrat je nastopila v petju tudi pri programih št. 20. Zato toliko večja čast blagi pokojni sestri Verbič, ki je vzgojila svojo družino v pravem slovenskem duhu.

Članice podružnice št. 20 so se tudi v lepem številu udeležile molitve ob krsti in tudi spreveda.

Naj ji sveti večna luč ter ljubi Bog poplača njena mnogobrojna dobra dela! Naše globoko sožalje vsem preostalim!

Josephine Erjavec.

Št. 20, Joliet, Ill. — Prazniki se bližajo in gotovo boste pošiljali pozdrave in voščila svojim prijateljem in znancom. Za to so najpripravnejše Zvezine kartice, ki so v resnici pomembne in krasne. Poleg lepega voščila boste storili še eno dobro delo, ker je čisti prebitek od prodaje teh kart namenjen za revne otroke. Ravno o božiču bi morali vsi nekaj žrtvovati v ta blagi namen. Ako želi katera še kaj darovati, naj to takoj stori, kajti kot se sliši, se bo kmalu poslalo v stari kraj. Potrebujemo bodo največ otroci, ki bodo ostali sami po tej strašni vojni.

Lepo zahvalo je poslala Mrs. Barbara Zelko, ki je ena izmed ustanovnih članic. Zahvaljuje se vsem za lepe razgledke, katere so ji poslale članice, želeč ji naglega okrevanja. Zahvaljuje se tudi vsem sestram za njihove obiske ob času njene bolezni. Vse članice so vesele, da se ji je zdravje izboljšalo.

Vesel dogodek so doživeli pri družini Mr. in Mrs. Helen Dufour, kjer so dobili deklico, pri Mr. in Mrs. Mary Egizio pa fantka. Čestitke srečnim staršem.

Dne 14. oktobra se je poročila naša članica Miss Eleanor M. Mateševic z Mr. Joseph A. Meagher-jem. Poroka se je vršila v cerkvi sv. Marije. Mlademu paru želimo vse najboljše v novem stanu.

Izgubili smo Genevieve Trubich, prvo članico v mladinskem oddelku, ki je bila stara 13 let. Podlegla je operaciji na slepiču. Ranjka je zapustila žalostne starše, štiri sestre in štiri brate. Prav ginljiv je bil prizor, ko so se poslovile od nje deklice mladinskega oddelka ter položile na njeno krsto šopek rož v zadnji pozdrav. Ranjka je zapustila svet trpljenja ter odšla v nebeški raj. Žalujemo naše sožalje, umrli deklici pa naj sveti večna luč.

Družina Mr. in Mrs. Ignatius Juric je prejela žalostno novico, da je bil ubit v avtni nesreči njihov sin, Pvt. Ignatius Juric, star 21 let. Ubit je bil, ko so se vojaki v Havaju selili iz enega kraja v drugega. Lepo tolažilno pismo jim je pisal kapitan Danterman, ki jim je naznanil o nesreči, in sporočil, kako lep vojaški pogreb je imel. V Havaju se je brala zanj tudi sv. maša. Kako strašna je taka novica, razume pravilno le srce staršev. Toda, potolažite se, ker je junako umrl. Molimo, da bi bilo kaj kmalu konec te krute vojne in da bi se povrnili fantje in možje nazaj k svojim dragim, ki jih željno pričakujejo. Sorodnikom izrekamo naše so-

žalje, vojaku pa naj bo rahla tuja zemlja.

Častno odlikovanje je dobila Mrs. Lillian Putz, hčerka Mrs. Anne Pershe za civilno delo, katerega vrši v Navy Yards v Rockdale. Lillian je bila ena izmed dvanajstih, ki so bile odlikovane. Pri ceremoniji je bilo navzočih čez tisoč delavk. Čestitamo mladi Annie, ki deluje po svojih močeh, ko se njen soprog bojuje nekje v Italiji.

Vabljeni ste vse na sejo tretjo nedelejo v novembru! Pozdravi!

J. Muster.

PRISRČNA HVALA ŠT. 33 IN 101 V MINNESOTI

V dolžnost si štejeemo zahvaliti se vsem spoštovanim članicam SZZ v Duluth, Minnesota in prijateljem, ki so prihiteli na pomoč v žalostni uri ob smrti naše pokojne mame in soproge. Za nas je bila to najhujša skušnjava v življenju. Kolika žalost je bila to za nas, vedo le tisti, katerim je nemila usoda prizadela enako tugo. Posebno je bilo hudo za nas hčerke, ki nismo bile prisotne ob smrti drage mame, da bi se osebno od nje poslovile in bile očetu v tolažbo.

Tako ste prihiteli dobre članice Slovenske ženske zveze v Minnesoti in ste molile, poklonile cvetlice in spremlile truplo do postaje. Vse priznanje organizaciji in njenim podružnicam, ki deli toliko dobrega med nami v urah, ko je pomoč tako srčno dobrodošla. Ne vemo besed, s katerimi bi se vam zahvalili, samo upamo, da vam bo ljubi Bog stotero poplačal.

Dobili smo imena od sledečih, ki so še posebno storili vse, kar so mogli tisti čas: Mr. in Mrs. Frank Podgorsek, Mr. in Mrs. Mike Spehar, Mrs. Frank Krall, Mrs. Louis (Mary) Zabukovec, Mrs. Staudohar, Mrs. Fred Trombly, Mrs. John Benton in Mrs. George Grassor. Največja zahvala gre pa Mrs. Frank Podgorsek in Mr. Matiji Pogorelec, ker sta bila tako dobrosrčna. Imena drugih nam niso bila poslana, zato prosimo, da se nam odpusti, če niso imenovani. Toda uverjeni bodite vsi posamezno in skupno, da smo vam iz srca hvaležni.

Enako hvala št. 20 v Jolietu za vse, kar ste storile za pokojno mamo ter vsem, ki ste prišli kropiti, moliti in spremlili blago pokojno na zadnji poti. Ostanemo vam za vedno hvaležni, družina Joseph Verbich.

Št. 21, Cleveland (West Park), O. — Smrt je obiskala te dni družino naše mlade sestre Mary Hays, dekleško ime Prijatelj, ter je vzela s seboj v večnost njenega dragega in nad vse ljubljeneža moža. Jako težak je udarec, ako se mora človek tako nenadno ločiti od svojega najdražjega. Mary, Bog naj te potolaži in živi v upanju, da se po smrti snideta pri Večnem. Me ti pa izrekamo naše globoko sožalje.

Naša sestra Mary Mišmaš je morala v bolnišnici iskati pomoči za svoje rahlo zdravje. Želimo ti naglega okrevanja, da bi bila kaj skoro zdrava in vesela zopet med svojo družino.

Sestra Theresa Lah se je morala posloviti že od svojega drugega sina,

ki je odšel v armado služiti Stricu Samu. Njen prvi sin je pri mornarici. Bog daj že skoro konec tej vojni.

Na zadnji seji smo imele prav lepo udeležbo, za kar se vsem lepo zahvaljujemo. Hvala tudi za tako lepa darila. Sestra Agnes Zakrajšek je podarila zelo lepo ročno delo, za kar ji gre najlepša hvala. Kako rada bi ga jaz odnesla domov, toda dobila ga je Mary Stražišar, kar ji vse privoščimo.

Nadaljna hvala Mary Hosta in Karolini Hiti. Bog vama poplačaj.

Ako ste pozabile, vas spet opominim, da gotovo pridete 11. novembra v Narodni dom. Pripeljte s seboj vse, katere vam je mogoče; več ko nas bo, bolj se bomo zabavale ter pozabile za par ur vsakdanje skrbi. Gospod Anton Grdina ima že vse pripravljeno za kazanje najnovejših slik za nas. Torej na svidenje v West Parku 11. novembra ob 8. uri zvečer!

Srčno vas pozdravljam,

Ančka Pelčič, tajnica.

ZOPET JE PADEL EN JUNAK . . .

Svoje nadebudno mlado življenje je dal za domovino Stanley J. Zupančič, sin Mr. in Mrs. Ignatius Zupančič, 6708 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Pokojni Stanley je komaj dopolnil 20. leto v življenju, katerega je kot junak žrtvoval za domovino. Bil je vzoren mladenič, za katerim žalujemo ne samo njegovi starši, bratje in sorodniki, ampak vsak, kateri ga je poznal globoko občutil njegovo prerano smrt.

Njegova mama, Mrs. Mary Zupančič, je članica št. 25. V imenu članic in prijateljev družine izrekamo iskreno sočutje nad veliko izgubo. Bog mu daj sveti raj!

Mary Marinko, predsednica.

Št. 24, La Salle, Ill. — Vsem članicam naznanjam, da obhaja naša podružnica letos v mesecu oktobru 16. letnico svoje ustanovitve. Ker nam ni bil moogoče prirediti nobene prireditve za ta mesec, so članice sklenile na zadnji seji, da bomo imele tikete za 25 dolarjev vreden vojni bond. Vsaka članica mora vzeti eno knjižico za en dolar, nakar naj se vsaka potru- di

in kolikor mogoče proda, nekaj pa naj sama vzame. Tako bomo imele tudi priliko biti srečne, da dobi ena ali druga vojni bond. Dalje prosim, da vrnete tikete in denar do decembra na letni seji, zato ste vse vabljeni na 3. dec., ko bo letna seja, na kateri bodo volitve odbora in tudi druge važne stvari bodo za reševati.

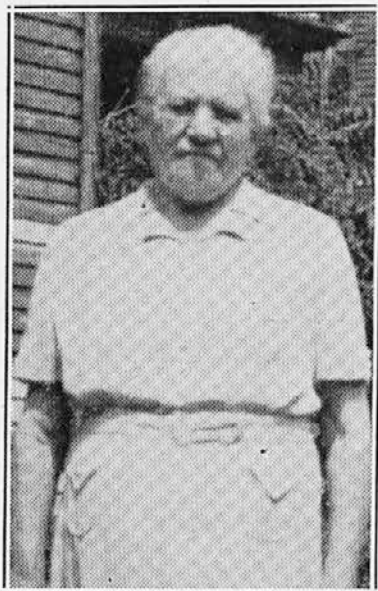
Žalostno poročilo od vojnega departmanta je prejela naša članica Mary Počivalnik, da je padel nekje na Francoskem njen sin Albin. Pokojni zapušča žalostno mater in enega brata, ki je tudi v ameriški armadi. Preostalih naše globoko sožalje, pokojnemu pa naj sveti večna luč!

Petindvajsetletnico zakonskega življenja sta praznovala Mr. in Mrs. August Brate. Želimo jima, da bi srečna in zdrava dočakala tudi 50-letnico. Čestitke!

Bolne so naše članice: Antonija Jakše, Mary Strukel in Katarina Špicmler. Vsem želimo skorajšnjega okrevanja in zdravlja.

Na svidenje na prihodnji seji!

Angela Strukel, tajnica.

MRS. MARY MILAVEC

Meseca avgusta je preminula blaga žena in ena izmed ustanoviteljic največje podružnice pri Zvezi, št. 25, Mrs. Mary Milavec, 1005 E. 71 St., Cleveland, Ohio.

Prvi sestanek za ustanovitev podružnice Slovenske ženske zveze pri fari svetega Vida v največji slovenski metropoli se je vršil na njenem domu, kjer se je zbralo 50 žen in deklet v ta namen. Mrs. Milavec je bila ves čas od ustanovitve zvesta članica Zveze in se tudi rada udeleževala sej in predstav, dokler ji je zdravje dopuščalo. Ko smo praznovali 15. obletnico ustanovitve podružnice je bila predstavljena na odru, kjer je v priznanje prejela šopek in na njenem obrazu je lahko vsak opazil, da se je počutila zadovoljna in tudi vesela, ko je videla, da se članice spominjajo tistih, ki so orale ledino.

Bog ji bodi plačnik za njena dobra dela, katera bomo vedno čislale in po-

kojno sestro Milavec pa ohranile v blagem spominu!

Naše globoko sožalje družini, sorodnikom in prijateljem pokojne!

IZ GLAVNEGA URADA

Sporoča se vsem tajnicam, ktere imate na rokah voščilne kartice, da boste prejele posebne prilopke z božičnim voščilom, kar bo napravilo kartice prav mične za pošiljanje pozdravov za božič in novo leto.

Članicam se pa toplo priporoča, da sežite po naših Zvezinih karticah in jih rabite za božična voščila svojim prijateljem in zlasti pa za vojske. Zakaj bi prezrle svoj narodni vzorec in šle k tujcem po nje, saj ni lepše slike kot so take, ki nas spominjajo na prelepo Slovenijo.

Tajnice bodo z veseljem postregle izpolniti vsa naročila. Obenem se pa obračam do tajnic s prošnjo, da ne zamudite prilike, ki se vam nudi zdaj, ko je kupčija dobra za kartice, da ne bi priporočale članstvu v nakup naše Zvezine kartice, ki bodo imele voščilo: Christmas Greetings! v angleščini.

JOSEPHINE ERJAVEC,
glavna tajnica.

PEVSKI KONCERT ZBORA ŠT. 2 BO 25. NOVEMBRA

V nedeljo 25. novembra se vrši jezenski koncert v šolski dvorani sv. Štefana na Wolcott in Cermak Road v Chicagi, katerega bo priredil pevski zbor podružnice št. 2. Ne pozabite dneva, ker vam bo dolgo časa žal, če boste slučajno zamudili to priliko do lepega užitka in vsestranskega razvedrila.

Pevski zbor št. 2 je pripravil za koncert najlepše slovenske pesmi in članice se bodo potrudile, da bodo vsi posetniki zadovoljni. V našem zboru imamo res fina dekleta, in znajo tudi lepo peti, kakor tista pesem pravi: od moje ženke glas, mi dela kratek čas, kdor hoče slišati jo, naj pride v vas. Tako ne pozabite priti na naš koncert. Odbor bo pazil na to, da bo vsega dovolj preskrbljeno za jesti, dobrega ječmenovca tudi ne bo manjkalo in še druga skrivnost. Seveda bo tudi najboljša godba za srbeče pete ter dobra postrežba (With a smile). Zatorej ne pozabite na nedeljo 25. novembra in vam kličemo, na veselo svidenje!

V imenu odbora vas vabi in pozdravlja,

Frances Zibert.

SLIKA NA NASLOVNI STRANI

Ta mesec prinašamo sliko Lieutenant Theodore Prislada, sina naše gl. predsednice in Mr. Johna Prislada, ki je bil odlikovan za hrabrost z medaljo višnjega srca (Purple Heart). Bil je ranjen nekje v Franciji v bitki proti Nemcem in sedaj se zdravi v bolnišnici v Angliji.

Čestitke nad odlikovanjem z željo, da bo kmalu okreval in se zdrav vrnil nazaj v Ameriko.

(Daljši opis na angleški strani.)

Št. 26, Pittsburgh, Pa. — Mesec je zašel zopet v zaton, bližajo se mrzli dnevi in dolge zimske noči, zato bi pa vsak rad kaj novega in zanimivega čital. Marsikdo bi rad slišal, kako kaj napredujemo v naši pittsburghski nasebini. Skoraj bi se človek izrazil, da prav dobro.

Samo pomislite, da so tukaj pričeli s poukom v slovenščini, tako da ima vsak tukaj rojeni mladenič in mladenka priliko se naučiti brati in pisati svoj mili materinski jezik. Samo pod tem pogojem bo ostala naša lepa slovenska govorica med nami. Za ta lepi napredek se imamo zahvaliti naši dobri in požrtvovalni ter vsem dobro znani gospe Mary Skerlong, ki se trudi in muči z našo mladino. Zato bi bilo jako lepo, če bi vse slovenske matere tukaj v Pittsburghu in okolici poslale svoje sinove in hčerke v to šolo, saj je pouk samo enkrat na teden, namreč vsak četrtek od sedmih do devetih zvečer. Pouk se vrši v Slovenskem domu na 57. cesti. Upam, da bo vsaka Slovenka ponosna na svoje otroke, ako bodo govorili svoj materinski jezik.

Pa še nekaj! Tudi tu nismo zadnji, namreč pri religijni akciji, katera zelo dobro napreduje in imamo že lepo število skupaj, pa še zmerom se priključajo ter pomagajo prispevati v religijni sklad, ki bo v pomoč našim trpečim in izmučenim bratom in sestram onkraj oceana.

Sedaj pa tudi ne smem pozabiti povedati, kako zanimivo je bilo tukaj v Pittsburghu, ko se je vršil 2. Ameriški slovanski kongres. Mislim, da so bili vsi delegatje in tudi vsi ostali navzoči v srce ginjeni, ko so čuli govornike, ki so tako lepo in navdušeno govorili, da naj se drže ljudje demokracije in naj nikar ne hodijo na limanice, ki jih nastavljajo nekateri ljudje s svojimi sladkimi besedami. Marsikateremu navzočih so solze igrale v očeh.

Se to moram povedati, da so bili navzoči tudi delegatje iz Jugoslavije, to so bili trije mornarji, ki so zastopali našo Jugoslavijo. Eden je bil Slovenec, ostala dva pa Hrvata, eden izmed nju iz Dalmacije. Vsak je govoril v svojem jeziku ter povedal o grozotah, ki se gode onstran morja. Zato apeliramo na vse, ki bodo brali ta dopis, da si vzamejo to k srcu ter pomagajo našemu ubogemu narodu potom religijskega sklada, ki je bil za to ustanovljen.

Vse okoli nas je zdaj žalostno; dreve je že skoro čisto golo, ob potu pa stoje ptice selivke ter se zbirajo na crekvenem zvoniku, da odlete v daljne tople kraje. Saj se še spominjate tiste preproste pesmice:

Morski veter tebe žene,
ljuba ptičica od nas,
ki z nad lipice zelene,
si mi pela kratek čas.

Zdaj pa iz zvonika line
zadnjo pesem žrgoliš ...
Tja čez hribe in doline
v tople kraje si želiš.

O, da je meni perje dano,
rad, o rad, bi spremljal te,
pa v ledovje zakovano
moje revno je srce.

Drugič bom pa poročala o pletilnem krožku.

Pozdravljam vse članice naše lepe organizacije po širni Ameriki!

M. Golobič.

Št. 28, Calumet, Mich. — Pozdravljeno članstvo SZZ! Naše članice in društva pridno kupujejo vojne bonde. Le tako naprej, da s tem pomagamo hitreje končati kruto vojno in prelivanje krvi.

Pri naši podružnici smo zopet izgubile eno članico. Umrila je sestra Anna Zupancich. Bog ji daj večni mir. Sorodnikom izrekamo naše sožalje.

Kakor vsako leto, smo tudi letos zbrale prijateljice pri naši najstarejši faranki svetega Jožefa fare na Calumetu, namreč pri sestri Anni Brula, ki je dne 5. septembra obhajala 91 let starosti. Mrs. Brula se še vedno dobro počuti. Ona je vse do zdaj opravljala svoja hišna dela in tudi negovala svoj vrt. Živela še mnogo let, naša pionirka!

Lepo bi bilo, če bi naše članice poslale božična voščila po vojaških bolnišnicah kot pozdrav od Slovenske ženske zveze. Vojaki bi se takoj spomnili, da je mati, žena ali sestra pri tej organizaciji, katera jim želi skorajšno okrevanje. S sestrskim pozdravom,

Mary Stefanich, zapisnikarica.

Št. 31, Gilbert, Minn. — Naša podružnica št. 31 in podružnica št. 36 iz McKinley sta se združili in priredili posebno zabavo, od katere dobiček je bil namenjen našim vojakom. Zupan mesta Gilbert, Mr. Anton Lopp, je bil načelnik odbora, ki je imel v oskrbi to prireditel. Dobiček bo porabljen za božična darila vojakom in dekletom, ki se nahajajo v službi Strica Sama, ki spadajo pod naša mesta in okolico. Skupni dobiček je nad devet sto dolarjev (\$900.00). Tu je dokaz, da se lahko mnogo doseže, če se dela skupno in z dobro voljo. Vsa čast našim članicam in vsem zavednim posetnikom, ki so pomagali k lepemu uspehu.

Sedaj so se dnevi skrajšali in noči podaljšale in človek potrebuje razvedrila v jesenskem in zimskem času, posebno v teh težkih časih, ko je toliko gorja na svetu. Prosi se vse članice, da pridejo redno k sejam in to v obilnem številu. Po sejah bomo pa skušale prirediti malo zabave, da bomo vsaj za kratek čas v živahnem razpoloženju. V poletju smo imele vsak mesec prav lepo udeležbo in se pričakuje, da boste prišle tudi v lepem številu na seje v teh dolgih večerih, da bomo imele krajšo noč. Srčni pozdrav vsem skupaj!

Tončka Lucich, predsednica.

Št. 32, Euclid, O. — Kljub slabemu vremenu je prišlo nekaj zvestih članic na sejo v oktobru in tudi naše kadetke so bile navzoče, namreč načelnica Hattie Gole in Ella Praznovski. Hvala vsem, ki so bile navzoče. Lepše bi bilo, če bi več članic prišlo na sejo, da bi se medsebojno spoznale, saj to niso samo seje, temveč so obenem tudi naši prijateljski sestanki. Prosi se članice, da zopet prinašate

znamke (Sales Tax Stamps). Za zadnje smo dobile čez \$19.00 v našo ročno blagajno. Hvala vsem, ki so k temu pripomogle.

Naša sestra Terezija Zdešar je praznovala 60 letnico svojega rojstva dne 15. oktobra. Naše čestitke in želje, da bi jo Bog ohranil še mnogo let.

Sestra Terezija Potokar je postala za enkrat več stara mati (čeprav je še mlada). Pri družini sina Stanley so dobili prvorojenčka, sinčka. Naše čestitke! — Sestra Rose Molek je tudi dobila sinčka in s tem dogodkom je postala sestra Rose Brezek že drugič stara mati. Čestitamo!

Zadnje čase so bili na dopustih sledeči sinovi naših članic: Sgt. Frank Jamnik, Sgt. Math Koren in F-O Elmer Perme, John Osek, sin Matilde Račević in Martin Rarkovich. Pvt. Tone Gole je bil pa pred kratkim poslan čez morje. Bog daj vsem našim fantom skorajšno vrnitev med svoje drage domače.

V septembru je neizprosna smrt obiskala našo podružnico in odvzela članico Anna Nose. Vsem preostalim žalujemo naše sožalje. Pokojni pa želimo večni mir in pokoj pri Bogu.

Bolnim članicam pa želimo ljubelega zdravlja in zdravim pa ključem: na svidenje na seji v novembru!

Frances Perme, predsednica.

Št. 33, New Duluth, Minn. — Vem, da naše članice že mislijo, kaj je vzrok, da se nobena ne oglasi v Zarji. Prvi vzrok je, ker so seje vedno prepozno, potem pa pridejo prestare novice.

Meseca oktobra smo obhajale 15-letnico obstanka naše podružnice. Po seji smo igrale karte in bunco, nekaj pridnih članic pa je prineslo nekaj s seboj, da smo servirale lunč. Druge so prinesle darila, zopet druge so darovale malo vsoto, tako da bo še blagajna vedela, kdaj smo obhajale 15-letnico. Serviralo se je seveda boljše lunč kakor navadno, v nedeljo 15. oktobra pa smo imele skupno sv. obhajilo in darovana je bila sv. maša za žive in mrtve članice naše podružnice.

Sporočam tudi žalostno novico, da smo meseca septembra izgubile našo članico Mary Kochevar. Bila je vedno vesela in družabne narave. Pokojna zapušča žalujočega soproga in dve hčeri. Naj ji sveti večna luč.

Ne pozabite, drage članice, da imamo še nekaj škatalj pisalnega papirja, katerega lahko kupite pri sejah ali pa na mojem domu, ker meni ni lahko hoditi okrog.

Pozdrav vsem članicam Slovenske ženske zveze!

M. Shubitz.

Št. 35, Aurora, Minn. — Naša seja 9. oktobra je bila prav povoljno obiskana, kar je prav lepo od članic. Obhajale smo 15-letnico ustanovitve naše podružnice št. 35 SZZ in poklicale smo k mizi kot častno članico ustanoviteljico sestro Katarina Kastelic, katero smo z malim govorom počastile, jo okrasile z lepim šopkom cvetic in obdarila z malim darom. Bila je prav veselo presenečena ter se je lepo zahvalila za to pozornost od strani čla-

nic. Ob tej priliki smo se spomnile tudi dobrodelnega šolskega sklada S. Z. Z. ter prispevale \$7.80. Molile smo tudi za žive in mrtve članice naše podružnice, po seji pa smo imele prav veselo zabavo, nakar smo se zadovoljno razšle na svoje domove.

Na tej seji smo tudi sklenile in zaključile, da katere članice ne bo na glavno letno sejo meseca decembra, bo plačala 50 centov v blagajno; le tehten vzrok mora imeti, da se jo oprosti. Prosim, da vzamete to vse v blagohotno naznanje.

Ob 15-letnici šteje naša podružnica 72 članic.

Prav lep pozdrav in napredek vsem podružnicam SZZ!

Mary Bartol, predsednica.

Št. 39, Biwabik, Minn. — Dne 20. septembra so naše marljive članice pripravile kocko večerjo in povabile v poset splošno občinstvo, kar nam je prineslo \$182.00 preostanka. To je zelo lepa svota za majhno naselbino kot je slučajno naša. Vsi navzoči so bili popolnoma zadovoljni s postrežbo in so občudovali spretnost naših izvrstnih kuharic. Posebno jim je teknila naše vrste potica in mnogi so nam priporočali, da bi naše članice pripravile potice za božične praznike, katere bi nudile v prodajo. O tem se bomo pomenile na naši prihodnji seji.

Našo naselbino je ravno tisti čas, ko smo imele to prireditev, pretresla žalostna novica od vojnega oddelka, da je preminil sin sestre Ursule Urik na posledica ran, katere je dobil v bitki na Francoskem dne 11. avgusta. Naše globoko sožalje potrti družini in vsem sorodnikom. Bog jim daj tolažbo v teh dnevih bridkosti in moč, da bodo prenesli hud udarec. Večina naših članic ima svoja sinove, može, brate in sorodnike pri vojnih, zato nas taka žalostna vest toliko bolj pretrese. Bog daj, da bo kmalu konec vojske in zmaga ter povrnitev naših dragih in mir vsemu svetu!

Na rokah imam še nekaj zavojčkov voščilnih kartic, katere bi rada razprodala. Za božične praznike bo zelo umestno od naših članic poslati svojim prijateljem božična voščila na naših Zvezinih karticah. S pozdravom in na svidenje na seji!

Angela Karish, tajnica.

Št. 43, Milwaukee, Wis. — Po dolgem času se hvala Bogu zopet lahko oglasim v Zarji. Bila sem namreč resno bolna že tri mesece, sedaj pa se polagoma počutim bolje. Hvala lepa vsem, ki ste me obiskali doma in v bolnišnici, in vsem, ki ste ponudili in darovali kri za transfuzijo; prav tako se zahvaljujem vsem za darila. Posebna hvala tajnici Mary Bentz, na katero se pač vedno obrnem za pomoč. Naj ji Bog povrne vsa dobra dela, ki jih je že ona storila zame in za druge. Upam, da ji bom ob priložnosti tudi jaz lahko kaj pomagala in ji povrnila. Še enkrat, prav lepa hvala vsem!

Zopet smo izgubile eno dobro članico, sicer pa ne na tako žalosten način, kakor druge tri. Anna Gorichar, 2231 S. 56th St. in njen mož sta se preselila in kupila posestvo v sončni

Kaliforniji, in sicer v Buena Parku, blizu Los Angeles. (Vidiš, tajnica, tako se ti zgodi, ko pokažeš to lepo Kalifornijo članicam!). Upamo, da bo Ančka še ostala naša članica. Želimo vama obilo sreče in zadovoljstva v novem domu.

Tajnica in ostale odbornice so jako žalostne, ker je tako pičila udeležba na sejah. Prosim, da pridete na prihodnjo sejo 12. novembra in pokažite, da niste pozabile na Zvezo. Upam, da bom tudi jaz toliko boljša, da bom lahko šla. Pozdrav!

J. Verbick.

VOŠČILO K ROJSTNEMU DNEVU

Dne 8. novembra bo praznovala svoj rojstni dan šport direktorica, Mrs. Lillian Kozek, ki je tajnica podružnice št. 2, Chicago, Ill. Dne 5. novembra je pa bil rojstni dan urednice. Še na mnogo let!

NOVA ČLANICA SŽZ

Zadnji mesec je prinesel važen dogodek vaši urednici, ki bo mnogim v presenečenje. Na 14. oktobra je naša urednica Albina Novak rodila hčerko, katero so krstili za Gloria Jean, ki bo prav gotovo postala članica Zveze. Dosedaj je bila v družini le ena hčerka Corinne, ki je nad vse veselja svoje sestrice, kakor so jo veseli tudi ponosni starši in sorodniki.

SRČNA HVALA, SESTRE!

Članstvo in odbornice Zveze ste že mnogokrat meni izkazale svojo velikodušnost, saj ne mine dogodek, da bi ne bila deležna lepih daril in voščil. Tako je bil tudi vesel dogodek ob pričakovanju deteta in po rojstvu obdan z lepimi izkazi prijateljstva in prejela sem mnogo lepih daril, za kar se iz srca lepo zahvaljujem vsem skupaj in vsaki posamezno. Bog Vam plačaj!

ALBINA NOVAK.

Št. 55, Girard, O. — Zopet imam nalogo, da se oglašim v Zarji, ker vse molčimo. Človek bi mislil, da v Girardu nimamo podružnice, ker se nobena ne oglasi z dopisom.

Na zadnji seji smo razpravljale, kaj bi imele za decembrsko sejo, da bi se privabilo lepšo udeležbo. Prišle smo do zaključka, da napravimo "covered dish," to je, da vsaka prinese nekaj pripravljene za jesti in tudi svojo mizno opravo, to je, krožnik, nož, vilice in žlico. Zemlje in kavo bo pa preskrbela podružnica. Tudi za meso so se prigrasile že tri članice, da bomo imele vse ene vrste meso. Druge lahko pa prinesete krompir, pripravljen na katerikoli način, solate vseh vrst, zelenjavo, dober in pa primeren je tudi doma pečen fižol (baked beans). Ne pozabite na domače pecivo, saj ste vse spretne kuharice in bo vsaka naredila nekaj prav okusnega. Že zdaj se mi slane cedijo za nekaj dobrega. Rečeno je bilo, da se nam bodo tudi moški pridružili k tej večerji in vsaka, katere mož bo navzoč, naj prinese namizno orodje tudi zanj. Na ta način ne bo nobenega posebnega dela za par posameznih članic, pač pa bo vsaka opravila svoj del in imele bomo mnogo razvedrila in veselega razpoloženja. Tudi se bo

s tem omejilo stroške naši ročni blagajni.

Da bo pa še več zabave, je bilo sklenjeno, naj vsaka prinese tudi primerno darilo in določena je svota 50 centov vrednosti. Izmenjava daril je zelo na mestu v decembru, v katerem se praznuje božične praznike in bi naša seja ne bila v pomenu časa, če bi to veselje izpustile.

Prosi se vse članice, da pridete na sejo v novembru, ker se bomo pomenele o načrtih za decembrsko sejo in zabavo.

V BLAG SPOMIN POKOJNIM SESTRAM, KI SO PREMI-NULE PRI SLEDEČIH PODRUŽNICAH:

ŠTEV. 3 — Mary Mramor, 1114 Bohmen Ave., Pueblo, Colo., rojena 29. novembra 1880, pristopila 16. maja 1931, umrla 13. septembra 1944.

ŠTEV. 23 — Frances Vesel, Ely, Minn., rojena 8. februarja 1894, pristopila 5. junija 1932, umrla 26. avgusta 1944.

ŠTEV. 32 — Anna Nose, 22331 Beckford Ave., Euclid, Ohio, rojena 4. aprila 1893, pristopila 14. aprila 1936, umrla 26. septembra 1944.

ŠTEV. 33 — Mary Kochevar, 511—99th Ave. W, New Duluth, Minn., rojena 6. maja 1904, pristopila 12. januarja 1933, umrla 20. septembra 1944.

ŠTEV. 41 — Mary Bensa, 15918 Huntmere Ave., Cleveland, O., rojena 15. oktobra 1890, pristopila 7. maja 1935, umrla 19. septembra 1944.

ŠTEV. 43 — Theresa Werhovnik, 2008 S. Hilbert St., Milwaukee, Wis., rojena 24. marca 1889, pristopila 10. maja 1936, umrla 11. septembra 1944.

MLADINSKE ČLANICE

ŠTEV. 1 — Vida Remshak, 26th St. and Superior Ave., Route 3, Sheboygan, Wis., rojena 24. junija 1932, pristopila 4. marca 1941, umrla 11. septembra 1944.

ŠTEV. 20 — Jenny Trubich, 105 Theodore St., Lockport, Ill., rojena 9. januarja 1931, pristopila 11. marca 1943, umrla 16. septembra 1944.

NAJ JIM SVETI VEČNA LUČ!

Naša blagajna se je tekom leta precej izboljšala. Tudi k temu ni bilo treba članicam hoditi od hiše do hiše s prodajanjem tiketov, pač pa smo imele prav lepo zabavo. Po vsaki seji imamo dober prigrizek, katerega prispevajo članice, ki se vrstijo po dve skupaj za vsak mesec. Ne vem, kako bi vam zagotovila, da bo nekaj dobrega po seji v novembru, ker prišla je vrsta na mojo sestro in name. Upam pa, da sedanje pomanjkanje sladkorja se bo izboljšalo do tistega časa.

Na zadnjem sestanku smo pogrešale tri zveste članice iz Avon Parka — B. J. S. kar je bilo prvič, da ste zamudile prav zabavo. Pričakujemo vas prihodnjič, da ohranite dober rekord. Vsem članicam iskrene pozdrave,

Theresa Lozier, predsednica.

Št. 63, Denver, Colo. — Kakor drugod, tako imamo tudi pri nas žalostne novice. Naša sestra Anna Virant, ki je že več let predsednica društva Marije Pomagaj št. 190 KSKJ, je pred kratkim kar naglo zbolela in se je morala podvreči operaciji in dati ven eno oko. Ni se še popolnoma pozdravila, ko je prešla naznanilo od vojnega oddelka, da je njen sin pogrešan. Ravno danes sem izvedela, ta je ujetnik v Bolgariji.

Sestra Josephine Clous je tudi hudo prizadeta, oziroma hčeri, ki sta izgubili moža v tej vojni. V teh časih vojske je vsak dan pričakovati vest, ki je največkrat žalostna. Naše sozallje vsem, ki so v tej vojni izgubile svoje drage sinove, može, brate in sorodnike. Bog daj, da bo kmalu vojske konec! Mnogo naših članic ima po dva, tri sinove v vojni.

Imam pa tudi veselo novico. Pri naši zapisničarici se je oglasila teta štorklja pred nekaj meseci in ji pustila čvrstega sinčka, kateri lepo raste.

Drugo poročilo, ki je bolj razveseljivo, je pa o naši plesni veselici, ki se vrši v nedeljo 12. novembra v Domu slovenskih društev na 4464 Washington St. Upati je, da bo lep potek in tudi uspeh, ker bi zelo rade tudi pri naši podružnici ustanovile vežbalni krožek, ko bo vojne konec, in to upamo, da se kmalu uresniči. Na veselici bo igrala izvrstna godba. Torej na svidenje, drage sestre, in povabite tudi svoje znanke in prijateljce, da bomo imele lepo udeležbo.

Mary Kvas, tajnica.

Št. 77, N. S. Pittsburgh, Pa. — Najprvo najlepše pozdravljam vse članice in glavne odbornice. Pri naši podružnici smo imele 3. oktobra domačo zabavo v korist naše ročne blagajne. Bilo je prav prijazno, pa še boljše bi bilo, če bi se članice v polnem številu odzvale. Zato, drage sestre, prosim vas, pridite na sejo, ki se vršijo vsaki prvi torek v mesecu, da boste vedele, kaj se godi pri naši podružnici.

Naše članice so dokaj zdrave, samo vsako skoraj tare žalost v srcu, ker pogreša svoje ljube, ki se nahajajo v vojski in nihče ne ve, kdaj se bodo časi spremenili na boljše. Zato molimo in prosimo Boga, da bi bil skorajšen mir med vsemi narodi sveta in za-

dovoljnost po vsem svetu. Nad vse pa želimo, da bi se vsak združil s svojimi sorodniki kot je bilo nekdaj in da pridejo tudi kmalu boljši časi za vse.

Tako je tudi z naravo, ki se spreminja od sezone do sezone. Ni davno od tega, ko je bilo lepo poletje in toplo vreme in zdaj so pa že med nami mrzle noči in deževno vreme, ki nam oznanja približujočo zimo.

Mesec november je že med nami in upati je, da se boste članice udeležile seje. Ob tem času vas pa opozarjam na glavno sejo v decembru, ki se zna vršiti pred časom, ko bomo dobile Zarjo. Zato se vas vse vljudno prosi, da pridete na sejo 5. decembra prav gotovo, ko se vrši volitev odbora za leto 1945. Pridite in izvolite si odbornice, s katerimi boste zadovoljne, ker to je vaša dolžnost in velikega pomena. Prijetno je na sejah in drugače, če se deluje v slogi in sporazumnosti, zato se naj vsaka zaveda, da je od posamezne članice odvisen skupni uspeh in napredek. Drage sestre, poznan vam je pregovor: v slogi je moč! Držimo skupaj in delujmo vztrajno, da bomo pokazale, da smo pri Slovenski ženski zvezi zveste in verne članice.

Opozarjam vse tiste članice, ki ne pridete k sejam vsak mesec, da redno plačujete asesment in tiste, ki ste zaostale, pridite do tajnice in poravnajte dolg in potem plačajte za nekaj mesecev naprej in si boste prihranile mnogo potov in skrbi. Za našo tajnico je velika skrb, ko pride čas za odposlati na glavni urad in nima od vseh članic plačan asesment, pa ne ve, ali pridete plačat ali ne in njej je nemogoče za članice zalagati. To si naj vsaka zapomni.

Meseca decembra bo praznovala naša blagajničarka Mrs. E. Potetz svoj rojstni dan. Želim, da bi ga praznovala vesela in srečno dočakala še mnogo let! Pozdrav vsem sestram po širni Ameriki!

Angela Jeke, predsednica.

Št. 88, Johnstown, Pa. — Drage sestre SZZ! Sporočam že zdaj in to je gotovo ob času, da se bo vršila glavna seja naše podružnice na prvo nedeljo, namreč 3. decembra ob treh popoldne v dvorani pri sveti Ani. Po navadi se vršijo naše seje ob sedmih zvečer, ampak glavna seja se pa prične popoldne ob treh, da boste lažje vse prišle in posebno za oddaljene bo ta čas prav gotovo bolj udoben. Sklenjeno je bilo, da vsaka, ki se ne udeleži seje, plača deset centov v ročno blagajno. V poletju smo imele dokaj pičlo udeležbo, zato je upati, da se boste v polnem številu odzvale na prihodnji seji in posebno v novembru in decembru, predno pritisne huda zima.

Vsako nedeljo večer in to že od meseca februarja imamo domačo zabavo. Vljudno se vas vabi na poset, zabave je vedno dovolj.

Drage sestre! Večkrat ste v Zarji brale, da se javite pri tajnici v slučaju bolezni, ker se primeri slučaj, da izvemo za bolezen sestre že potem, ko se vrne iz bolnišnice. Tak slučaj smo imele nedavno, ko se je podvrgla operaciji sestra Mary Logan in smo izvedele šele, ko se je vrnila na

dom. Veseli nas, da se ji stanje obara na boljše, članicam pa priporočam, da obiščete bolne sestre ter meni prav gotovo javite vsak slučaj, da obvestim članice. Vsem bolnim želimo skorajšno okrevanje. Pozdrav vsem članicam SZZ!

Mary Lovše, tajnica.

ČAS

Kot da se mi bliža h koncu, prav tako hiti moj čas. Včeraj sem obraz v dlani tiščala, da bi odpomogla si v samotni, danes niti misliti ne morem sproti, jutri pojdem z njim.

Ali res živim?

Kukavica je šele utihnila, pa je že jesen vsadila svoj podlesek k poti.

—A. G.

Št. 89, Oglesby, Ill. — Članicam naše podružnice naznanjam, da smo na zadnji seji sklenile, da bi enkrat poskusile imeti razprodajo z domačim pecivom (home-bake sale). V teh hudih časih ni mogoče prirediti zabave in naša blagajna potrebuje pomoč, ker je prazna, zato so članice prišle do zaključka, da bi imele nekaj novega za nas Slovenke v naselbini. Doselej nismo še imele razprodajo peciva, pa, ker Slovenke slovijo kot dobre kuharice, posebno pa dobre pekarice kar se tiče okusnih potic, zato upamo, da se bo razprodaja prav dobro obnesla.

Vsaka posamezna članica je prošena, da nekaj speče ali skuha ali naredi nudeljne za to razprodajo. Vse bo prišlo prav, samo, da bo domačega dela, ne pa kupljeno v trgovini, na primer, domač kruh, potice, krofi, kolački, pohanje, paji, kukiri, pečeno ali kuhano meso, itd. Katera je pa preveč zaposlena, da nima časa kaj napraviti, lahko daruje blagajni v gotovini. Zapomnite si datum: 22. novembra in vse mora biti do ene ure popoldne in še poprej v Mrs. Zahrastnik dvorani. Razprodaja se prične točno ob desetih popoldne. Povabljeni ste vse, da se tudi udeležite razprodaje.

Na seji je bilo tudi sklenjeno, da se pošljejo našim fantom božična voščila.

Zadnji mesec so sledeče obhajale svoj rojstni dan: Angela Rančigaj, Angie Walgenbach, Theresa Lusko-vich in Anna Siolz. Pogostile so nas prav dobro in smo imele prav lepo zabavo po seji. Kako smo vse veselih obrazov, ko lahko zapojemo: "Happy Birthday, Dear Sister!" Iz srca vam želimo, da bi jih obhajale še mnogo let zdrave in vesele. Lepa hvala, drage sestre, in Bog vas živi! Prosim, da se vse udeležite glavne seje v decembru!

Mary Meglich, tajnica.

Št. 105, Detroit, Mich. — Naš Bunc in card party je prav dobro izšel. Hvala vsem, ki so priskočile v pomoč, posebno pa naši sestri Kristini Bombach, ki nam je lepo postregla. Vsi navzoči smo imeli prijetno zabavo. Obenem smo pa tudi praznovali 20-

letnico zakonskega življenja naše sestre Jenny Vidmar in soproga. Na mizi je bil pripravljen krasen kejk z napisom: Congratulations on 20th anniversary! Hčerka in sin sta pa jima podarila lep Philco radio, ki ima tudi kombinacijo za igranje gramofonskih plošč. Zelo sta bila iznenadena in vesela. Želimo, da bi dočakala še mnogo let zdravja in sreče v zakonu in da se bomo skupaj veselo zabavali ob njuni 50 letnici. Pozdrav vsem podružnicam!

Rose Jamnik, poročevalka.

Št. 91, Oakmont, Pa. — Nekaka žalost me obide, ko čitam v Zarji, kako pri drugih podružnicah članice pridno obiskujejo seje. Tudi pri nas bi bilo bolj veselo razpoloženje, če bi članice prišle na seje. Včasih smo imele po vsaki seji zabavo v korist ročne blagajne; smeha in dobre volje je bilo obilo, ali letos nismo pa imele že vse poletje seje, ker ni bilo udeležbe. Ne vem, kaj je vzrok, ali vojna ali zaposlenost? Mogoče vam ni po volji odbor, nekaj mora biti narobe. Na seji meseca oktobra smo sklenile, da bomo izdale tikete. Vsaka članica je prejela eno knjižico. Upati je, da bo vsaka razprodala ali sama kupila tikete, ker je za korist ročne blagajne, kajti stroške imamo vsak mesec, če je seja ali ne. Pri nas imamo lepo navado, da kadar je smrtni slučaj v družini članice, kupimo venec ali damo za sveto mašo, kakor hoče družina. Kadar je pa članica v bolnišnici ji pošljemo cvetlice. Vse to stane denar. Pri naši podružnici ne pobiramo stalnih ali rednih prispevkov, zato moramo imeti poseben način zbiranja, da bomo imele denar na rokah in upati je, da se ne bo nobena članica jezila, ko prejme tikete.

Po hudi bolezni je na potu okrevanja sestra Jennie Burrell. Upamo, da ji ljubi Bog da trajno zdravje, kar ji vse članice želimo iz srca. Resno je bolna tudi sestra Barbara Chedonick. Želeti bi bilo, da članice obiskujejo bolne sestre, katerim želimo zdravja!

Naša predsednica sestra Mary Lonack je že četrtri darovala svojo kri Rdečemu križu. Njen zgled je vsega posnemanja vreden!

Prosim, drage sestre, pridite na sejo v decembru, ki bo glavna seja in na tej seji lahko podaste svoje dobre nasvete in mnenje ter si izdovoljstvo. Priliko boste tudi imele izbrati prostor za naše seje, če vam ni sedanjih všeč. Odslej se pričakuje lepša udeležba, ker ima vsaka več časa kot v poletju. Pozdrav vsem sestram!

Amalia Sorch, tajnica.

Ksaver Meško:

PESEM BREZDOMCA

Po svetu hodim, tujec, romar ubog, po cestah naravnost zdaj in zdaj okrog, kjer bil sem že, čez leta tja se vrnem; na desno naj, na levo se obrnem, povsodi romar sem, povsodi tuj. — Srce, o ne žaluj in ne zdihuj, naj romaš leta vsa brez domačije, naposled mati zemlja te pokrije. Usoda reveža in bogatina je h koncu ista: grob mu vsa lastnina.

THE PRESIDENTIAL ELECTION

This year's presidential election will be a crucial one. In the midst of the greatest conflict our nation has ever known, we in this country are electing our state and national governments. Our opportunity to freely debate the issues and vote at this time in our history is proof of our democracy.

The issues which are being debated will determine not only the future prosperity, happiness, the peace and the contentment of the people in the United States of America, but the direction we decide to take in November will determine the fate of the western hemisphere, and the fate of the whole world, including our own Slovenian people in Europe.

In November, therefore, vote for our great leader and president, Mr. Roosevelt, who will guide us along the right path.

In the state of Ohio, a more personal election is taking place for the governorship—personal, because it involves one of our own Slovenian sons, Frank Lausche. Give him your vote to secure his victory!

Yes, the coming elections will be crucial, so VOTE and VOTE wisely!

MARIE PRISLAND.

MARIE PRISLAND:

LETTERS CAN BE A TONIC

Two letters were received during one of those mornings when everything seemed to go wrong. Having spent a restless night, I awoke with a splitting headache. Then one thing followed another: a cup of hot coffee was spilt over my clean tablecloth, then I burnt the toast, and it started to rain just as I prepared to wash. Being discouraged, I wasn't even enthused about the daily mail that had just arrived. However, two letters received that morning really did wonders to my morale for they were surprise letters written sincerely and warmly. One letter began:

"Dear Mrs. Prisland:

Please forgive me for not sending the money for the greeting cards sooner. But you see, the same members are attending meetings month after month, so I had to visit some of those we don't see at our meetings to sell them the cards. No one refused to buy them, in fact, some of them were very happy that I came with the cards as they are really beautiful. Our president, Mrs. Butala, took some to her friends and now all are

sold. I was glad to do this for you because I know you have your heart set on it, and you certainly are doing some fine work.

Sincerely yours,

Therese Caizer, Secretary,
Branch No. 9, Detroit, Michigan."

Another letter came from Mrs. Jennie Okolish, a capable president and organizer of Branch No. 6, Barberton, Ohio. She writes:

"It was my wish that our branch dispose of the greeting cards sent us. I called on some of the members at their homes, visited with them, renewing old acquaintances; and thus sold all the cards—80 boxes of them. The cards are really beautiful, but the cause for which they are being sold is even more beautiful. I am glad to be able to do my part for the poor children of Slovenia. Our "Zveza" should be congratulated for this splendid idea."

After reading these letters, I felt much better. The world looked brighter and my headache seemed unimportant in view of the fact that all around me are good-hearted members, who are working not for personal recognition, but for the welfare of our organization by supporting the many worthy causes it serves.

These letters were especially welcomed since they enthusiastically endorsed the greeting cards. Mrs. Caizer rightfully mentioned how wholeheartedly I am behind the disposal of these cards. Each month I carefully count the sale of the boxes. Many branches have sold their quota, but there remain a number of those—too many, in fact—who have not responded as yet. The Supreme Board sincerely believed that these unique and definitely individual and exclusive cards would be anxiously bought by all members. For those who wish to sell them as Christmas cards, the SWU shall issue special "Christmas Seals" to be included in the sale. Won't you cooperate and have your shipment sold by the first of the year? We wish to thank those who have already sold all their boxes.

Every year I received several hundred Christmas cards from officers, members and friends. This year, I would be happy to be remembered for Christmas with one of our own greetings cards. I am sure that other Supreme Officers will also appreciate receiving your yuletide greetings on one of our cards. Let us all support this worthwhile undertaking proceeds of which will aid the orphaned children of Slovenia.

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

No. 1, Sheboygan, Wis. — The October meeting of our branch was highlighted by the presence of Staff Sergeant Anton Tagel as guest speaker on his experiences and duties while serving Uncle Sam in New Guinea and in Burma.

Sgt. Tagel, who is the son of Mr. and Mrs. Frank Tagel, the latter a member of Zveza, and brother of Mrs. Frances Krolnik, vice president of our branch, just returned recently from overseas duty where he was in battle for two and a half years.

He told about the cunning tricks practiced by the Japs in order to get

his enemy. Jungle fighting according to Sgt. Tagel sure was no picnic, and his many experiences there were of utmost interest to his listeners.

Sgt. Tagel, who has left for Hot Springs, Ark., for a two-week rest, and who will, after that, be assigned to some camp here in the States, was the recipient of a gift from the local branch which he accepted graciously.

During the meeting various reports were read and approved. Our membership in the Better Films Council was renewed for another year. Mrs. Mary Godez, president, is our representative at the Council. She gave a

report on their recent meeting. Members on the sick list were Anne Modiz and Julia Hlaban. Wishes for a speedy recovery are extended.

Our November meeting, which will be held Tuesday, November 14, will feature a memorial ceremony. A large attendance is asked to be present.

Clothes collections for the Yugoslav relief were discussed, and all those who have any clothing not in use are asked to contribute.

PAULINE RUPAR.

LIEUT. TED PRISLAND AWARDED PURPLE HEART

Sheboygan, Wis. — Mr. and Mrs. John Prisland, 1034 Dillingham Ave., received word that their son, Lieut. Ted Prisland has been awarded the Purple Heart for wounds received in action with the Third Army in France early in September.

News of the presentation was enclosed in a letter received from the Lieutenant, now recuperating in an American base hospital somewhere in France. The Purple Heart was presented to him on Sept. 8. Apparently his injuries were not of a critical nature.

Lieut. Prisland enlisted in the army in Dec. 1942, and received basic training at Camp Wheeler, Ga., and officer candidate instruction with an engineering unit at Fort Belvoir, Va. He received his commission as second lieutenant on July 21, 1943, and subsequently was made battalion adjutant in the engineering general service regiment at Camp Ellis, Ill.

On February 24, 1944, he was promoted to first lieutenant and a month later was sent overseas to England. His parents said that he was stationed in England until the first part of August and has been in action against Nazi forces in France since that time. Prior to his enlistment he was an art instructor in Scott High School, East Orange, N. J.

Congratulations with the best of wishes for a complete recovery and a healthy return to his wife and loved ones in the States!

NOTICE FROM OUR MAIN OFFICE

Secretaries will receive appropriate gummed seals with Christmas greetings which may be put on our greeting cards.

Members are urged to secure a box of our exclusive cards and mail them at Christmas time instead of shopping around for other cards.

These seals make the cards very attractive and also exclusive.

Your greeting cards this Christmas should be on our "Zveza" cards. Your secretary will gladly supply you with them.

A box which sells for one dollar contains 30 cards, 30 envelopes and 12 post cards. It's really the best buy in town, so why go elsewhere but to your secretary for your order of Christmas cards!

FRIENDSHIP CIRCLE GAINS THREE MEMBERS

In September our Friendship Circle was joined by Mr. Paul Schneller, manager of St. Clair Savings Bank, Cleveland, Ohio; Mr. Louis Zeleznikar, Assistant Supreme Secretary of K. S. K. J., Joliet, Illinois, and Jacob Cuznar of Los Angeles, California. A heartiest welcome with hopes that our Friendship Circle will be steadily increasing. — Our Scholarship and Benefit Fund has reached the amount of \$1,100.00. Please solicit contributors and members to help this fund grow from month to month.

JOSEPHINE ERJAVEC,
Secretary.

HAPPY BIRTHDAY!

Sports Director, Mrs. Lillian Kozek, celebrates her birthday on Nov. 8. Your editor's birthday is on Nov. 5. Many happy returns of the day!

MILITARY FROLIC AND COMPETITIVE DRILLWORK

The Cleveland S. W. U. drill teams are having their annual drillwork competition on Saturday, November 11, 1944, at the Slovenian Workmen's Home on Waterloo Road.

The competitive drillwork will begin promptly at 7 P. M. and will be followed with a Military Frolic (dancing). Music will be furnished by the popular Vadal orchestra.

Major Frances Sietz is in charge of arrangements and the captains are assisting on the committee.

Members and friends are cordially invited to attend! It'll be a gala affair, so don't miss it!

MINNESOTA "ZVEZA" DAY

Correction: In the report last month, I made a mistake in Mr. Shukle's first name which is Martin and not Anton. So sorry! (Continuation.)

As you know, yours truly was the manager of the recent membership campaign and the reason for her brief visit to Gilbert was to present the awards to the highest winners in the state of Minnesota. No. 31, of Gilbert, secured 60 new members during the campaign and received the second prize and its officers were also second in the line of winners and they, too, received their awards at this time.

The picnic committee, which worked untiringly all afternoon and part of the evening consisted of: Mrs. Kramer, Mrs. Klink, Mrs. Borochan, Mrs. Knaus, Mrs. Tanko, Mrs. Ferkul, Mrs. Kramer, Mrs. Erchul, Mrs. Strukel and last but not least Mrs. Lopp, President Mrs. Antoinette Lucich and Mrs. Frances Knaus, who worked very hard for the success of the day. The latter three and Mrs. Mary Gorsha, who later in the afternoon brought her accordion and played for hours to entertain us, should get much credit for the splendid outcome of the outing. They worked for days in making preparations and in seeing that everything was in good order and we know how much time and effort that takes. To meet with success was no doubt their aim and they were all rewarded because it was one of the nicest events of the year, promoted by our Branches.

I could go on and on in telling you in detail about the nice times we had, but it would only make you wish all the more that you, too, had been there, so I'll close in short form by expressing my most sincere appreciation to all our Minnesota friends and members and especially to our officers who are always ready and willing to do their part in making things nicer for one another and in working for the welfare of the organization.

My special thanks to Mrs. Lopp, Mrs. Lucich, Mrs. Knaus, Mrs. Lenich and Mrs. Jerome, who went out of their way for my comfort and I hope to have the opportunity of returning to them the cordial hospitality they extended to me.

ALBINA NOVAK.

DISASTROUS EXPLOSION IN CLEVELAND, O.

Cleveland had one of its most terrible fires on October 20, which was caused by the explosion of a huge tank filled with inflammable liquid gas. The greatest property damage was done to our Slovenian people whose homes were completely destroyed. About 200 persons lost their lives, among them are three of our members. About 35 members of our Union lost their homes and personal property.

The Supreme Officers of our Union voted to give \$500.00 to the Fund which is being raised to help out the victims of this catastrophe.

We appeal to our branches and membership to mail a contribution, as a token of fraternal esteem, to our Supreme Secretary Mrs. Josephine Erjavec, who will send it to the proper authorities. Let's for once directly help our American Slovenes who are suffering great loss because of this fire.

A NEW BABY

New babies are not a novelty these days but the event coming to your editor who thus far had only one daughter 17 years old, it's really something different. So here is the news: Albina Novak gave birth to a baby girl on October 14, 1944, weighing 7 lbs. 3 ounces and who was christened Gloria Jean. Mother and baby are doing fine, thank God!

Thank You, Friends!

Gloria Jean and I wish to express our heartfelt thanks for the many lovely gifts and congratulations which were received from many of the officers and members.

With grateful regards to all,
ALBINA NOVAK.

No. 12, Milwaukee, Wis. — BOWLING NEWS. — I hope that all the bowlers from SWU are having as grand a time as our branch. First we want to wish all the bowlerettes a successful year.

We certainly have a grand group of women—Fun with a capital letter, everyone of them. Furthermore, we will all give it our best to keep up the good work.

Here's hoping that No. 43 of Milwaukee also has a successful season. As both of the branches are bowling on the same alleys, we will have to try a match game some Sunday afternoon. How about it, No. 43? We'll come to see you bowl some Tuesday night and see just how tough you really are. Good luck, girls!

For those interested in seeing us in action, we bowl every Thursday night and No. 43 every Tuesday night at 7 p. m. at Frank's Arcade, 1101 So. Second St.
HELEN KRIVITZ.

No. 17, West Allis, Wis. — An exceptionally fine turnout was on hand at our September 12 meeting on which date Mrs. Mary Brenner was the winner of the first prize which was a chenille bed spread and names of the 13 other winners are impossible to put down as it requires quite a bit of space.

Many thanks to the members who donated the prizes and the others are also complimented for the co-operation and grand response in bringing up the treasury financially.

Members and officers of Branch No. 17 express their deepest sympathy to the Mrs. Mary Kopac family who received word from the U. S. War Department that her son and brother was killed on the Italian front. He is also the first boy from our parish, St. Mary's Help of Christians, to die for his country.

To the sick members, Antoinette Hoyne and J. Shuster, we wish a speedy recovery and we sincerely hope to see them at our meetings in the very near future.

To the members who are in arrears, please pay so I can keep my books in order.

For the annual meeting which will be held Tuesday evening, December 12, I shall begin to collect dues at 7 p. m. and the meeting will start at 7:45 p. m. sharp at the Church Hall.

Greetings to all!

MARIE FLORYAN, sec'y.

PFC. MARTIN TROPPE

This very interesting letter was written by Pfc. Martin Troppe, son of Mrs. Mary Marovz, 820 N. Broadway St., Joliet, Illinois, and member of Branch No. 20. Mrs. Josephine Muster, secretary of No. 20, mailed it to our office for publication and we are certain that the information in this letter will be of interest to many of our readers.

Here's hoping Martin will return in the best of health to his mother and sisters who are praying daily for his

safe return. God bless him and all our boys and girls in service.

The letter follows:

Dear Mother and Sister:

Upon my return to camp from Rome, I received four of your epistles and a package. I was delighted and very happy to hear from you. It gave me great relief and joy to hear that ma is on the road to recovery. I'm hoping that the next letter I receive from home will state that she is again on her feet for that will be great news and a burden off my chest.

Thanks a million for the package you and the family sent me. The assortment of articles was lovely and everything arrived in perfect condition. I couldn't pack or select a better package myself. The stationery was very nice, but I'm well supplied with writing paper. I appreciate your kindness and what you are trying to do for me, but I don't like to overpack on things I am supplied.

Today I received a letter from Frank. It's been a long time since I've heard from him.

Now I will commence telling you about my trip to Rome. I will tell you only the most important and interesting things that I saw while I was there. I was fortunate to have the opportunity of seeing Rome. Anxious to see the greatest city in the world, I grabbed at the opportunity with open arms. I was on the first list to make the trip to Rome.

Rome is a city that I will always remember. It is just like an big city in the States. It is modern with paved roads, street cars, and busses. This city was not touched by any bombs of the Americans or the evacuating Germans. Going casually through Rome, you wouldn't think for a minute that there was a war going on. The city is crowded with people and soldiers of all nations. I never saw anything like it. It is really a beautiful city. It is clean and the living conditions are good, therefore quite a contrast to the town in which we are stationed. The people are clean and well dressed. They seem to be more educated than the people in the smaller towns.

My first visit was to the Vatican City. There I entered the church of St. Peter. It is one of the most beautiful and largest churches in the entire world. It took one hundred and fifty years to construct this unique church which is a papal possession. No one except the Pope can say Mass in this church.

The Cathedral of St. Peter stands on the site of Circus of Nero where many christians were martyred and where St. Peter is most generally believed to have been buried after his crucifixion. The actual size of the church is: 696 feet in length, 499 feet in width, and the height from the floor to the top of the dome is 420 feet. The columns that support the dome are one piece of solid marble which is 98 feet high and weighs hundreds of tons. Four of these columns support the dome. The dome is

also a solid piece of marble which is 38 feet in diameter and 40 feet high. The magnificent interior is so beautiful that I couldn't take my eyes off of it. I never knew that anything in the world could be made so beautiful.

The entire interior of this cathedral contains colored marble, mosaics of noted painters, and monumental tombs. One of the chief objects of interest is the tomb of St. Peter. It is located under the altar. Over the altar is built a bronze canopy which is 98 feet high. A ten story building could be placed under this huge canopy. It required 110 tons of bronze to construct this huge canopy. All of the lettering is of solid gold. The lettering of St. Peter is 6 feet high. Just imagine how much gold it takes to manufacture letters of this dimension. The statue of St. Peter is of solid bronze. It was constructed in the twelfth century. The right leg of the statue extends out over the base about 6 inches to make it convenient for people to kiss it and touch it. Through kissing and touching, the right toe has been worn down to one and a half inches. That just shows how many times it must have been kissed.

I also viewed the sealed door which is opened every 25 years. This door is going to be unsealed and opened December 24, 1949, and again sealed December 24, 1950. Every person that goes through this door is absolutely forgiven every sin he has committed during his entire life, regardless of what it is. The reason this door is opened every 25th year is to give every generation an opportunity to go through it. Now I have covered the most important and interesting sights of the Cathedral of St. Peter.

From here I went to the audience of the Pope. There we received a welcome and blessing from the Pope. He gave us his blessing while four men were carrying him to his throne. After he arrived at his throne he gave us a welcome address which lasted about 10 minutes, and then he gave a farewell blessing to all present. There were thousands of soldiers to receive his blessing, for no civilians were allowed to enter the Vatican grounds.

Among other interesting things that I observed was the most famous Christmas Crib in the entire world. The Crib was situated in an ancient building. This building is fourteen hundred years old. It is constructed of huge stones that weigh thousands of pounds.

Then I entered another edifice that was sixteen hundred years old. This building was a prison that consisted of two cells. This is the true prison of Mamentius, the state prison of ancient Rome. One of the cells called Tullian which is probably the oldest was used to imprison malefactors and enemies of the state. I also saw the well where St. Peter miraculously made a spring to baptize the people, that is, according to tradition. According to the Catholic Church history, St. Peter became the

PUEBLO COLORADO WILL REMEMBER THEIR SACRIFICE!

Pfc. William A. Lest

The War Department notified the brothers and sisters of Pfc. William A. Lest that he was killed in action in France on June 24. This was exactly one year from the date of his induction June 24 1943. He trained at Fort McClellan, Ala., and was sent overseas in January of this year, where he served with the infantry. Pfc. Lest is survived by three brothers and nine sisters.

Cpl. Frank Dejak

Cpl. Frank Dejak was killed in action in France on July 9, 1944, according to word received from the War Department by his parents, Mr. and Mrs. Anton Dejak, 1216 Bohmen, Pueblo, Colorado.

He entered the Army in March, 1942. His training consisted largely of maneuvers in several states before his group went overseas. Frequently

he had been with the supply unit of his company.

A brother, Sgt. William M. Dejak, has served 24 months in the South Pacific and has been in the Army since 1941. Another brother, Pfc. Tony Dejak who was inducted into the service in March 1942 was honorably discharged recently.

1st Lieut. John F. Starr, Jr.

First Lieutenant John F. Starr, Jr., son of Mr. and Mrs. John F. Starr of 1240 E. Evans Avenue, Pueblo, Colorado, had served his country overseas since the first part of January as a Thunderbolt Fighter Pilot. He was the Flight Commander of the 350th Fighter Squadron with over 900 hours of combat flying over France and Germany. He was the proud possessor of the Air Medal and the most coveted decoration — the Distinguished Flying Cross. Before entering the Army Air Forces, Lieut. Starr was a medical student at the Colorado University. He was killed in a plane crash June 28, 1944, in England.

Our deepest sympathy is extended to the bereaved families of Lieutenant J. F. Starr, Jr.; Cpl. Frank Dejak and Pfc. William A. Lest, who mourn the loss of their sons and brothers. These boys made their biggest sacrifice for humanity and died a heroic death. Their memory will be cherished in everlasting tribute by all freedom loving people of the world.

OTHER WOMEN

Twenty-five per cent of the workers in Australia's war plants are women.

Mrs. Mary J. Tellefsen, 25, is desk sergeant in the Riverside, Ill., police station.

One-third of the people employed in administrative work in the United States are women.

Women of Timor Laut Islands, East Indies, are now permitted to keep only one eye open in the presence of men.

The civilian labor force in the United States increased to 52,840,000 between April and May of this year, with

women forming practically all of the 780,000 rise.

Approximately 270,000 wives and infants of servicemen received care under the emergency maternity and infant care program of the Department of Labor in the first year of its operation.

Approximately 200,000 women are now employed in various branches of domestic transportation, rail, water, air, motor, street car and pipe line, or about 8 per cent of the employment in that field.

Ann Miller, popular dancer, makes a hobby of collecting shoes of famous terpsichoreans. Among her collection are the dancing shoes of such stars as Nijinsky, Pavlowa, Fred Astaire, and Irene Castle.

Dr. Carl V. Reynolds, North Carolina health officer, has announced that 32 inmates of the women's prison have been paroled temporarily to work as maids, kitchen and ward workers in the emergency infantile paralysis center at Hickory.

Photographs of pin-up girls are used in Northern Australia Military Hospitals to aid patients recover the use of arms and legs. Pictures are fastened on splints in such a way that the men use weakened muscles to look at them. The plan has worked!

Mrs. Herbert Witherspoon, for four years executive secretary of the American Guild of Musical Artists and one-time member of the board of governors of the Metropolitan Opera Guild, has been appointed managing director of New York City's new Ballet International.

ROME

(Continued from page 344.)

first bishop of Rome. The membership of the church grew and grew till it finally reached the reign of Constantine 324 to 337 A. D., when christianity was recognized as the official religion of the Empire. From that day on christianity in all Western Europe looked to the great city of Rome for spiritual leadership.

I saw the Victor Emmanuel Monument which is the largest and the only one of its kind in the world. This monument is constructed completely with marble. Its width and height can be observed for miles. It is located in the center of the city. At the foot of the monument is the Piazza Venezia, a terrace, which is the grave of Italy's Unknown Soldiers of the first World War. West of the monument is the building which was used by Mussolini as his official residence and a veranda in which he used to give his important lectures to the audience. This is called the square of Mussolini's famous speeches to his people. The square could hold 35,000 to 40,000 people.

The Coliseum was begun by Emperor Vespasian in the year 72 A. D. and is used for hunts, sham battles, and gladiatorial shows and races. It was even possible to flood the Arena to be used for mock naval battles. The seats were of marble and could hold more than 59,000 people making it the

largest structure of its kind ever built. Close to the Coliseum is the arch of Constantine which was erected in 311 A. D. and is the best preserved and most elaborate of the Roman Arches. It is named the Arch of Peace after Constantine.

Then I visited the Pantheon which is the Temple of the Pagan gods. Here I saw two tombs of the kings of Italy, a large beautiful altar, statues of the saints, and one of the first and only kind of a dome ever built. It was in this temple that the architects and the artists received the pattern for the dome of the Cathedral of St. Peter. This temple has fourteen solid marble columns. Columns like these cannot be found anywhere else in the world. These columns are 8 feet in diameter, 80 feet in height, and weigh 80 tons—all of solid marble. The doors are 40 feet high, 12 feet wide, and 2 feet thick of solid steel.

I could go on and on of my trip to Rome and all my observations, but this will cover all I have to say about the ancient city.

The most surprising and astonishing incident of the whole trip was meeting Thomas Kavaluh. He was the first lad I saw from my home town since I've been in the army. Of all the places I've been to, the rendezvous took place in Rome. Neither of us could get over it. He told me he looked high and low to find someone from Joliet. Our conversation was shortened when our busses arrived and we had to depart to our respective fields. Before we left we had time enough to have a picture taken of the two of us. He sent one to his sister who is Dempsey Glover's wife.

This will conclude my long interesting epistle for the time being. I do hope this letter will find you all healthy and happy, especially mother. Don't worry about me for I am enjoying the best of health and feel fine after my fine trip. I wouldn't accept a thousand dollars for my trip to Rome. May I thank you again for my gift. I deeply appreciate your kindness. Give my best regards to all. Good bye and good luck. May God bless you all!

Until you hear from me again, I remain your loving and most devoted son and brother, Marty.

A BIT O' HEAVEN

God took a ray of sunshine,

A little star or two,

He took a pink and fleecy cloud

Picked out from Heaven's blue,

He put them all together

To make a baby's charms,

And dropped them down from Heaven

Right into Mother's arms.

And that's just what happened, practically on the threshold of our editor's birthday of November 5, for Mrs. Albina Novak was blessed with a little baby girl on October 14, who was named Gloria Jean.

We cadets were overjoyed upon receiving this news. To the new little princess we extend a royal

welcome. She must be quite remarkable even when she's so small. For she looked the parents over and chose the best of all. And so to Mr. and Mrs. Rudolph Novak are extended our heartiest congratulations.

May Mrs. Novak's birthday be her very best with one more member of the family to help her celebrate.

SLOVENIAN WOMEN'S UNION
NAT'L CHAMPIONSHIP CADETS
JUNIOR CADETS

JOLIET'S JUNIOR CIRCLE

(Thank you, cadets! A. Novak.)

No. 20, Joliet, Ill. — The fall season is wind-up time for the drill teams' public appearances for the year. Armistice Day parade is yet to come, but we have two appearances of the past, the first of which took place Friday evening, September 28. The Joliet Township High School held its 15th annual Music Festival in the school's gym. And our two drill teams presented an exhibition of their drillwork. The cadets were out in full number since some of the championship cadets were willing to take time off from their night shift. Among them were vice president Marie Popek and treasurer Agnes Schmidberger who work at the Navy Yards, Helen Zadel of the Gerlach-Barklow Co. and Marie Metesh and Bernice Musich who are employed at the American Steel and Wire Co. The remaining cadets appreciate this act of theirs. Mr. Fred Pearson was pleased with our performance under whose direction we drilled, as well as that of Captain Jo Mahkovec. Again, as in past years, we have added color to the Music Festival and won the applause of the audience.

The cadets' participation in the Jubilee activities of the Holy Name Society of Sunday, October 8, is the other appearance. A parade preceded the eight o'clock Mass which we all attended and during which we received Our Lord. The Holy Name Society is a great bulwark of St. Joseph's parish and is a booster of our drill teams. I quote Mr. Andrew Hochenar, its hard-working president: "Without our Slovenian Women's Union drill teams, Joliet would not know of a Slovenian nationality."

The Slovenian Women's Union drill teams of Joliet mourn the loss of a great friend of theirs — Prof. A. R. McAllister, who died September 29. He was ever interested in the activities of youth. Prof. McAllister founded Joliet's Township High School national championship band. And it is through him and his inspirations that Joliet is now known as the city of Champs, which will serve as his everlasting memorial.

Two squads of the championship cadets, represented the drill team at McAllister's funeral of October 3. The services were very solemn during which his band served as honorary pall-bearers.

When we speak of the poor souls in Purgatory, we really mean "poor" souls. And so during this month,

which is dedicated to them, let us devote more prayers and Masses for their cause. In true Christian style let us remember in our prayers the souls of all deceased soldiers, whether ally or foe.

Wishing you the very best of Thanksgivings, I remain as ever your cadet reporter

OLGA ERJAVEC.

IN DEEP APPRECIATION

In the hour of our sorrow in the loss of our beloved mother, Mrs. Apolonia Verbich, we wish to thank the members of branches 33 and 101, Duluth and New Duluth for everything they have done for our mother and family. It certainly was a consolation for us daughters to know our father was not alone there, in Duluth, at such a difficult time. Thank you for being with him to help. Not only did these sister members of our mother do their utmost to ease the mental pain that death of a dear one causes, but they aided an unknown family, something which to us symbolizes true sorority and friendship. I'm sorry to say we don't know of all who helped at this time but to these few whom we know, we wish to extend our most heartfelt thanks. They are: Mr. and Mrs. Frank Podgorsek, Mr. and Mrs. Mike Spehar, Mrs. Frank Krall, Mrs. Louis Zabukovec, Mrs. Staudohar, Mrs. Fred Tromley, Mrs. John Benton, and Mrs. George Grasso.

We feel deeply grateful to the members of Minnesota and Joliet who were so thoughtful and we shall never forget you and your untiring efforts!

"Gone is the face we loved so dear, the best are always the first to die."

The Verbich Family.

Joliet, Illinois.

GUTTER BALLS

Another bowling season is well under way. The girls all seem to have a lot of pep, strikes and spares galore. Keep up the good work all season, girls!

The season started September 18, with all the officers of the Slovenian Women's Union, Branch 20, present. Thanks a lot for your cheers and applause. We need someone there to cheer us on.

First split of the season was picked up by Frances Pirc, the 3-10. Yours truly (Isabelle) had the first strike and also picked up the 7-5 and 5-10 splits. Mary Brick picked up the 3-10. Mary Nahas picked up the 8-10 and 8-5-10. Frances Gasperich picked up the 7-5.

Congratulations to Gen Glavan who celebrated her birthday on September 18. Many more of them, Gen.

After four weeks of bowling the standings are very close. They are as follows:

1—Erjavec Supremes

2—Planinsek Grocers

Tied for third place are the four remaining teams:

Nemanich Florist

Modern Fur Shoppe

Mahkovec Tavern
S. W. U. No. 20

Erjavec Supremes are on top with a high team game of 836. High team series of 2220 goes to Erjavec Supremes, also.

Marge Jannik's wonderful game of 222 is tops. She also has high individual series of 523.

Mary Briick has 153 average, which is really something for all of us to shoot for.

IDLE CHATTER

Mitzi Morris is having a tough time of it. Oops, she just got a strike, so she'll be doing all right now.

There's romance in the air. Gen Glavan received a beautiful crystal rosary from HIM for a birthday gift.

Welcome back to Ann Jurkovic. Remember, girls, Ann has a restaurant now—All the meat you want and no points.

The feud has started all over again between Jo Ramuta and Ann Shray. Ann claims the only time she can really bowl is when the team bowls against Jo's. We know that isn't true, for Ann is one of our best bowlers.

If anyone is interested in insurance, Tillie Pavesich has all the information.

Remember, girls, bowling begins promptly at 6:45. Let's try to be on time.

All of us miss little Jeannie. She's the other half of this reporting team. An operation is the cause of her sitting on the side lines. Here's hoping she'll be bowling with us soon.

Say Captains, be sure and inform us of the splits that your teammates pick up. We sure would appreciate it a great deal and in that way no one is left out.

You'll be hearing from us again next month.

Your two cub reporters,

JEAN GOMBAC,
ISABELLE MUSICH.

No. 38, Chisholm, Minn. — A very fine turnout was the result of our first meeting of the fall. This shows us that most of the members haven't lost their interest and goodfellowship. It surely was nice to see a lot of new faces so I'd like to thank you at this time for the wonderful response to the plea for more to attend our get-togethers!

Our meeting was a short one with only a few standing reports and discussions. Afterwards we were served a delicious lunch by our hostess. I'm sure that everyone had a splendid evening. Cards were played and the winners were: Mrs. Mildred Bashel and Mrs. Jennie Zobitz, first and second prize, respectively, in "500"; Mrs. Marko Briski in "Kozena"; and Mrs. Dorothy Lackner in "Bunco." Mrs. J. L. Benchina received the attendance prize.

We still have a few members on our sick list. A speedy recovery is wished to all. To the members goes our hope that you will remember to visit them.

It really was a pleasure to see our treasurer Mrs. F. Stonich amongst us

again. We hope for your continued good health.

Now that you all have given such a large attendance to our credit, I shall hound you so that our next meeting in November will be just as well attended consequently just as much fun for all. So, I know lots more of you will come again, for it seems as though these get-togethers help light-you will come again, for it seems as minds. Again, the meeting is on November 14th. This time I know we'll have a 100 per cent attendance.

I'll be back with more news next month!

MRS. J. L. BENCHINA.

No. 43, Milwaukee, Wis. — After a long absence from Zarja, I am happy to be able to write a few lines. I wish to thank each and every bowlerette for the lovely gift and also all those who so generously offered their blood for transfusions. Special thanks to our secretary Mary Bentz, who was my right hand throughout my many troubles. I shall always remember you and hope that when opportunity arises, I may in some way repay the many kind deeds done for me.

Our secretary is very much dissatisfied with the attendance at meetings and paying of dues. How about surprising her at the next meeting, November 12th?

J. VERBICK.

No. 50, Cleveland, O. — Back once more with the latest news from No. 50.

Shall we blame the poor attendance on the old standby, the weather, or is it really lack of interest on the part of the members? I sincerely hope it is the former.

Plans are under way for a dance on April 14, 1945. More details on this will appear in a later issue of the Zarja.

You'll also want to attend the "Military Frolic" given by the Drill Teams of SWU Nov. 11, 1944. It will be an interesting affair, with competitive work by the drill teams, which will be followed by dancing. Will we see YOU there?

Strikes and Spires

Did you know we have a bowling team? Yes, we have! How about coming down and forming a little cheering section for our bowlers? It's every Wednesday evening at 7:30 on the Norwood Alleys. You could see some interesting and amusing sights.

Such as Fran Kurre Seitz rolling a 165 game and the very next one was 61. I wonder how she does it. Could be her inspiration left? . . . Julia Buchar striving to keep the ball on the alley. It's going to get expensive, Julie, when we start collecting a nickel for each gutter ball . . . Rosalia Jerman keeping score, trying to carry on a conversation and giving advice to the bowlers. All this, mind you, at the same time. The result—need I say more?

So come on down, won't you?

Don't forget our November 13th meeting, this includes the girls on the bowling teams also. Discussions on bowling will arise and the proper

place to take care of them is at our meetings. So you as a bowler really should attend every meeting.

BETTY GARTROZA.

No. 53, Brooklyn, O. — There's always a reason for not writing and here's mine: We don't have enough members attending meetings to tell any news. Although we have only one meeting every three months, it seems that our members are not interested enough to attend at least one or two a year. So let's show some spirit and have everyone attend our December 7 meeting.

We wish a speedy recovery to Mrs. Luzar and Mrs. Stanonik. I also know that they would welcome any visit from us — so let's try conveying our wishes to them in person.

I also would like to have members who are in arrears with their dues to please pay so that I may have my books in order at the end of the year.

Let's hope we have a perfect attendance in December.

MARY PETRIC, sec'y.

No. 56, Hibbing, Minn. — Ladies, please notify Mrs. Domen if you are not receiving your Zarja. She will be glad to write in about it.

We are very sorry to hear about the illness of Mrs. Rudolph Gruden. We hope she recovers quickly. I'd like to thank the ladies for contributing to our Mass Fund.

Mrs. George Butovac had as her guests, her two brothers John and Matthew who are both serving Uncle Sam. John is a flying instructor and Matthew has just returned from Italy where he has won the Silver Star and the Purple Heart medals. Mrs. Butovac has two more brothers fighting in Italy and a son who is in France.

The jackpot of \$1.00 was won by Mrs. Kozak. The next jackpot will be 75 cents. Come on, ladies, and see who will win it. We are also selling Christmas Cards, so be sure to get yours at the next meeting. So, 'til next time,

ANGELA GENAC, reporter.

No. 88, Johnstown, Pa. — Our annual meeting will be held Sunday, December 3rd at 3 o'clock p. m. This arrangement has been made so that you can all be there. Those of you who do not attend the meeting will have to pay 10 cents into the treasury. This meeting will be very important as new officers must be elected for the oncoming year. As a fitting end to our year with the SWU we shall serve a lunch and leave in a party mood. Our monthly meetings have been poorly attended, even the social gatherings we hold. Let's not permit this to continue but rather all join in with the fun.

The stork paid a call to Mr. and Mrs. Jacob Klanchar and left another daughter. Just think, another potential member!

When any member is hospitalized, please notify one of the officers and we can see into the matter. As it is, we never hear until the member is recovered and then it is almost too

late to show them any kindness.

Once more, don't forget about the meetings!

MARY KUZMA, pres.

FASHION NEWS

by
GLADYS
BUCK

Are you one of those people who always hides her rainy-day clothes in the back of the closet to bring them out only in the stormiest weather? If you are, you will get over your bad-weather complex when you see the new raincoats that have a glamour all their own.

No longer the stepchildren in a wardrobe, the newest raincoats are designed with dash and color that can venture out in fair weather or foul.

You can get out and get under the rain in a smart officer's trench coat of sturdy twill that is similar to that used for our armed forces and which stands civilian wear with ease. This new material leads a double life: both its dull and shiny sides make attractive toppers.

Cut on military lines, one model in khaki-tan is made of the dull-sided twill with deep oval pockets. It belts in tightly at the waist and covers you up from the collar, that can be turned up high, to its flaring hemline. Two shoulder panels button across the front to give you double protection.

Dickies go glamorous in new models of net, lace and satin with which you can dress up a dinner suit for gala evening occasions.

One especially festive looking dickie is made of black net with a row of glittering sequins on the ruffle at the neckline.

Velveteen has the soft and luxurious finish that lends itself to jewels and furs with just the right effect. Sparks of color for a dark winter costume are the high-style shades of the new velveteen turbans, cloches and tilted sailors.

Gay shocking pink, pale chartreuse and grape purple are a few of the interesting colors to be seen in the new models intricately draped, stitched and folded for wear on a winter's eve.

You can beat the fuel shortage in high style this winter if you choose one of the soft jersey drawstring blouses which come in lovely pastel colors.

These high-necked blouses have convenient elbow length sleeves.

The old saying "keep your powder dry" has a double meaning these

days. It applies in a feminine sense to the smart new compacts which have been designed and created in spite of the metal shortage which threatened to be the end of compacts for the duration.

Many clever inventions have been mothered by necessity and today's compacts are shining examples of ingenuity. In substituting plastic, leather and some available sterling for former metals, designers have taken a step in a brand-new direction.

The imitation tortoise shell compacts of lucite defy comparison with the real thing. One striking oblong model for evening wear is most unusual with its rhinestone-studded triangles at either end. It opens conveniently with a catch lock that fastens itself and requires no metal clasp. A set in rhinestone border sparkles on another evening model of clear plastic with a black lid that opens with a tiny center catch.

Fur is cut along unusual lines this season. Leopard makes its bow in a stunning lumberjacket with a belted waistline and long full sleeves. The tight cuffs and high tailored collar are a new idea.

You might wear this clever jacket over last year's cloth coat to make it a full length fur-trimmed topper and doubly warm. A small beanie of matching skins is cut to cover just the crown of your head and completes the ensemble.

ARMISTICE DAY

In this country, we can still celebrate Armistice Day on November 11, and this year it has a special meaning for us. The armistice was signed to end the great and terrible war between the countries of the world. On November 11, 1944, most of those countries are again separated by the roar of guns, the smoke of battle. At 11 o'clock on that day, which is the exact hour on which the last war ended, we should each observe a moment of silence, and in that moment we should offer a prayer that every country might again have peace, and every citizen of every country return to the happiness and contentment of his home.

HOME-MAKING

AUTUMN DINNERS SPICED WITH CRANBERRIES

A cranberry can do almost anything! Flavor a pudding, color a sauce, add vitamins and minerals to the relish for the salad bowl or meat tray, make a pie or tart, a sparkling jelly, a sherbet or ice cream. Good color and good flavor go where the cranberry goes, and that should be right through your menus.

CRANBERRY ORANGE RELISH

This is a relish which is vitamin-rich and needs no cooking.

- 4 cups fresh cranberries
- 2 oranges
- 2 cups sugar

Wash the berries, look over them and put through the food chopper. Wash the oranges and cut in quarters; remove the seeds and put the

oranges through the chopper. Add the sugar and mix all together. Cover and chill in the refrigerator a few hours. This makes one quart of relish.

CRANBERRY CIDER RELISH

- 1 cup sweet cider
- $\frac{3}{4}$ cup sugar
- 2 cups fresh cranberries

Wash and look over the berries. Then combine all the ingredients in a saucepan and bring rapidly to boiling. Boil hard for just three minutes. Remove from the range, cover and allow to cool in the pan. Chill thoroughly before serving. Makes two generous cups of relish.

CRANBERRY CABBAGE SLAW

- 1 small head cabbage
- 1 small onion
- $\frac{1}{2}$ cup diced celery
- 1 cup Cranberry Orange Relish
- 1 teaspoon salt
- 3 tablespoons vinegar
- 2 teaspoons horseradish

Wash the chilled cabbage carefully, cut apart and shred. Mince the onion fine. Mix all the ingredients together lightly with a fork. Cover and chill in the refrigerator for at least one hour to blend the flavors. Serve plain or heaped in a big lettuce leaf.

CRANBERRY FRUIT TARTS

- 4 cups fresh cranberries
- 1 cup pitted prunes
- 1 tart apple
- 1 lemon
- 2 cups sugar
- 1 cup water

Wash the berries, look over; wash the apple and peel and core it; wash the lemon, cut in quarters and remove the seeds. Wash and pit the prunes. Put all the fruit through the food chopper. Combine with the sugar and water in a saucepan, cook slowly, stirring frequently until thick, about 20 minutes. Let cool and fill cheese pastry tart shells. Top with a swirl of Hard Sauce.

Vegetable Care

All raw vegetables headed for the salad bowl should be washed, drained and stored in your refrigerator until time for serving. Cooking greens should be washed and drained, then piled loosely in a container to prevent bruising. Keep them cold until time for cooking. Snap beans, limas, peas and corn should be kept cold and are better when left in the pod or husk until almost time for cooking.

WATCH THE PLUMBING

To safeguard your plumbing:

Use mats to protect enamel from hot or heavy utensils. Don't cut or chop on enamel.

Don't stand a garbage strainer in the sink—scars enamel, and acid juices will stain.

Remove yellowish stains under faucets with special rust-removing powder.

Give fats to your meat man; coffee grounds to your garbage pail—not to your sink.

Clean out all hair, lint and ravelings from tub and lavatory drains.

Keep water closets clean with special cleanser. Won't injure any septic tank, either.

Juniors' Page

A LETTER TO THE JUNIORS

by

Juvenile Director

My dear Juniors,

Another month has rolled around but before I go on my topic for this issue, I want to say a few words to our Cadet Anna Petric of Joliet, Ill.

I was surprised and pleased to read the report describing the lovely farewell party which was held in your honor. From the description by the No. 20 reporters, I am sure the evening was a huge success, and that it will ever remain in the memory of all who attended. I must admit that I was also very impressed in learning that "one of our own girls" has "chosen the better part" in this life of ours. Congratulations to the parents — and to you, dear Anna, I want to say that you are a very fortunate girl. Your entrance to St. Francis Preparatory is the stepping stone to a life, which although somewhat difficult, still is one filled with peace, love and happiness which this world can never give. Do remember us often in your prayers, as we will remember you, too. If it would be possible and permissible, do write us occasionally and tell us how you are progressing in your new venture. The Juniors and I shall always be glad to hear from you.

In the October issue most of you have read the nice suggestive article that Bubbles sent in on Halloween. That was fine work, Bubbles, and I sincerely hope that many of the girls will follow your example. You see, Juniors, your page can become very interesting if you will contribute something towards it each month. The start has been made, now let's keep it up!

This month we celebrate one of the nicest LEGAL holidays of the year — "Thanksgiving Day." I am sure that you are all familiar with the origin of this great day so I shall not repeat it, but let's consider it from a different angle — Thanksgiving Day — what does it mean to me? Do I have anything to be thankful for? Do you? Yes — and how very much: for your fine parents, who strive, work, and plan for you so that you may find life happier and easier. Did you ever stop and consider how thankful each one of us should be to live in these grand United States of America, where it is our privilege to enjoy life as we wish; where educational opportunities are limitless; where brotherly love and willingness to aid our distressed fel-

lowmen prevail everywhere; where we know nothing of hunger, sorrow, and terror, as do so many of our relatives in distant lands?

We should be thankful for the good health we are enjoying; for the many fine friends we have; and there are so many, many things we should be thankful for — to enumerate them all is impossible but let each one think and reflect just a few minutes, and how amazed you'll be at your many findings!

What can we do to show our appreciation? Let's resolve to be more thoughtful and considerate to our families, friends, associates and schoolmates — be kind and generous — be helpful in word and deed. Be regular in your attendances at the Junior Circle meetings and drill practices. Ask your Captain if there isn't something you can do to promote greater interest in your Branch. Inquire from the Secretary of your Branch whether there is anything that you can do to assist her — perhaps you can aid her in the disposal of the postal cards, the proceeds from which will be given to the Scholarship and Benefit Fund? There are many opportunities awaiting each one — make use of them!

And as I am always glad to hear how you are progressing, drop me a line and tell me of your activities.

Yours, as ever,

FRANCES BOGOVICH.

RIGHT—OR WRONG?

Do you like to take the "true or false" tests? Here is one on street manners. Mark each statement either "T" for true, or "F" for false. Play fair and don't look up the answers until you have finished! These tests may also be used for a game at a party. For that, you should make enough copies so that there will be one for each couple.

- 1.—A boy always walks between two girls when accompanying them.
- 2.—A boy does not raise his cap to a girl—only to elderly ladies.
- 3.—One should talk very loudly in order to be heard easily.
- 4.—If a girl does not notice a boy when passing, he should not shout or whistle at her.
- 5.—If a boy wishes to talk with a girl when meeting her, he does not stop her, but turns and walks down the street with her.
- 6.—One should always be alert to recognize acquaintances.
- 7.—A girl takes the arm of a boy when walking with him to show that she likes him.
- 8.—One keeps to the right when passing people.
- 9.—One may turn and look back at interesting people.
- 10.—One throws all refuse into the gutter. (Answers on next page.)

"Don't you ever use toothpaste?"
"Why should I when I have no teeth loose?"

Bubbles:

ACTION STORY

Before the guests arrive at your Thanksgiving party, prepare a story in which the words "thanks," "giving" and "Thanksgiving" appear often. When you are ready to play the game, choose a leader to read the story aloud. Tell the guests that each time the reader says the word "thanks," either alone or in Thanksgiving, everyone is to stand. When he reads "giving," either by itself or in the word "Thanksgiving," they are to sit down again. Have the leader read the story rather rapidly and watch the guests closely. Each time one makes a mistake, by sitting down or standing up at the wrong time. She must drop out of the game. The one who can remain in the running the longest wins the game. It might be necessary to begin the story again and read it through more than once in order to have all of the other players drop out.

Courtesy Sheboygan Press.

Vida Remshak

Vida Remshak, junior member of Branch No. 1, Slovenian Women's Union, and daughter of Mr. and Mrs. Frank Remshak of Sheboygan, met her most untimely death in a train-truck collision on Sept. 11 while on her way to school.

Vida was only 12 years old and a pupil in the seventh grade of the SS. Cyril and Methodius school where she is sadly missed by all her classmates and friends.

The high esteem in which Vida was held by all who knew her was evident in the profusion of flowers at the funeral home where she lay in state.

On the day of her funeral, Thursday, Sept. 14, all her classmates turned out en masse to receive Holy Com-

munion. Six little girls dressed all in white were the pallbearers and stood as honor guards as her coffin in church during the Mass.

Following the service, Rev. Louis Koren, pastor, said a few consoling words to the parents and the congregation in general.

Survivors are her parents, Mr. and Mrs. Frank Remshak, the latter also being a member of Zveza, one sister, Mrs. Joseph Miskewicz and a brother, Frank, in the service who was unable to attend the funeral.

Our deepest sympathy to the bereaved family.

PAULINE RUPAR.
No. 1 Secretary.

NO. 20, JOLIET, ILLINOIS

Under the command of Mr. Fred Pearson, the Junior Cadets displayed their ability at the 15th annual Music Festival, which was held at the Joliet Township high school gym on September 28. The following letter was received from Mr. Alex Zimmerman in appreciation for the fine performance that was given:

Dear Miss Erjavec:

Accept our many thanks, and extend to your group our congratulations for a most successful Fifteenth Annual Fall Festival. I am sure Mr. McAllister would have been proud if he could have witnessed the event. The participation of your organization contributed greatly to the success of the enterprise.

Thanking you again, and again; kind personal regards, sincerely,

ALEX H. ZIMMERMAN,
Head of Music Department,
Chairman of Public Relations.

On October 8 the Junior Cadets marched for the Holy Name Society's 25th Jubilee. On this day they also received Holy Communion in a body at the eight o'clock Mass.

Betty Avsec, a member of the Junior Department also entered the St. Francis Prep with A. Petric. May their happiness in their religious life be with them always.

Starting November 7 drills will be held every first and third Tuesday of the month throughout the winter and spring at 6:30 in St. Joseph's Hall.

In the history of America a birthday month of significance is February, because of Washington and Lincoln. In the history of the Slovenian Women's Union two birthday months of significance are June, because of Mrs. Marie Prislant and November because of Mrs. Albina Novak. In the history of the Joliet Junior cadets November is important because it is during this month that Captain Evelyn Mutz celebrates her birthday. And so to Mrs. Novak, Captain Mutz, as well as cadet Bernadine Vranicar are extended wishes for a happy year filled with the best of everything.

Your Junior cadet reporters,
DOLORES and
DOROTHY BOSTJANCIC.

ANSWERS TO RIGHT OR WRONG

True—4, 5, 6, 8.

False—1, 2, 3, 7, 9, 10.

A CARD OF THANKS

Dear Mrs. Erjavec and
No. 20 Junior Cadets, Joliet, Ill.:

I appreciate very much the gift you presented me before I left for Preparatory. I enjoy routine life very much and am very happy. We get up at 6:00 every morning and go to Holy Mass. May God Bless You Always!

ANNA PETRIC,

A former Junior Cadet.

THANKSGIVING DAY

There is a very wonderful day during this month and that day is Thanksgiving Day which falls on the 23rd of November this year. We have much to be thankful for and although Thanksgiving reunions cannot be complete this year, let us hope that soon again America can celebrate Thanksgiving in a truly victorious way.

A PARTY TRICK

Here is a trick you can do at your next party. Perhaps you have seen a "mind-reader" or "mental" do it on the stage, and wondered how he managed it.

The performer asks someone to write a question on a slip of paper. This paper is placed in an envelope by the performer, who does not look at the question, but seals the envelope and sets it afire. As soon as the envelope and question have burned to a crisp, the performer announces what was written on the paper.

The secret is that a slit is cut in the back of the envelope, which is prepared beforehand with a dummy question. When the spectator's question is supposedly placed in the envelope, preparatory to sealing it, it passes through the slit into the performer's hand. While the spectators watch the envelope and dummy question burn, the performer manages to read the real question.

On the stage, the "mind-reader" may have a confederate who reads him the questions from the wings.

PROVERBS

If a man knew where he would fall, he would spread a carpet first.—Russian.

When it rains soup the poor man has no spoon.—Swedish.

When three women join together the stars come out in broad daylight.—Talugu.

Pinch yourself and know how others feel.—Oriental.

Strangers forgive—parents forget.—Bulgarian.

What you can't get is just what suits you.—French.

Who does not mend the old will never wear the new.—Serbian.

Coin Jugglery

Place three coins on the table and challenge anyone to arrange them so that three heads and one tail are shown simultaneously. Probably he will fail unless he knows the trick,

which is to place two of the coins heads up on the table. Next, stand the third coin on edge and move the other two coins together so that they hold upright the third coin, which thus shows both head and tail. This coin, plus the heads of the two coins, makes a total of three heads and one tail showing.

URNA NEŽIKA

Mother: "Junior, on your way to school will you put this parcel on the bus?"

Junior: "Which bus?"

Mother: "Any bus, or street car, will do. It is your father's lunch and you know he works in the lost and found department."

Man: "Time doesn't change much, does it?"

Wife: "What do you mean?"

Man: "Well, a long time ago Greek maidens were supposed to sit all evening and listen to a lyre."

Wife: "What does that have to do with time changing?"

Man: "Well, a lot of modern girls do the same thing."

A burglar's wife was being vigorously cross-examined by the prosecuting attorney:

Prosecuting Attorney: "Madam, you are the wife of the prisoner?"

Wife: "Yes."

Prosecuting Attorney: "You knew he was a burglar when you married him?"

Wife: "Yes."

Prosecuting Attorney: "May I ask you how you came to marry such an individual?"

Wife (snapping): "You may. You see, I was getting old and had to choose between a burglar and a lawyer."

The teacher was trying to popularize arithmetic by bringing home the examples to the pupils:

Teacher: "Now, Junior, if you had \$5 in one pocket and \$7.50 in the other, what would you say you had?"

Junior: "The wrong pants."

Sergeant (striding into the squad room): "All right, you *...*, lazy apes, fall out!"

The soldiers grabbed their hats and swarmed out—all but one who continued to lie in his bunk calmly blowing smoke rings.

Sergeant (roaring): "Well!"

Rookie (calmly): "Well, there were a lot of them, weren't there?"

She: "I was just insulted by a man in uniform."

M. P.: "What did he do?"

She: "He wouldn't speak to me when I waved at him."

FINANČNO POROČILO S. Ž. Z. ZA MESEC SEPTEMBER, 1944

Financial Report of the SWUA for the Month of September, 1944

Št.	DOHODKI: Podružnica	MESEČNINA		Druž. in Zarja čl.	Razno	Skupaj	ŠTEV. ČLANIC	
		Redni	Mladinski				Redni	Mlad.
1	Sheboygan, Wisconsin	\$ 55.50	\$ 1.80	\$.10	\$	\$ 57.40	150	18
2	Chicago, Illinois	140.65	5.70	.20	.25	146.80	374	57
3	Pueblo, Colorado	73.20	4.40	—	—	77.60	202	44
4	Oregon City, Oregon	11.80	—	.10	—	11.90	34	—
5	Indianapolis, Indiana	54.95	3.70	—	—	58.65	157	37
6	Barberton, Ohio	74.45	1.40	.30	—	76.15	207	14
7	Forest City, Pennsylvania	53.10	1.00	.20	—	54.30	152	10
8	Steelton, Pennsylvania	37.65	—	—	—	37.65	102	—
9	Detroit, Michigan	20.80	—	—	—	20.80	58	—
10	Collinwood, Ohio	215.95	8.20	—	.25	224.40	613	80
12	Milwaukee, Wisconsin	122.50	3.10	—	—	125.60	344	31
13	San Francisco, California	62.25	.10	—	—	62.35	149	1
14	Nottingham, Ohio	149.15	6.00	—	.50	156.15	422	60
15	Newburgh, Ohio	149.40	8.50	—	—	157.90	400	85
16	South Chicago, Illinois	67.65	2.90	—	.25	70.80	183	28
17	West Allis, Wisconsin	67.50	2.60	—	—	70.10	190	26
18	Cleveland, Ohio	40.35	1.20	—	—	41.55	111	12
19	Eveleth, Minnesota	58.25	1.80	.10	.25	60.40	161	18
20	Joliet, Illinois	218.85	19.60	.50	.75	239.70	613	195
21	Cleveland, Ohio	44.35	1.70	—	—	46.05	126	17
22	Bradley, Illinois	13.10	—	—	—	13.10	31	—
23	Ely, Minnesota	89.15	2.70	.10	—	91.95	241	27
24	La Salle, Illinois	73.60	4.20	.10	—	77.90	207	42
25	Cleveland, Ohio	428.65	12.00	.20	.75	441.60	1,135	120
26	Pittsburgh, Pennsylvania	61.20	1.60	.10	.30	63.20	172	16
27	North Braddock, Pennsylvania	26.70	1.40	—	—	28.10	72	14
28	Calumet, Michigan	37.80	1.80	—	—	39.60	103	18
29	Browndale, Pennsylvania	14.30	.50	—	—	14.80	38	5
30	Aurora, Illinois	11.20	.30	.10	—	11.60	33	3
31	Gilbert, Minnesota	48.05	4.80	.40	—	53.25	128	48
32	Euclid, Ohio	72.35	2.80	—	.25	75.40	178	28
33	New Duluth, Minnesota	27.00	.70	—	—	27.70	74	7
34	Soudan, Minnesota	8.75	—	.10	—	8.85	26	—
35	Aurora, Minnesota	27.95	.30	.40	—	28.65	72	3
36	McKinley, Minnesota	7.35	—	.10	—	7.45	22	—
37	Greaney, Minnesota	15.75	1.30	.10	—	17.15	45	13
38	Chisholm, Minnesota	70.50	—	.40	.25	71.15	199	—
39	Biwabik, Minnesota	11.90	—	.10	—	12.00	35	—
40	Lorain, Ohio	54.50	1.60	.70	—	56.80	151	16
41	Collinwood, Ohio	102.05	1.10	—	—	103.15	286	11
42	Maple Heights, Ohio	16.05	—	—	—	16.05	43	—
43	Milwaukee, Wisconsin	35.85	1.40	—	—	37.25	100	14
45	Portland, Oregon	17.50	—	.20	—	17.70	50	—
46	St. Louis, Missouri	10.85	.30	—	—	11.15	31	3
47	Garfield Heights, Ohio	60.10	2.10	—	—	62.20	167	21
48	Buhl, Minnesota	6.90	.10	—	—	7.00	19	1
49	Noble, Ohio	32.15	.90	.10	—	33.15	96	9
50	Cleveland, Ohio	49.30	1.00	—	—	50.30	135	10
51	Kenmore, Ohio	11.85	.50	—	—	12.35	31	5
52	Kitzville, Minnesota	12.40	.20	—	—	12.60	34	2
53	Brooklyn, Ohio	17.80	—	—	—	17.80	48	—
54	Warren, Ohio	32.50	2.80	—	.25	35.55	90	28
55	Girard, Ohio	27.20	1.30	—	.25	28.75	78	13
56	Hibbing, Minnesota	45.90	.10	—	—	46.00	129	1
57	Niles, Ohio	20.40	1.60	—	—	22.00	54	16
59	Burgettstown, Pennsylvania	11.35	.10	—	—	11.45	31	1
61	Braddock, Pennsylvania	18.55	1.20	—	—	19.75	44	12
62	Conneaut, Ohio	7.00	—	.20	—	7.20	20	—
63	Denver, Colorado	26.80	1.20	.30	—	28.30	73	12
64	Kansas City, Kansas	23.10	1.00	—	—	24.10	66	10
65	Virginia, Minnesota	40.30	3.70	—	—	44.00	109	37
66	Canon City, Colorado	17.05	.90	—	—	17.95	48	9
67	Bessemer, Pennsylvania	29.25	.60	.20	—	30.05	81	6
68	Fairport Harbor, Ohio	6.30	—	—	—	6.30	18	—
70	West Aliquippa, Pennsylvania	6.80	—	.20	—	7.00	18	—
71	Strabane, Pennsylvania	37.60	—	.10	.25	37.95	95	—
72	Pullman, Illinois	18.25	1.60	.20	.25	20.30	50	16
73	Warrensville, Ohio	21.00	—	—	—	21.00	60	—
74	Ambridge, Pennsylvania	31.10	—	.20	—	31.30	65	—
77	N. S. Pittsburgh, Pennsylvania	22.65	.30	—	.50	23.45	64	3
78	Leadville, Colorado	16.25	.20	.10	—	16.55	40	2
79	Enumclaw, Washington	13.10	.90	.60	—	14.60	36	9
80	Moon Run, Pennsylvania	12.45	—	—	—	12.45	32	—
81	Keewatin, Minnesota	17.40	.30	—	—	17.70	49	3

DOHODKI:		MESEČNINA		Druž. In Zarja čl.	Razno	Skupaj	ŠTEV. ČLANIC	
Št.	Podružnica	Redni	Mladinski				Redni	Mlad.
83	Crosby, Minnesota	9.35	—	.10	—	9.45	26	—
84	New York City, New York	—	—	—	—	—	100	—
85	De Pue, Illinois	12.75	—	.10	—	12.85	35	—
86	Nashwauk, Minnesota	—	—	—	—	—	22	1
87	Pueblo, Colorado	—	—	—	—	—	28	12
88	Johnstown, Pennsylvania	28.35	1.90	.70	—	30.95	76	19
89	Oglesby, Illinois	30.80	1.90	.20	—	32.90	88	19
90	Bridgeville, Pennsylvania	25.80	.40	.40	—	26.60	73	4
91	Verona, Pennsylvania	25.10	1.00	—	.75	26.85	61	10
92	Crested Butte, Colorado	11.30	—	—	—	11.30	28	—
93	Brooklyn, New York	29.40	—	.20	—	29.60	79	—
94	Canton, Ohio	—	—	—	—	—	16	1
95	South Chicago, Illinois	67.40	3.60	—	—	71.00	171	32
96	*Universal, Pennsylvania	49.40	.40	1.00	.25	51.05	63	2
97	Cairnbrook, Pennsylvania	16.15	.40	—	—	16.55	39	4
99	Elmhurst, Illinois	10.50	—	—	—	10.50	25	—
100	Ottawa, Illinois	4.20	.40	.30	—	4.90	11	4
101	Duluth, Minnesota	4.80	.20	—	—	5.00	13	2
102	Willard, Wisconsin	—	—	—	—	—	23	—
104	Johnstown, Pennsylvania	16.45	.40	.20	—	17.05	47	4
105	Detroit, Michigan	7.95	.50	.40	—	8.85	23	5

Skupaj\$4,042.90 \$146.20 \$ 10.90 \$ 6.30 \$4,206.30 11,148 1,466

Prodane voščilne kartice 157.00

Obresti od bondov:

U. S. Treasury 2½%—\$11,000 \$158.09

U. S. Treasury 3%—\$3,000 45.00

U. S. Treasury 3¼%—\$3,000 56.25—\$ 259.34

Skupni dohodki\$4,622.64

*Asesment za avgust in september

PREJETO V SEPTEMBRU OD PRODAJE VOŠČILNIH KARTIC

Prodane na SANS konvenciji\$ 90.00	Št. 18, Cleveland, Ohio	15.00
Josephine Erjavec 3.00	Št. 20, Joliet, Ill.	6.00
Podružnice prodale vse karte poslane jim:	Št. 22, Bradley, Ill.	8.00
Št. 97, Cairnbrook, Pa.\$18.00	Št. 49, Noble, Ohio	5.00
Št. 105, Detroit, Mich. 2.00— 20.00	Št. 67, Bessemer, Pa.	5.00
Prejemki od ostalih podružnic:	Št. 88, Johnstown, Pa.	2.00—\$ 44.00
Št. 4, Oregon City, Oregon\$ 3.00	Skupaj	\$157.00

STROŠKI:

Za umrlo Vido Remshak, podružnica št. 1, Sheboygan, Wisconsin	\$ 100.00
Za umrlo Jennie Trubich, podružnica št. 20, Joliet, Illinois	50.00
Za umrlo Apolonijo Verbich, podružnica št. 20, Joliet, Illinois	100.00
Za umrlo Frances Vesel podružnica št. 23, Ely, Minnesota	100.00
Za umrlo Thereso Werhovnik, podružnica št. 43, Milwaukee, Wisconsin	100.00
Za umrlo Elizabeth Jankowski, podr. št. 95, So. Chicago, Ill., povrnen asesment plačan v pogrebni sklad	2.50
Ameriška Domovina, za tiskanje, pošto in raznašanje septembrske Zarje	796.37
Mesečne plače po odštetu davka: predsednica \$39.50; tajnica \$168.40; urednica \$184.00—skupaj	391.90
Social Security davek od 1. julija do 30. septembra 1944	27.00
Pridržan davek od 1. julija do 30. septembra 1944	160.80
Razni uradni stroški ti stroški bodo podrobno navedeni v šestmesečnem poročilu)	212.94

Skupni stroški\$2,041.51

Ostalo v blagajni 31. avg. 1944 Balance Aug. 31, 1944)\$144,882.19

Dohodki v septembru (Income in September) 4,622.64

Skupaj (Total)\$149,504.83

Stroški v septembru (Disbursements in September) 2,041.51

Preostanek 30. sept. 1944 (Balance Sept. 30, 1944)\$147,463.32

JOSEPHINE ERJAVEC, glavna tajnica.

—REPORTERS, PLEASE READ!—

Please consider the following in submitting reports to the Dawn:

1.—If possible typewrite material, using double-spacer. If written, please use ink.

2.—Reports must be signed by author, otherwise they will not be published. You may use a penname but the editor must have your correct name which will be withheld if you so desire.

3.—All copy must be at our office by the 12th of the month. Any copy received after the deadline will be disregarded.

Za simpatično postrežbo se obrnite na

ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME, INC.

6016 St. Clair Avenue. Cleveland 3, Ohio

LICENZIRANI POGREBNI ZAVOD

Invalid Car Service. Postrežba noč in dan.

Avtomobile zo vse prilike Tel.: ENDicott 3113.

**Dr. F. J. Kern je izdal drugi veliki
ANGLEŠKO-SLOVENSKI BESEDNJAK
ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY**

Ta besednjak je bogat pripomoček v tolmačenju in izgovarjavi angleških besed in obsega 25,000 besed.

Vsaka slovenska družina naj si takoj naroči ta besednjak za svojo knjižnico, ker bo v pomoč zlasti mladini, ki obvlada angleščino in bi rada znala prevod tudi v slovenščini.

Cena \$5.00

Naročilo lahko pošljete na upravo "ZARJA"
6117 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio
ali naravnost na naslov

DR. F. J. KERN
6233 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio.

Besednjak so že naročile gl. odbornice Mrs. Marie Prisland, Mrs. Josephine Erjavec in Albina Novak, ki osebno priporočajo nakup. To priporočilo naj upoštevajo vse odbornice in članice SZZ, ki so morebiti v dvomu, če je besednjak v resnici vreden cene ali če je popoln v tolmačenju. Lahko se zanesete, da boste dobile več koristi v izobrazbi, kot pričakujete.

Dr. Kernov besednjak je vreden vašega naročila in naročite ga takoj, preden zaloga zopet poteče.

**Two Useful Books for American Slovenes
ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY**

Second Edition, 25,000 words, phonetic pronunciation of English words
for home study.

ENGLISH-SLOVENE READER

(Angleško-slovensko berilo)

Illustrated for immigrants to learn English. American born younger people can use it to learn better Slovene.

Order directly from our Zarja office
6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

or

F. J. KERN, M.D.
6233 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Dictionary \$5.00 — Reader \$2.00
Include money or check with order

"Ameriška Domovina"

NAJBOLJŠI TISKARSKI
POSREDOVNIK
V ZEDINJENIH DRŽAVAH

*Največja jugoslovanska unijska
tiskarna v Ameriki*

Se prijazno priporoča za vsa tiskarska
dela po jako zmernih cenah

6117 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio
Tel.: HENDERSON 0628

FOR YOUR PORTRAIT OR GROUP PICTURE

go to

BUKOVNIK STUDIO

762 E. 185th Street. Phone IVanhoa 1166
CLEVELAND 19, OHIO.

A. Grdina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 41 let že obratujemo naše podjetje v
zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz
da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja;
prihranili si boste denar in dobili
stoprocentno postrežbo.

Glavna prodajalna: 6019 St. Clair Avenue,
Tel.: HENDERSON 2088. Cleveland 3, Ohio.

Podružnica: 15619 Waterloo Rd.
Tel.: KEMORE 1235 Cleveland 10, Ohio

Pogrebni zavod: 1053 E. 62nd Street.
Tel.: HENDERSON 2088 Cleveland 3, Ohio

Personal Loans

Na razpolago za financiranje nakupa

- avtomobila
- gospodarskih predmetov

ZA:

- družinske in hišne potrebščine
 - popravo posestva
 - plačilo zavarovalniške premije
 - poravnava računov
- To je nekaj tipičnih namenov —

Pridite in povejte nam o vaših potrebah
Ni treba, da bi bil vlagatelj.

THE NORTH AMERICAN BANK COMPANY

6131 St. Clair Ave. 15619 Waterloo Rd.

CLEVELAND 3, O. CLEVELAND 10, O.

Bolezen nesreča smrt

so tri težke skrbi, ki se jih ne more nihče ubraniti.
Danes ali jutri, bolj ali manj bo vsak prizadet.
Če hočeš dobro sebi in drugim, pristopi v

KRANJSKO-SLOVENSKO KATOLIŠKO JEDNOTO

*Najstarejša slovenska podporna
organizacija v Ameriki*

Članstvo: 39,150 Premožanje: \$5,500,000.00

Sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod
svoje okrilje.

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte
tajnike ali tajnice krajevnih društev
KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD
351-353 N. Chicago Street, Joliet, Ill.